

Gemeente Olst-Wijhe

Jaarstukken

2025

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave.....	1
Inleiding en samenvatting	2
Programma's	5
• Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	6
• Leefomgeving.....	10
• Samenleving	24
• Algemene dekkingsmiddelen,overhead & onvoorzien.....	38
Paragrafen.....	41
• Lokale Heffingen	42
• Weerstandsvermogen en risicobeheersing	49
• Onderhoud Kapitaalgoederen	55
• Financiering.....	61
• Bedrijfsvoering	64
• Verbonden Partijen	69
• Grondbeleid.....	71
• Wet open overheid (WOO)	79
Jaarrekening	80
Overige gegevens	117
• Accountantsverklaring	117
Bijlagen.....	125
Bijlage 1 - Overzicht reserves en voorzieningen.....	126
Bijlage 2 - Overzicht langlopende schulden.....	128
Bijlage 3 - Wettelijke indicatoren	130
Bijlage 4 - Interbestuurlijk toezicht	133

INLEIDING EN SAMENVATTING

INLEIDING

2025 was het laatste volledige jaar van deze bestuursperiode. In een tijd waarin de financiële ruimte onder druk stond -en nog steeds staat- en we scherp hebben moeten sturen, hebben we samen met de raad en onze partners veel relevante en zichtbare resultaten geboekt. Zo hebben we koers gehouden op veiligheid, bouwen, een toekomstbestendige organisatie en een leefbare, duurzame gemeente met blijvende aandacht voor wat inwoners en ondernemers dagelijks belangrijk vinden in hun omgeving.

We zijn er trots op dat we het afgelopen jaar samen met de raad extra stappen hebben kunnen zetten op het gebied van veiligheid en weerbaarheid. Zo stelde de raad het deelplan Zorg en Veiligheid vast én gaf ze met het deelplan Ondernijning verdere invulling aan een stevige aanpak van criminaliteit en weerbaarheid in onze gemeenschap. Tegelijkertijd hebben we fors ingezet op de organisatieontwikkeling en datagedreven werken, waarmee we gericht blijven bouwen aan een toekomstbestendige organisatie die beter kan sturen op opgaven en resultaten.

We kijken dan ook met trots en tevredenheid terug op een bestuursperiode waarin we een groot deel van onze ambities hebben kunnen realiseren en in 2025 opnieuw concrete stappen hebben gezet. Zo hebben we onze inzet binnen het HWBP en langs de IJssel voortgezet, met aandacht voor veiligheid én meekoppelkansen om de omgeving veiliger, mooier en groener achter te laten. Daarbij hebben we nadrukkelijk gestuurd op het beperken van overlast tijdens de dijkversterking, zodat uitvoering en leefbaarheid zo goed mogelijk samengaan.

In 2025 hebben we wederom goede resultaten behaald op woningbouw: ruim 70 woningen voor verschillende doelgroepen zijn opgeleverd en op meerdere locaties zijn bouw- en woonontwikkelingen voortvarend doorgezet met een strakke regie op planning, samenwerking en grondposities. Daarnaast hebben we stevig geïnvesteerd in verduurzaming: met Rijks- en gemeentelijke middelen, subsidies en regelingen (onder meer met inzet van energiecoaches) zijn honderden inwoners geholpen bij isolatie en energiebesparing, wat bijdraagt aan lagere energielasten en een duurzamere woningvoorraad.

Daarnaast hebben we verder gebouwd op door de raad vastgestelde visies, met de Sociale Toekomstvisie als belangrijk kompas, om lokaal preventieve inzet te versterken en tijdig passende ondersteuning te organiseren. We hebben actief geparticipeerd in de ontwikkeling van regionale visies (zoals Jeugd, Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang, en Huiselijk Geweld en Kindermishandeling), zodat lokaal 'het goede' en regionaal 'wat nodig' beter op elkaar aansluiten. Verder is de Aanpak Voorkomen Escalatie ontwikkeld en gestart, en is verder gewerkt aan plekken waar organisaties en inwoners elkaar ontmoeten, zoals bij de doorontwikkeling van kindcentra.

Kortom; ondanks vele uitdagingen op financieel en organisatorisch gebied en ondanks veel schommelingen op het nationale en internationale toneel hebben college en raad gezamenlijk veel bereikt in 2025. In het vervolg van deze jaarrekening leest u daar meer over.

RESULTAAT

Het financiële resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting 2025 is afgerond € 1.559.000 voordelig. Het saldo van baten en lasten voor alle mutaties in reserves is het feitelijke verschil tussen wat we als baten hebben ontvangen en wat we aan lasten hebben besteed en betreft € 3.793.000 voordelig.

Het volgende overzicht geeft weer hoe het resultaat per saldo over de programma's in verdeeld.

Bedragen x € 1.000

Jaarrekening 2025	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Resultaat
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	-3.885	-4.023	-4.628	-605
Leefomgeving	-6.502	-8.300	-6.367	1.933
Samenleving	-24.385	-25.267	-24.131	1.136
Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	34.092	34.658	35.987	1.329
Saldo voor reservemutaties	-680	-2.933	860	3.793
Mutatie reserves	680	2.932	697	-2.234
Saldo baten en lasten	0	-1	1.558	1.559

De belangrijkste oorzaken voor het voordelige resultaat van bijna 4 miljoen euro exclusief reservemutaties worden hieronder kort toegelicht:

Hogere normvergoeding opvang Oekraïners dan kosten	€ 770.000
Voordelen grondexploitatie	€ 529.000
Doorschuiven middelen Omgevingswet	€ 434.000
Overige baten en lasten (o.a. voordeel 2e BERAP)	€ 315.000
Doorschuiven middelen verduurzaming	€ 309.000
Onderbesteding IT-projecten	€ 294.000
Onderbesteding digitale transformatie	€ 224.000
Specifieke uitkering Realisatiestimulans	€ 210.000
Meerinkomsten algemene uitkering	€ 192.000
Doorschuiven middelen HWBP	€ 180.000
Meerinkomsten OZB	€ 179.000
Lagere indexatie leerlingenvervoer	€ 150.000
Doorschuiven POK-middelen	€ 150.000
Onderbesteding LEADER-projecten	€ 134.000
Meerinkomsten Bouwleges	€ 128.000

Het saldo van reservemutaties is een nadeel van 2,2 miljoen euro, omdat er minder uit reserves is onttrokken dan begroot. Voor bijna 2 miljoen euro bestaat dit nadeel uit niet onttrokken bijdrages uit de reserve nader te bestemmen middelen doordat diverse projecten dit jaar niet zijn afgerond.

Bij elkaar is het saldo na reservemutaties bijna 1,6 miljoen euro positief.

Meer toelichting staat in de programma's onder "Wat heeft het gekost?".

Bedragen x € 1.000

Jaarrekening 2025	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Resultaat
Baten				
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	378	536	595	59
Leefomgeving	11.325	14.076	11.390	-2.686
Samenleving	5.451	10.670	10.773	103
Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	45.297	47.369	47.621	251
Totale Baten	62.450	72.651	70.378	-2.273
Lasten				
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	-4.262	-4.559	-5.223	-664
Leefomgeving	-17.827	-22.376	-17.757	4.619
Samenleving	-29.836	-35.937	-34.904	1.033
Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	-11.204	-12.711	-11.633	1.078
Totale Lasten	-63.130	-75.584	-69.518	6.066
Saldo voor reservemutaties	-680	-2.933	860	3.793
Onttrekking reserves	1.052	4.137	2.177	-1.960
Toevoeging reserves	-373	-1.206	-1.480	-274
Saldo reserves	680	2.932	697	-2.234
Saldo baten en lasten	0	-1	1.558	1.559

RESULTAATBESTEMMING

Op 13 april 2025 heeft de gemeenteraad besloten om, vooruitlopend op het rekeningresultaat; diverse budgetten over te hevelen naar 2026. Dit besluit is genomen om de voortgang van lopende projecten en activiteiten te waarborgen, nieuwe projecten alsnog te kunnen starten en uitgestelde werkzaamheden te realiseren. Onderstaand overzicht toont de verwerking van deze aanvulling én de overige budgetoverhevelingen in de jaarstukken.

Voor de grondexploitaties worden binnen de exploitatie zelf de winsten en mutaties in de verliesvoorzieningen verrekend met de reserve grondexploitaties. Daarnaast wordt periodiek een nieuwe berekening gemaakt van de risico's binnen de grondexploitaties. Het verschil tussen het saldo van de reserve en de benodigde buffer voor deze risico's wordt via de resultaatbestemming verwerkt, aangezien de raad hierover besluitbevoegd is.

Over te hevelen budgetten en resultaatbestemming 2025		spec €	subtotaal €	totaal €	N/V
Resultaat 2025					
Totaal saldo baten en lasten 2025				3.793.000	V
Mutaties reserves 2025				-2.234.000	N
Gerealiseerd resultaat 2025				1.559.000	V
Besluit aanvullende resultaatbestemming					
I	Overheveling budgetten voorgaande jaren incl. toevoeging 2025	1.014.226			
	Waarvan met dekking:	-1.014.226			
			0		
II	Overheveling incidentele budgetten 2025	910.147			
	Waarvan met dekking:	-468.569			
			441.578		
III	Vrijval reserve grondexploitaties op basis van risicobepaling		0		
				441.578	N
Nader te bestemmen middelen:				1.117.422	V

Realisatiestimulans

In 2025 zijn binnen de gemeente betaalbare woningen gestart waarvoor aanspraak ontstaat op middelen uit de SPUK Realisatiestimulans. Conform het baten- en lastenstelsel worden deze baten toegerekend aan het boekjaar waarop de prestatie betrekking heeft, zijnde het jaar waarin de bouw is gestart. Tegelijkertijd wordt voor hetzelfde bedrag een balanspost nog te ontvangen opgenomen. De feitelijke uitkering vindt plaats in het daaropvolgende jaar via de SiSa-verantwoording en heeft daarmee betrekking op de start bouw in 2025.

De middelen uit de Realisatiestimulans zijn een beloning voor deze geleverde prestatie. Het staat gemeenten vrij om te bepalen hoe deze middelen worden ingezet; hierover besluit de gemeenteraad. Voorgesteld wordt om de aan 2025 toe te rekenen baten uit de Realisatiestimulans (€ 210.000) bij de resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve grondexploitaties. Hiermee blijven de middelen beschikbaar voor opgaven en risico's die samenhangen met gebiedsontwikkeling en woningbouw.

PROGRAMMA'S

BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID

Wat wilden wij bereiken?

Thema:	Doelstellingen:
	Wat wilden wij bereiken?
Bestuur, participatie en communicatie	Inwoners, bedrijven en (partner)organisaties worden (al dan niet actief) betrokken bij gemeentelijke plannen en vinden onze beleids- en besluitvorming transparant en begrijpelijk.
Dienstverlening	De gemeente draagt zorg voor een efficiënte dienstverlening van haar producten en diensten waarbij de vraag (van de inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners) centraal staat.
Openbare orde & veiligheid	Voorkomen en bestrijden van criminaliteit, ondermijnende activiteiten en overlast.
	Gemeente en ketenpartners nemen verantwoordelijkheid en faciliteren een veilige leefomgeving.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

BESTUUR, PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Inwoners, bedrijven en (partner)organisaties worden (al dan niet actief) betrokken bij gemeentelijke plannen en vinden onze beleids- en besluitvorming transparant en begrijpelijk.

Participatie

In 2025 hebben we verder stappen gezet om participatie goed te verankeren in de organisatie. De gemeenteraad de nieuwe Participatieverordening vastgesteld. Deze verordening legt het juridische kader vast voor hoe we participatie organiseren en sluit aan bij het participatiehandvest dat in 2024 is vastgesteld. De verordening helpt om aan de voorkant bewuster een afweging te maken over participatie bij projecten en plannen. Collega's die veel met participatie te maken hebben, hebben daarnaast een training gevolgd waarin zij ervaringen en casussen konden uitwisselen. Dit heeft hun vaardigheden versterkt en gezorgd voor meer bewustwording in hoe we participatie vormgeven.

Communicatie

De gemeenteraad heeft in 2024 kaders meegegeven door de 4 communicatiewaarden vast te stellen. De 4 communicatiewaarden zijn:

- We communiceren duidelijk.
- We werken aan vertrouwen.
- We zijn omgevingsbewust.
- We zijn voor iedereen toegankelijk.

Op basis hiervan is in 2025 vervolg gegeven aan de ontwikkeling en afronding van een Communicatiebeleidsplan. Het plan beschrijft hoe we communiceren met impact. Communicatie die niet alleen informeert, maar bijdraagt aan maatschappelijke doelen, vertrouwen versterkt en inwoners bereikt en betreft. In 2025 is gestart met de implementatie van deze manier en werken.

DIENSTVERLENING

De gemeente draagt zorg voor een efficiënte dienstverlening van haar producten en diensten waarbij de vraag (van de inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners) centraal staat.

Om de efficiënte dienstverlening van onze gemeente te waarborgen, hebben we de afgelopen periode verschillende concrete stappen gezet waarbij de vraag van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners centraal staat.

Bereikbaarheid en kwaliteit

Telefonische dienstverlening

In de gemeentelijke dienstverlening is bellen via Teams geïmplementeerd. Mét duidelijke bereikbaarheidsregels, zodat iedereen ons goed kan bereiken. Om de kwaliteit van onze telefonische dienstverlening te toetsen en verder te verbeteren, hebben we gebruikgemaakt van mystery calls. Dit heeft aangetoond dat Publiekszaken daadwerkelijk persoonlijk en dichtbij opereert, geheel in lijn met onze visie op dienstverlening.

Functiescheiding reisdocumenten

Binnen Publiekszaken zijn organisatorische aanpassingen doorgevoerd, zodat de functiescheiding bij de uitgifte van alle reisdocumenten nu zorgvuldig wordt toegepast.

Verbeterde begraafplaatsadministratie

In het afgelopen jaar hebben we gewerkt aan het verbeteren van de begraafplaatsadministratie, wat de kwaliteit en nauwkeurigheid aanzienlijk heeft verhoogd.

Voorkomen wachttijden

Tijdens de paspoortpiek, waarin de vraag naar reisdocumenten sterk steeg, hebben we extra balies geopend. Dankzij deze dubbele baliebezetting konden wij lange wachttijden voorkomen en de dienstverlening op het gewenste peil houden.

Organisatie verkiezingen

In 2025 werden wij onverwacht geconfronteerd met de organisatie van extra Tweede Kamerverkiezingen als gevolg van de val van het kabinet. Ondanks de beperkte voorbereidingsperiode zijn de verkiezingen efficiënt en ordentelijk verlopen.

OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

Voorkomen en bestrijden van criminaliteit, ondermijnende activiteiten en overlast.

In 2025 is de capaciteit op het thema Veiligheid op orde gebracht. Het jaar kenmerkte zich enerzijds door de uitvoering van de Agenda Integrale Veiligheid, met als speerpunten Ondermijning, Zorg & Veiligheid, Crisisbeheersing en Cyber. In dit kader zijn de deelplannen voor Zorg & Veiligheid en Ondermijning vastgesteld. De deelplannen voor Crisisbeheersing en Cyber worden in 2026 vastgesteld.

Gemeente en ketenpartners nemen verantwoordelijkheid en faciliteren een veilige leefomgeving.

2025 werd gekenmerkt door een groot aantal grote en kleine zaken waaraan binnen het thema Veiligheid is gewerkt. Zo heeft ook het gemeentelijk beleidsteam (GBT) voldoende geoefend voor mogelijke crisissituaties. In 2025 hebben in Olst-Wijhe gelukkig geen incidenten plaatsgevonden waarvoor gecombineerde regionale inzet van verschillende disciplines (GRIP-situaties) nodig is geweest.

VERBONDEN PARTIJEN

Veiligheidsregio IJsselland

Veiligheidsregio IJsselland heeft ook in 2025 laten zien paraat te staan ten tijde van crisissituaties. De gemeente oefent samen met de veiligheidsregio op de aanpak van grote en kleine incidenten en er wordt in het kader van het programma risico- en crisisbeheersing gewerkt aan een verbeterde informatiepositie, de voorbereiding op nieuwe (lange termijn) ontwikkelingen zoals veranderende weersomstandigheden door klimaatverandering en bijvoorbeeld de voorbereiding op langdurige crises. De veiligheidsregio heeft een coördinerende rol in het thema "Weerbaarheid en Veerkracht". Dit is een actueel onderwerp waar ook de komende jaren extra aandacht voor nodig is gezien de ontwikkelingen en dreigingen in de samenleving.

Wat heeft het gekost?

Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Baten	378	536	595	59
Lasten	-4.262	-4.559	-5.223	-664
Saldo van baten en lasten	-3.885	-4.023	-4.628	-605
Onttrekking reserves	0	77	25	-52
Toevoeging reserves	-75	-75	-92	-17
Resultaat	-3.960	-4.021	-4.695	-674

Bedragen x € 1.000

Thema's en taakvelden	Primaire Begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Bestuur, participatie en communicatie				
Bestuur	-1.543	-1.556	-2.256	-700
Beheer overige gebouwen en gronden	-23	-23	-35	-12
Dienstverlening				
Burgerzaken	-241	-297	-315	-17
Openbare orde & veiligheid				
Crisisbeheersing en Brandweer	-1.729	-1.798	-1.682	116
Openbare orde en Veiligheid	-349	-349	-341	8
Reserves	-75	2	-67	-69
Resultaat	-3.960	-4.021	-4.695	-674

BESTUUR, PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Bestuur

De pensioenen van politieke ambtsdragers zijn nu nog apart geregeld in de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (Appa). Er is een voorziening gevormd die jaarlijks geactualiseerd wordt en waarbij jaarlijks een dotatie (aanvulling) wordt gedaan. Om de overstap naar het ABP mogelijk te maken is het noodzakelijk, dat er voldoende kapitaal beschikbaar is per 1 januari 2028.

Er heeft een onderzoek plaats gevonden waardoor inzicht is ontstaan in de financiële gevolgen voor de gemeente én er een indicatie is gegeven van het te storten bedrag in de voorziening. De voorziening dient (als een verplichting) bij de jaarrekening 2025 opgehoogd te worden. Op basis hiervan heeft het college besloten om de pensioenvoorziening alvast te versterken met een bedrag van € 633.000. Dit zodat een goede overgang per 2028 gerealiseerd kan worden én er voldaan wordt aan de verplichting die de gemeente heeft als 'werkgever' van de wethouders.

De verhoogde toevoeging veroorzaakt een overschrijding van € 527.000.

Op het gebied van bestuurlijke samenwerking is er een overschrijding te zien van € 32.000. Dit komt doordat indexaties van de contributies voor onder andere de VNG hoger waren dan verwacht en dit niet eerder is geconstateerd.

Beheer overige gebouwen en gronden

Onder dit taakveld vallen de vrijgevallen schoollocaties die overbodig zijn geworden. In afwachting van herontwikkeling landen de kapitaallasten en kosten voor leegstandsbeheer in dit taakveld. Het nadeel op dit taakveld van bijna € 12.000 wordt gedekt uit de reserve decentralisatie onderwijshuisvesting, in lijn met de nota reserves en voorzieningen.

DIENSTVERLENING

Wat betreft de kosten binnen het taakveld Burgerzaken, viel op dat er sprake was van een afwijking bij de reisdocumenten. De afdracht van rijksleges en de opbrengsten uit gemeentelijke leges week af van de begroting, doordat er meer reisdocumenten zijn uitgegeven dan vooraf werd ingeschat. Dit heeft geleid tot hogere inkomsten, maar ook tot extra uitgaven. Daarnaast was er in 2025 een afwijking zichtbaar doordat minder huwelijken zijn gesloten dan verwacht, terwijl het aantal naturalisaties juist hoger uitviel.

Bovendien werden wij in 2025 onverwachts geconfronteerd met de organisatie van Tweede Kamerverkiezingen, als gevolg van de val van het kabinet. Dit bracht extra kosten met zich mee voor de uitvoering van de verkiezingen en de inzet van personeel, die vooraf niet waren voorzien in de begroting.

OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

Regionale brandweer en rampenbestrijding

De lasten voor de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio IJsselland vallen €12.000 lager uit dan begroot door teruggave van de piketvergoeding bevolkingszorg 2025 en een teruggave aan de gemeentes voor het positieve jaarrekeningresultaat 2024 van de Veiligheidsregio.

De lasten voor onderhoud brandweerkazernes zijn €80.000 lager dan begroot. In de tweede bestuursrapportage werd budget geraamd voor groot-onderhoud aan de brandweerkazerne in Wesepe. Dit project kon vervolgens niet meer in 2025 worden uitgevoerd, maar vindt plaats in 2026.

Er is minder inzet nodig geweest voor waakvlak en minder opleidingskosten voor oefenen van rampenbestrijding. Dit zorgt voor een klein voordeel van €5.000.

Openbare orde en Veiligheid

De lasten voor de inzet boa's en toezichthouders vallen €12.000 lager uit dan begroot.

Er is minder inzet (598 uur) geweest in 2025 dan in de overeenkomst (725 uur) met de gemeente Deventer is afgesproken voor 2025.

RESERVES

Er ontstaat op dit taakveld een voordeel als er meer aan de reserves wordt onttrokken dan begroot en een nadeel als er minder aan de reserves wordt onttrokken dan begroot. In het laatste geval is de bijdrage vanuit de reserve lager, wat tot een nadeel ten opzichte van de begroting leidt.

Voor de onderhoud van de brandweerkazernes was een onttrekking van € 64.000 begroot. Doordat dit onderhoud pas in 2026 plaatsvindt, werd deze onttrekking niet in 2025 gerealiseerd.

Het nadeel op het taakveld beheer overige gebouwen en gronden zorgt op dit taakveld voor een voordeel, namelijk de genoemde bijdrage uit de reserve van bijna € 12.000.

LEEFOMGEVING

Wat wilden wij bereiken?

Thema:	Doelstellingen: <i>Wat willen wij bereiken?</i>
Openbare ruimte	Zorgen voor een gezonde, veilige en aantrekkelijke openbare ruimte. Streven naar bereikbaarheid en fysieke verbinding van onze kernen en het buitengebied.
Ruimtelijke ontwikkelingen en omgeving	Een krachtig, groen en klimaatadaptief landschap met bodemtype, hoogteverschillen en watersystemen als fundament voor de toekomstige ruimtelijke inrichting: landbouw, water, natuur en recreatie. Verbonden met het omliggende landschap en de regio versterken we onze dorpen en buurtschappen en bouwen we verder aan sterke gemeenschappen. Bedrijvigheid die past bij een waterrijke en groene leefomgeving, gestoeld op een toekomstbestendige landbouw, het lokaal MKB en vitale dorpsharten.
Vergunningverlening, toezicht en handhaving	Waarborgen van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.
Wonen & grondexploitatie	Het ontwikkelen van een toekomstbestendige eigenzinnige woongemeente, waar we onze inwoners in staat stellen om goed te kunnen wonen.
Economische zaken en vrijetijdseconomie	We stimuleren een gezond, duurzaam en vitaal ondernemersklimaat in Olst-Wijhe. We werken aan een aantrekkelijke IJsselzone waarin vrijetijdsbesteding als impuls voor de lokale economie gestimuleerd wordt.
Duurzaamheid en klimaatadaptatie	Bij nieuwe ontwikkelingen zetten we in op duurzaam vormgeven, op duurzame energie en op energiebesparing in het kader van de energietransitie. Een schone, hygiënische, veilige en duurzame leefomgeving voor de burgers en het verminderen van de belasting van het milieu. In 2050 is de gemeente Olst-Wijhe volledig energieneutraal.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

OPENBARE RUIMTE

Zorgen voor een gezonde, veilige en aantrekkelijke openbare ruimte

Meerjareninvesteringsprogramma (MJIP)

Volgens planning is het Meerjarig Investeringsplan (MJIP) in 2025 geactualiseerd.

In 2025 is gewerkt aan:

- De uitvoering reconstructie Broekslag fase 1 is als onderdeel van het Gemeentelijk Rioleringsplan in 2025 voor het grootste deel conform planning voltooid en wordt in 2026 afgerond;
- De uitvoering wortelopdruk en groeiplaatsverbetering verhardingen is in 2025 opgestart en krijgt zijn vervolg in 2026;
- Treffen maatregelen voortvloeiend uit Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 fase 2;
- Scheiden rijbanen en vervangen geluidsreducerende deklaag de Omloop te Wijhe is voltooid binnen budget;
- De voorbereidingen voor de reconstructie deklagen Boxbergerweg zijn opgestart in 2025. Uitvoering vindt plaats in 2026.
- De vervanging beschoeiingen fase 2 zijn als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden in het kader van het HWBP bij de actualisatie van het MJIP doorgeschoven;
- Met de vervanging speeltoestellen en ondergronden is in 2025 een start gemaakt.

In 2025 is verder als onderdeel van het Gemeentelijk Rioleringsplan een vervolg gegeven aan de voorbereidingen voor de in 2026 geplande reconstructies Broekslag fase 2 te Wijhe en Pluimstraat - Eendrachtstraat te Olst.

Beheer wegen en verhardingen

Het noodzakelijke onderhoud voor 2025 is bepaald met behulp van de nota "Beheer wegen 2023-2027". Het onderhoud aan de asfaltwegen is uitgevoerd binnen het nieuw opgestelde vierjaren onderhoudscontract 2024-2027.

Beheer openbare verlichting

Het onderhoud aan de verlichting wordt uitgevoerd binnen het nieuw opgestelde vierjaren onderhoudscontract 2024-2027. Het onderhoud bestaat voornamelijk uit het herstel van schade masten. In 2023 is er een versneld vervangingsplan opgesteld naar aanleiding van noodzaak om energie te besparen. In 2025 is op basis van dit plan een volgende tranche vervangen.

Beheer civieltechnische kunstwerken

Het onderhoud aan de kunstwerken wordt uitgevoerd binnen het nieuw opgestelde RAW onderhoudscontract 2025-2026. De eerste maatregelen uit dit plan zijn in 2025 uitgevoerd.

Riolering

In 2025 heeft een herberekening van de hoogte van de rioolheffing plaats gevonden, wat de basis vormde voor het nieuwe tarief voor 2026.

Beheersactiviteiten riolering

- In 2025 zijn diverse rioolleidingen gereinigd en onderworpen aan een inspectie met behulp van een rijdende videocamera;
- Aan de hand van de bevindingen van de video-inspectie zijn in 2025 kleinschalige reparaties uitgevoerd.

Rivus

Binnen het samenwerkingsverband in de afvalwaterketen is in 2025 een vervolg gegeven aan de onderzoeken naar de mogelijkheden voor een gezamenlijk meetnet en databeheer. Ook is een de basis gelegd voor nieuwe beleidskaders voor de omgang met afvalwater buitengebied en zijn verdere stappen gemaakt met het ontwikkelen van de bouwstenen voor water en riolering in het omgevingsplan.

Verkeer(sveiligheid)

In 2025 is het reguliere beheer gericht op het veilig houden van het verkeer onverminderd voortgezet. Gedurende het jaar hebben wij het gesprek gevoerd met inwoners om verkeersonveilige situaties te signaleren en waar mogelijk te verbeteren. Binnen het Strategisch Plan Verkeersveiligheid zijn de geplande activiteiten uitgevoerd zoals opgenomen in het Meerjareninvesteringsprogramma. De eerste fase van het programma is in 2025 afgerond en de voorbereidingen voor de tweede fase zijn gestart. Bij werkzaamheden aan de infrastructuur is nadrukkelijk gekeken naar koppelkansen binnen de risico-gestuurde aanpak, zoals in de voorbereidingen voor de reconstructie van de Boxbergerweg. Voor het bevorderen van verkeersveilig gedrag hebben wij in 2025 opnieuw subsidie ontvangen van de provincie. Deze middelen, die voor 50% door de provincie en voor 50% door de gemeente worden gefinancierd, zijn ingezet voor projecten en activiteiten die bijdragen aan het beïnvloeden van verkeersgedrag. De subsidie is benut voor het aanpakken van verkeersonveilige situaties en voor verkeerseducatieprojecten in het basis- en voortgezet onderwijs.

Beheer bomen

In 2024 is het bomenbeheerplan (2024-2028) vastgesteld en zijn er extra middelen beschikbaar gesteld om de opgelopen achterstand in het bomenbeheer te herstellen. In 2025 hebben we een raamovereenkomst voor het onderhoud van alle bomen in het buitengebied aanbesteed. De aannemer is na de zomer gestart en rondt naar verwachting het werk in 2026 af.

Beheer openbaar groen

Werkzaamheden zijn in 2025 gecontinueerd en voortgezet volgens het IBOR plan 2023-2027. In de zomer van 2024 is binnen 3 pilotgebieden gestart met het werken volgens de gebiedsagenda voorkomend uit het project Gebiedsgericht onderhoud. Tot na de zomer van 2025 is gewerkt volgens deze gebiedsagenda waarna een uitvoerige evaluatie heeft plaatsgevonden. In 2026 ronden we de evaluatie af.

Beheer speelvoorzieningen

Het beheer en onderhoud van de speelvoorzieningen is in 2025 uitgevoerd op basis van het Beleid- en Beheerplan Spelen. Vervangingen van speelvoorzieningen zijn zoveel mogelijk gekoppeld aan MJIP-11/137

projecten en gebiedsontwikkelingsprojecten in het kader van een integrale uitvoering. Enkele projecten zijn qua uitvoering doorgeschoven naar 2026 maar we hebben de voorbereiding in 2025 gekend.

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN OMGEVING

Een krachtig, groen en klimaatadaptief landschap met bodemtype, hoogteverschillen en watersystemen als fundament voor de toekomstige ruimtelijke inrichting: landbouw, water, natuur en recreatie

Verbonden met het omliggende landschap en de regio versterken we onze dorpen en buurtschappen en bouwen we verder aan sterke gemeenschappen.

Bedrijvigheid die past bij een waterrijke en groene leefomgeving, gestoeld op een toekomstbestendige landbouw, het lokaal MKB en vitale dorpsharten.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is in mei 2025 vastgesteld door uw raad: 'Olst-Wijhe 2050'. Het motto luidt: Olst-Wijhe in 2050: een eigenzinnige woongemeente, omgeven door water en groen, waar noaberschap bloeit en iedereen meedoet. De omgevingsvisie 2050 is een langetermijnvisie met beleid voor de fysieke leefomgeving van onze gemeente; de omgeving waarin wij leven, wonen, werken, reizen en recreëren. De omgevingsvisie geeft op een belangrijke manier richting aan de toekomst van onze dorpen en buurtschappen. Met het besluit over de omgevingsvisie is door college ook besloten om de samenhang van het gemeentelijke omgevingsbeleid te borgen en de omgevingsvisie te positioneren als centraal strategisch, integraal en langetermijn beleidsdocument voor de leefomgeving. De omgevingsvisie vervangt de Structuurvisie.

Ook stelde het college in 2025 het uitvoeringsplan deel 1 vast, waarin de prioriteiten voor de uitvoering van de visie voor 2025 en 2026 zijn vastgesteld.

Omgevingsplan

We werken toe naar een Omgevingsplan, dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. Hiervoor geldt een transitieperiode van 10 jaar (tot en met 2031). In 2025 is samen met de gemeenten Raalte en Deventer gewerkt aan de eerste beleidsluwe wijziging van het Omgevingsplan. Deze pilot wordt naar verwachting medio 2026 afgerond met de ter inzage legging van een eerste beleidsluw plan voor het dorp Wijhe. Daarnaast is gewerkt aan een systematiek die gebruikt kan worden om het overige deel van de gemeente om te zetten, zodat dit proces zo spoedig mogelijk kan verlopen. Tevens dient dit eerste plan als basis voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de toekomst.

Hoogwaterbeschermingsprogramma / opgaven IJssel

In 2025 is verdere invulling en uitvoering gegeven aan het in 2024 vanuit onze gemeente gestarte programma Hwbp/ IJssel. Doel van het programma is om onze beleidsdoelen te koppelen aan het grootschalige en ingrijpende dijkversterkingsproject van Waterschap DOD vanuit het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (Hwbp).

Belangrijk doel waar wij in dit programma invulling aan geven, is onze rol als eerste overheid naast onze inwoners en van daaruit hen te faciliteren en informeren over dit ingrijpende project. Denk aan informeren over lopende vergunningstrajecten en faciliteren door delen van inhoudelijke kennis over de thema's verkeer, groen en ecologie. Dit in afstemming met uitvoeringsorganisatie IJsselwerken (waterschap en Boskalis). Dit doen we met onze V-OMG aanpak:

Veiligheid voorop (een doel van het dijkversterkingsproject), Overlast verminderen, Mooier, Groener.

Meekoppelkansen en werk met werk kansen worden in dit programma uitgewerkt in de vorm van verschillende projecten die onder dit programma vallen, zoals fiets- en voetpaden, betere oversteekbaarheid van de N337 en aansluiting bij de IJssel van onze kernen.

Uit de VTE-kansenkaart blijkt wat de gewenste doelen zijn met betrekking tot VTE-kansen voor het IJsselgebied in Olst-Wijhe. Eén van de kansrijke mogelijkheden die hierin wordt genoemd, is het realiseren van een IJsselpark bij Wijhe. Hierbij gaat het om een zogenaamde Werk met werk-kans: het gebied bij de loswal wordt aangepakt in het kader van de dijkversterking, maar ons doel is dat het gebied daarna mooier en groener wordt achtergelaten als IJsselpark.

Naast de dijkversterking loopt er een gebiedsproces Fortmond – Duursche Waarden, waar veel ontwikkelingen samenkomen: Natura 2000 maatregelen, KRW-plannen, plannen voor compensatie-ooibos,

reconstructie N337 en een verbeterde bereikbaarheid van het infocentrum voor fietsverkeer. Als gemeente leveren we een bijdrage aan een zo goed mogelijke afstemming en samenhang van deze plannen van verschillende overheden. Zowel op inhoud als qua uitvoering. Tevens adviseren we de verschillende verantwoordelijke overheden over de wijze van betrekken van onze inwoners.

Bij Olst, Wijhe, Marle en Welsum wordt gewerkt aan zogeheten KRW-plannen (Kader Richtlijn Water). Rijkswaterstaat is daarvan de opdrachtgever. Met ons programma Hwbp/ IJssel pogen we als gemeente grip en invloed op deze ontwikkelingen te krijgen en zien we toe op het efficiënt samenwerken van de verschillende overheden in het IJsselgebied.

Gebiedsgericht werken

In 2025 is op verschillende manieren gewerkt aan het uitvoeringsplan gebiedsgericht werken. De gebiedsaanpak Boskamp liep door en in Wesepe begon een nieuwe gebiedsaanpak.

Op de Boskamp ging de gebiedsagenda verder in uitvoering, bedoeld voor een toekomstbestendige leefomgeving.

Benoemd in de gebiedsagenda als gewenste ontwikkelingen en uitgevoerd vanuit het programma Focus op Wonen, zijn de projecten Klimboom en Hart van de Boskamp. Wat betreft het project Hart van de Boskamp: er is gerekend en getekend aan het raamwerk voor het dorpshart, in samenwerking met Carinova, de kerk, SallandWonen en inwoners. Op de voormalige Klimboomlocatie komen woningen, met kavels voor een CPO-groep met jongeren, voor SallandWonen en voor de vrije verkoop. In 2025 is gestart met woningbouw voor de CPO groep en voor SallandWonen. De voorwaarden voor de resterende grond bieden ruimte om 4 of 5 kleine grondgebonden woningen te realiseren. Onder leiding van de GGD is in 2025 met verschillende partijen en inwoners een 'gezonde route Boskamp' gecreëerd, met meer bomen, beweegtoestellen. In 2026 wordt hier een kabouterpad aan toegevoegd.

In Wesepe is begonnen met een gebiedsvisie, samen met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen. Deze visie geeft richting aan de ontwikkeling van wonen, werken, voorzieningen en mobiliteit. Door initiatieven te bundelen ontstaat een breed gedragen toekomstbeeld. In 2025 zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd om ideeën van inwoners en organisaties te verzamelen.

Vitaal platteland

De Kracht van Salland, vernieuwde samenwerking

Eind 2024 en begin 2025 is met alle partijen gezocht naar een nieuwe samenwerkingsstructuur. Het doel is nog beter samen te werken aan het behouden en versterken van het Sallandse platteland als een prachtig divers gebied om fijn te wonen, te leven en te werken. Voor nu en voor toekomstige generaties. Gekozen is voor een samenwerkingsstructuur in de vorm van een netwerk, het Netwerk De Kracht Van Salland. De diverse overlegtafels zoals, Salland Deal, kerngroep Kracht van Salland en de PPLG Gebiedstafel Salland, zijn op basis van de nieuwe structuur samengevoegd tot één netwerktafel. Naast de netwerktafel is er een bestuurlijke tafel. De ambtelijke en bestuurlijke tafel worden ondersteund door een kernteam waarin Olst-Wijhe ambtelijk is vertegenwoordigd. De bestuurlijke tafel heeft op 20 juni 2025 de opdracht aan het kernteam meegegeven om de governance van de Kracht van Salland verder uit te werken met als doel dit op 1 juli 2026 geborgd te hebben. Hier wordt volop aan gewerkt.

Leader

Leader is één van de deelprogramma's van De Kracht van Salland. De Lokale Actie Groep (LAG) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Leaderprogramma. In de LAG zitten Sallandse bewoners, zelfstandigen en afgevaardigden van het Waterschap en de drie gemeenten. Lopende projecten in de huidige Leaderperiode in de gemeente Olst-Wijhe zijn: Welsummerhof, Pannaveld SPOC Wijhe, de TechniekDoedagen en Beachveld Sportclub Wesepe. Vanuit de oude periode zijn nu bijna alle projecten afgerond.

Transitieopgave buitengebied

De landelijke en provinciale transitieopgaven van klimaat, energie, wonen, water, toekomst van de landbouw en stikstof hebben gevolgen voor het landschap van Olst-Wijhe én directe sociale en economische effecten op inwoners en bedrijven. We vinden het belangrijk om gebiedsgericht hieraan te werken met onze inwoners, (agrarische) ondernemers en (maatschappelijke) partners. De basis blijft de 3x3 benadering zoals beschreven in het provinciale beleid en het PPLG Overijssel. In 2025 is verder gewerkt aan twee koploperprojecten die (deels) binnen onze gemeentegrenzen vallen; Lierderbroek-Sekdoorn en het Rozendaal. Daarnaast is er inzet gepleegd op het begeleiden van de LBV(Plus) regeling en mogelijke nieuwe Rijksregelingen gericht op de opgave voor stikstofreductie. In 2025 zijn er van de 11 deelnemende agrariërs aan de LBV(plus) regeling inmiddels 4 vergunningprocedures afgehandeld en zijn de overige 7 in behandeling.

We hebben ons samen met de gebiedspartners van Salland ingezet voor een toekomstbestendig platteland. Dit hebben we gedaan door in 2025 verder invulling te geven aan de Toekomst van ons Platteland (TVOP),

waarbij bestuurlijk alle gebiedspartners samenwerken aan gebiedsopgaven in het landelijk gebied zoals de leefbaarheid van ons platteland, een duurzame landbouwsector en herstel van natuur en klimaat.

Salland Loont

In Salland is er behoefte om te komen tot een concretere invulling van één loket waar vraag en aanbod van maatschappelijke diensten die uitgevoerd worden door agrarisch ondernemers samenkomen. Daaruit is het project Salland Loont ontstaan. Als gemeente hebben we in 2024 geld beschikbaar gesteld om de organisatie van Salland Loont verder vorm te geven. Daarnaast is in 2025 geld beschikbaar gesteld om agrariërs te belonen voor het aanleggen en/of beheren van landschappelijke elementen (zoals hagen, bomen, poelen). In 2025 hebben we gesprekken gevoerd met Salland Loont over hoe en waar dit geld besteed kan worden.

In 2025 zijn nog geen concrete locaties gevonden. Aan de intentie om de organisatie Salland Loont in 2025 verder uit te rollen, samen met provincie en andere partners, wordt gewerkt maar is nog niet afgerond.

Erfcoaches en Sociaal Economisch Begeleiders (SEB-regeling)

In 2025 is er vanuit het Rijk een pilot gestart met het beschikbaar stellen van Sociaal Economisch Begeleiders (SEB) voor agrarische erven die hun toekomstperspectief willen onderzoeken. In Overijssel waren er al de erfcoaches die met (agrarisch) erfbezitters meedachten over hun toekomst. De erfcoaches zijn een welbekend begrip en worden zeer gewaardeerd in de provincie. Daarom is in Overijssel in 2025 veel overleg geweest tussen gemeenten, provincie en CMO (Collectief Midden Overijssel, zij voeren de SEB-pilot uit) over hoe de erfcoaches en de SEB-pilot goed met elkaar konden worden ingepast. Vooral vanuit de gemeenten was er een grote wens om de erfcoaches te behouden naast de SEB'ers. Er is voor gekozen om de SEB'ers in te zetten voor actief agrarische erven (dus boerenbedrijven) en de erfcoaches in te zetten voor andere erven in de provincie (dus niet meer actief agrarische erven). Wij blijven als gemeente de erfcoaches ook in 2026 faciliteren. De werkwijze zoals die nu in Overijssel is vastgesteld zal in 2027 geëvalueerd worden.

Beleidskader Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO)

In mei 2024 heeft het college een handreiking KGO vastgesteld als een eerste stap naar een gemeentelijk beleidskader voor (ruimtelijke) ontwikkelingen in het buitengebied. Na vaststellen van de omgevingsvisie in mei 2025, zijn we gestart met het traject voor het uitwerken van de handreiking aan de hand van uitgangspunten uit de omgevingsvisie. Dit traject noemen we Bouwsteen VAB (vrijkomende agrarische bebouwing en erftransformatie). Deze naam komt voort uit een subsidieregeling van de provincie die middelen beschikbaar stelt voor het opstellen van zo'n bouwsteen. Adviesbureau Bugel Hajema hebben we aan ons verbonden om samen te werken aan de bouwsteen waarin nader wordt uitgewerkt welke ontwikkelingen (zoals wonen, verbreden van de bedrijfsvoering, doorgaan met toekomstbestendige landbouw) we waar in het landelijk gebied van de gemeente willen laten landen. De indeling in gebieden (conform omgevingsvisie), landschap en huidig gebruik van locaties zijn uitgangspunten

Cultuurhistorische Waardenkaart

In 2025 hebben wij onderzoek gedaan naar een invulling van de cultuurhistorische waardenkaart in navolging van de vaststelling van de Omgevingsvisie. Tijdens dit onderzoek zijn wij tot de conclusie gekomen dat het doel van een mogelijke waardenkaart, het beschermen van cultuurhistorische waarden ook op een andere manier kan. In de eerste plaats kan dit door bescherming van onze monumenten en landschappelijke waarden in het omgevingsplan. Ten tweede is dit mogelijk door in het proces van nieuwe ontwikkelingen de (cultuur)-historische waarde van een locatie te bepalen en deze waarden mee te nemen in de planontwikkeling. Om die redenen is er geen vervolg gegeven aan de invulling van de cultuurhistorische waardenkaart.

VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING

Waarborgen van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving

VTH uitvoerings- en handhavingsstrategie en uitvoeringsprogramma 2026

Elke gemeente is op grond van artikel 13.5 van het Omgevingsbesluit verplicht om een uitvoerings- en handhavingsstrategie op te stellen voor taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (de VTH-taken). In deze strategie geeft de gemeente aan welke doelen zij nastreeft bij de uitvoering van de VTH-taken en welke activiteiten zij daarvoor onderneemt. In 2025 hebben we een nieuwe uitvoerings- en handhavingsstrategie opgesteld. Daarbij is ook een uitvoeringsprogramma voor 2026 gemaakt. Dit uitvoeringsprogramma geeft inzicht in de VTH-taken die in 2026 worden uitgevoerd en de

capaciteit die daarvoor nodig is. In samenhang met het nieuwe beleidskader en het uitvoeringsprogramma is een digitaal dashboard gemaakt waarmee de werkvoorraad en inzet van capaciteit kan worden gemonitord.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is de technische toetsing van de aanvragen en het toezicht tijdens de bouw voor bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 1 (grondgebonden woningen en kleinere bedrijfsruimtes) naar de markt gegaan. Wel blijft de gemeente voor deze taken het bevoegd gezag. De rol van de gemeente beperkt zich, voor zover het gaat om de technische aspecten, tot het toetsen van de bouwmelding en de gereedmelding. In 2025 hebben we ons het werken met de Wkb verder eigen gemaakt. Ook de werkprocessen zijn op de nieuwe wetgeving aangepast. Deels zijn in 2025 op basis van het overgangsrecht ook nog vergunningen onder de oude wetgeving verleend, maar deze werkvoorraad droogt langzaam op.

Leges

Voor de legesverordening van 2026 zijn enkele aanpassingen doorgevoerd in de tarieven voor bouwvergunningen en voor ruimtelijke procedures. Hiermee is de kostendekkendheid van deze tarieven verhoogd.

WONEN EN GRONDEXPLOITATIE

Het ontwikkelen van een toekomstbestendige eigenzinnige woongemeente, waar we onze inwoners in staat stellen om goed te kunnen wonen.

Woonvisie 2022-2025 en Uitvoeringsprogramma

Wij zijn vol aan de slag met de bestuurlijke focus op wonen en de ambitie van 1000-1200 woningen in 10 jaar tijd (periode 2022 tot 2032). We liggen goed op koers, maar tegelijkertijd kost de ontwikkeling van locaties door allerlei stappen in het proces veel tijd en komen er regelmatig nieuwe dilemma's op, zoals bijvoorbeeld stikstof, netcongestie en spuitzonering. Zoals het beeld nu is gaan we ervan uit dat de ambitie van 1000-1200 woningen in 10 jaar tijd haalbaar is.

Woonmagazine 'Thuis in Olst-Wijhe'

In de uitvoeringsagenda van de Woonvisie is benoemd dat er een Masterplan woningbouw zou komen. Vanwege de destijds op stapel staande Omgevingsvisie is er toen voor gekozen om dit om te zetten in een magazine met een overzicht van de woningbouwprojecten in de gemeente. Via de Huis aan huis Reclamix zijn regelmatig verhalen van bewoners of initiatiefnemers van woningbouwprojecten verschenen. Gebundeld met eerdergenoemd overzicht met projecten is in november, rondom de Woonmaand, het Magazine 'Thuis in Olst-Wijhe' verschenen. Ook is er een website gemaakt met een interactieve kaart met alle woningbouwprojecten in de gemeente. Bedoeld voor eigen inwoners en woningzoekenden.

Opgave Ouderenhuisvesting

We zijn bezig met de lokale vertaalslag van het regionaal afsprakenkader ouderenhuisvesting. Op basis van een uitgevoerde lokale analyse naar de effecten van vergrijzing hebben we de vraag naar nultredenwoningen en zorggeschikte woningen beter in beeld. Dit wordt nu doorvertaald in een actieplan ouderenhuisvesting. Wat betreft de zorggeschikte woningen ligt de nadruk bij de grotere kernen Olst en Wijhe, maar ook stimuleren we nieuwe initiatieven rond wonen en zorg in de kleine kernen.

Doorstroming en woningbouw voor lokale woningzoekenden

In 2025 is het project wooncoach volop gaan lopen. Dit is een samenwerking tussen SallandWonen, gemeente Olst-Wijhe en gemeente Raalte met financiële ondersteuning van de provincie. Door de gevoerde gesprekken wordt de doorstroming bevorderd. Van de ruim 260 gevoerde gesprekken zijn 42 huishoudens verhuisd, dit is een percentage van bijna 16%. Het project kent in eerste instantie een looptijd van 2 jaar.

Verder bevorderen we dat lokaal woningzoekenden zoveel mogelijk voorrang krijgen bij nieuwbouw. Dit doen we onder meer door de aanpak via CPO (voorbeeld Boskamp) en door het stimuleren van lokaal adverteren. De CPO aanpak is ook geschikt om aan doelgroepenbeleid te werken.

Woningbouwprogrammering en gerealiseerde woningbouw

Op dit moment hebben we veel (ca. 30) locaties in voorbereiding of ontwikkeling. Ook zijn in 2025 projecten afgerond. Dat geldt voor Olst, Wijhe en Wesepe, maar ook voor vrijwel alle andere kernen, zoals Den Nul, Welsum, Boerhaar, Elshof, Boskamp en Herxen.

Volgens de meest recente cijfers van het CBS zijn er in 2025 in onze gemeente 70 woningen toegevoegd. Dat is wat lager dan het jaargemiddelde van de afgelopen jaren. Wel liggen we gemiddeld gezien nog steeds op schema met de doelen tot 2032. Met name in Wijhe zijn er (behalve de 50 flex en 25 in aanbouw op de Tellegenlocatie) weinig woningen gerealiseerd. Qua planvorming werken we daar aan een inhaalslag. Er komt nog een afzonderlijke rapportage over de gerealiseerde woningbouw.

Een actueel thema is het bevorderen van woningsplitsing. Daarvoor is in 2024 beleid vastgesteld, waarbij onderscheid is gemaakt tussen beleid binnen de bebouwde kom en beleid buiten de bebouwde kom. In 2025 is dit nieuwe beleid toegepast. In de praktijk zien we dat woningsplitsing vooral buiten de bebouwde kom wordt aangevraagd en toegepast.

Prestatieafspraken met SallandWonen

Eind 2024 zijn nieuwe prestatieafspraken voor de jaren 2025 en 2026 gemaakt. In 2025 is er samen met SallandWonen veel energie gestoken in de ontwikkeling van nieuwbouwlocaties. De grootste nieuwbouwopgave rond sociale huur landt in de kernen Olst en Wijhe. De 22 sociale huurwoningen van SallandWonen aan de Beatrixlaan in Wijhe zijn begin 2025 opgeleverd en inmiddels volledig verhuurd. Bij de nieuwbouwopgave letten we ook op de specifieke opgave aangaande Langer Zelfstandig Thuis Wonen. Belangrijke projecten zijn de herontwikkeling schoollocatie Matzer in Wijhe en de sloop/nieuwbouw van het EFG complex Averborgen. Verder werkt SallandWonen gestaag aan de verduurzaming van de woningvoorraad, o.a. door de prioritering en aanpak van de laagste energielabels via projecten verduurzaming en onderhoud. Tot slot is in 2025 het project wooncoach gestart.

Nieuwe wetgeving

Aangaande de Wet Goed Verhuurderschap en de Wet Betaalbare Huur zijn wij (gezamenlijk met enkele andere gemeenten in WestOverijssel) in 2025 de samenwerking aangegaan met Bureau Steenvlinder. De inzet van deze wetten vraagt specifieke expertise die wij als gemeente onvoldoende in huis hebben. In 2026 kijken we of deze samenwerking naar tevredenheid verloopt en voor meerdere jaren kan worden gecontinueerd.

De Wet Versterking Regie Volkshuisvesting ligt ter goedkeuring bij de Eerste Kamer. In regionaal verband is al geanticipeerd op de nieuwe wet door het maken van evenwichtige verdeelafspraken over de wettelijk urgente woningzoekenden. Die afspraken worden doorvertaald naar de urgentieregeling binnen de op te stellen Huisvestingsverordening.

ECONOMISCHE ZAKEN EN VRIJETIJDSECONOMIE

We stimuleren een gezond, duurzaam en vitaal ondernemersklimaat in Olst-Wijhe.

We werken aan een aantrekkelijke IJsselzone waarin vrijetijdsbesteding als impuls voor de lokale economie gestimuleerd wordt.

Ondernemersloket en bedrijfsbezoeken

Het ondernemersloket fungeert als centraal aanspreekpunt. In 2025 is deze aanpak voortgezet, mede dankzij de accountmanager. Het college heeft regelmatig bedrijfsbezoeken afgelegd, wat relaties met lokale ondernemers versterkte, innovatie stimuleerde en economische kansen benut heeft.

(Techniek)ontmoetingen

Techniekdagen en ontmoetingen met onderwijs en bedrijfsleven zijn uitgevoerd. Jongeren zijn enthousiast gemaakt voor regionale beroepssectoren. Verbindingslijnen tussen onderwijs, bedrijfsleven en gemeente zijn verder versterkt.

Bedrijventerreinen

In 2025 is gewerkt aan de uitvoering van de bedrijventerreinenvisie 2040 Olst-Wijhe. De gemeente Olst-Wijhe heeft een voorkeursrecht ingesteld op de gronden van het Plangebied Wesepe West, zodat de gemeente de ontwikkeling van een mogelijk bedrijventerrein kan sturen en grondspeculatie en versnippering van eigendom kan voorkomen.

Bedrijvenregister

Het bedrijvenregister is verder uitgebreid. Van de totale gemeentelijke uitgaven is 43% lokaal of regionaal besteed, waarvan 18,5% aan bedrijven uit het register. In 2026 volgt een gerichte aanpak voor niet-geregistreerde bedrijven.

Ondernemerskring en leefbaarheidsfonds

In 2025 hebben de gemeente en de Ondernemerskring Olst-Wijhe (ONK) regelmatig overleg gehad, waarbij de inzet van ONK vooral gericht was op het project Leefbaarheidsfonds Olst-Wijhe. In 2025 heeft de Ondernemerskring onderzocht hoe een Leefbaarheidsfonds in Olst-Wijhe kan worden opgericht en dit voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd. De raad heeft geoordeeld dat het lopende voorstel nog niet kan worden afgerond vanwege een lopende zaak bij de Hoge Raad die gevolgen kan hebben voor de financiering via de OZB. In 2026 wordt het voorstel opnieuw voorbereid en kan het, indien gewenst, opnieuw aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Detailhandel - ontwikkelperspectief detailhandel

Het Ontwikkelperspectief detailhandel is vastgesteld door het college en is een uitvoeringsgericht kader voor de detailhandel in de drie vitale kernen Wesepe, Olst en Wijhe (WOW) en vervangt de oude Detailhandelsvisie 2017–2021. Het is opgesteld in samenwerking met winkeliers, ondernemers, vastgoedeigenaren en andere partners, en biedt richting voor de verdere ontwikkeling van de gebieden binnen de bestaande beleidsruimte. Na vaststelling van het perspectief is de gemeente samen met partners over gegaan tot het opstellen van uitvoeringsplannen per kern, die begin 2026 gereed zijn.

Regionale samenwerking – Regio Zwolle

Olst-Wijhe is nauw betrokken bij Regio Zwolle. In 2025 zijn twee Regiodeals binnengehaald:

- Gebiedsontwikkeling Wesepe
- Sallandse sponsstrategie

Daarnaast heeft Regio Zwolle geïnvesteerd in drie pijlers:

- Ruimte: versterking van woningen, bereikbaarheid en vitale kernen via NOVEX, Stedelijk Zwolle en stationsomgevingen.
- Economie: ondersteuning van circa 3.000 MKB-trajecten, versterking van innovatie en kennisinfrastructuur, verbetering van internationale concurrentiekracht. De regionaal economische bouwsteen (REB) 2040 onderzoekt in de regio Zwolle waar toekomstbestendige bedrijventerreinen nodig zijn. Voor Salland (Raalte, Deventer en Olst-Wijhe) wordt gekeken of een regionaal terrein lokale en regionale vraag kan ondersteunen en bestaande terreinen kan ontlasten.
- Arbeidsmarkt: inclusieve arbeidsmarkt door leven lang ontwikkelen, praktijkleren, talentontwikkeling en gerichte ondersteuning voor kwetsbare groepen.

Dankzij deze investeringen en actieve bijdrage van gemeenten, provincies en het Rijk zijn in 2025 concrete stappen gezet voor een duurzame, toekomstbestendige en leefbare regio, waarbij Olst-Wijhe zich stevig positioneert als veerkrachtige en samenwerkende gemeente.

Salland Marketing

Salland Marketing heeft in 2025 gewerkt met het bestaande Salland Kompas en daarnaast het actie- en investeringsplan 2026 opgesteld.

Het actie- en investeringsplan markeert een bewuste vernieuwing:

- Salland bouwt voort op bestaande sterke punten
- Ondernemers worden actief betrokken als co-makers bij de ontwikkeling van arrangementen en verhalen
- Digitale zichtbaarheid en presentatie van het aanbod zijn verbeterd
- De focus ligt op zichtbare resultaten en concrete uitvoering

Door deze aanpak wordt Salland verder versterkt als regiomerk, met iconen zoals de Hanzesteden, IJsselvallei en Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal centraal. Het plan biedt een duidelijke koers voor 2026 en vormt een solide basis voor verdere samenwerking en ontwikkeling.

Gastvrij Overijssel

Olst-Wijhe heeft namens de Sallandse gemeenten actief deelgenomen aan Gastvrij Overijssel. In 2025 zijn:

- Promotie- en marketingactiviteiten uitgevoerd
- Kwaliteitsverbetering en innovatieprojecten versterkt
- Samenwerking met ondernemers en partners verder ontwikkeld

Deze gezamenlijke acties hebben het toeristisch-recreatieve aanbod van Olst-Wijhe versterkt en de lokale economie en leefbaarheid bevorderd.

Kansenkaart VTE IJssel Olst-Wijhe

De Kansenkaart Vrijtijdseconomie (VTE) Olst-Wijhe laat de toeristisch-recreatieve kansen in het IJsselgebied zien. De focus ligt met name op het IJsselpark Wijhe, waarbij kansen worden gekoppeld aan

het HoogWaterBescherminingsProgramma (HWBP). Daarnaast worden ook andere kansen in de gemeente verkend en opgepakt.

Derde Waterverhaal

Het derde waterverhaal richt zich op unieke watergerelateerde activiteiten en bezienswaardigheden in Salland. In 2025 is een Regiodeal ingediend, samen met de gemeenten Kampen, Zwolle en Waterland. Hoewel de aanvraag nog niet is toegekend, blijft de gemeente actief samenwerken met partners en wordt verdere verkenning in 2026 voorbereid. Dit legt een stevige basis voor toekomstige waterprojecten in de regio.

Routenetwerken Salland

Samen met de gemeenten Deventer en Raalte zijn in 2025 belangrijke stappen gezet voor beheer, onderhoud en doorontwikkeling van het fiets- en wandelnetwerk. Het toekomstscenario van de routenetwerken is verkend, inclusief regionale en nationale kansen. Daarnaast zijn stappen gezet in digitalisering van route-informatie en databeheer, waardoor de toegankelijkheid en kwaliteit van de netwerken zijn verbeterd.

DUURZAAMHEID EN KLIMAATADAPTATIE

In 2050 is de gemeente Olst-Wijhe volledig energieneutraal.

- **Bij nieuwe ontwikkelingen zetten we in op het duurzaam, circulair vormgeven, op duurzame energie en op energiebesparing in het kader van de energietransitie.**
- **Een schone, hygiënische, veilige en duurzame leefomgeving voor de burgers en het verminderen van de belasting van het milieu.**

Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid

Op 22 mei 2025 hebben wij het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2025 - 2026 vastgesteld. Het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid geeft invulling aan de afspraken uit het Bestuursakkoord 2022-2026. Daarin geeft uw raad aan zich hard te maken om de klimaatdoelen te halen door middel van een actieve, integrale aanpak. Gemaakte afspraken en huidig beleid worden daarbij voortgezet en de hierin gestelde doelen worden nagestreefd. In het uitvoeringsprogramma zijn concreet de acties benoemd waaraan gewerkt wordt en de bijbehorende formatie en financiën die benodigd zijn. In 2025 hebben we gewerkt aan de volgende thema's: □

Regionale Energie Strategie

De RES is omgevormd naar Energietafel West-Overijssel en na het vaststellen van de Bestuurlijke Routekaart in 2024 zijn in 2025 de thema's verkend waar regionale samenwerking nodig is. Deze zijn opgenomen in de Regionale Samenwerkingsagenda. We hebben deelgenomen aan ambtelijke werksessies om te komen tot die Samenwerkingsagenda. Daarnaast hebben we in 2025 deelgenomen aan werksessies over netcongestie, zoals nieuwe samenwerking binnen de 'pocket', investeringsplannen van Enexis en Tennet. Energiegemeenschappen ontwikkeling, zoals het project Lokaal Energie Netbewust Delen. Daarnaast sessies over Warmtenetten (zie duurzame warmtetransitie), Energiearmoede, Energiecoaches, zoals een gezamenlijk opleidingsprogramma. NIP-aanpak, Energieloket, SoortenManagementplannen, Energieopslag, Ruimtelijke inpassing energieinfrastructuur, interbestuurlijke samenwerking, en het regelmatig voorbereiden van de bestuurlijke energietafel.

De werksessies bieden verdieping op het onderwerp, intervisie en samenwerking. Maar ook de mogelijkheid om zaken met elkaar te delen, zodat het wiel niet zelf hoeft worden uitgevonden.

Energiebesparing gebouwde omgeving/Nationaal Isolatie programma

In 2025 hebben wij het jaar afgesloten met 25 uitgevoerde energiescans. Daarnaast hebben 20 huishoudens gebruik gemaakt van de Nationaal Isolatie Programma / Lokale Aanpak Isolatie (NIP LAI) subsidie. Dit waren huishoudens met het label D (5), E (5), F (3), G (2), bij 5 was het energielabel onbekend. De huishoudens voerden één of meerdere maatregelen uit: Dakisolatie DHZ (1), dakisolatie derden (4), Spouwmuurisolatie DHZ (1), spouwmuurisolatie derden (6), vloerisolatie derden (8), bodemisolatie derden (3), glas en kozijn isolatie DHZ (1) en glas en kozijnisolatie derden (4).

Energiearmoede

In 2025 hebben onze energiecoaches en vakmannen 34 bezoeken uitgevoerd (in 2024 waren dit 144 bezoeken). Door onze klussers zijn 15 bezoeken uitgevoerd bij de huurwoningen van Salland Wonen. Van de 34 huishoudens ontvingen er 22 energiebesparend witgoed. Daarnaast ontvingen zij de volgende kleine

energiebesparende maatregelen: gasbesparende maatregelen (18), elektriciteitsbesparende maatregelen (10) en 8 huishoudens ontvingen een waterbesparende douchekop. Ook onze energiearmoede doelgroep heeft gebruik gemaakt van de NIP LAI subsidie. In 2025 maakten vier huishoudens binnen de doelgroep gebruik van de NIP LAI subsidie. De woningen hadden de labels E (1), F (1), twee energielabels waren onbekend. De volgende maatregelen werden uitgevoerd: dakisolatie derden (1), spouwisolatie derden (1), bodemisolatie DHZ (1), bodemisolatie derden (1) en glas en kozijn isolatie derden (1).

Opwek en opslag van duurzame energie

Zoals bekend staan de ontwikkelingen van zon- op- veld en windenergie op de pauzestand. Het zonneveld Daslever heeft een netaansluiting kunnen organiseren, dit is weer een stap verder naar uitvoering. Zon op daken groeit autonoom, hoewel per dak het uitgangspunt nu het energieverbruik is en niet meer beschikbare dakoppervlak. We stimuleren dit vanuit het energieloket (subsidie en informatie) en via de Energievakmannen (energiescan biedt gerichte informatie over eigen verbruik en opwek). Samen met werkgroep Duurzame Energie Boerhaar, en met ondersteuning van de werkorganisatie RES is onderzocht of een mini-warmtenet mogelijk is. De wetering wordt dan gebruikt als warmtebron. De definitieve resultaten volgen nog.

Duurzame warmte transitie

In 2025 zijn we gestart met het traject om te komen tot een Warmteprogramma dat uiterlijk 31 december 2027 door gemeenten moet worden vastgesteld op basis van de Wet gemeentelijke instrumenten Warmtetransitie (Wgiw). Het is een verplicht programma onder de Omgevingswet. We hebben richtinggevend keuzes gemaakt voor het opstellen en vormgeven van het gemeentelijk Warmteprogramma. Deze keuzes leggen we vast in een plan van aanpak dat in concept gereed is en nog vastgesteld moet worden. Het Warmteprogramma moet per wijk/buurt duidelijkheid geven aan bewoners, bedrijven en partners over de overgang naar een aardgasvrije samenleving in 2050.

Netcongestie

De samenleving is de afgelopen jaren geconfronteerd met een nieuwe uitdaging, netcongestie. Netcongestie speelt ook in onze gemeente. We hebben het afgelopen jaar een bureau de opdracht gegeven om een impactanalyse op te stellen voor de situatie in onze gemeente. Het rapport is klaar en bevat een aantal aanbevelingen. In 2026 zullen we de afweging maken welke aanbevelingen we zullen oppakken en hoe we in de organisatie het onderwerp netcongestie een plek gaan geven.

Circulaire grondstoffen- en afvalinzameling

Het optimalisatieplan Grondstoffen is opgesteld om kwaliteitsverbetering te realiseren op GFT, PMD en OPK. Tegelijk is er landelijk een nieuwe Ketenovereenkomst opgesteld met nieuwe afspraken over kwaliteit grondstoffen en vergoedingen. De Deelnemersovereenkomst met Verpact, die hieronder valt, is in november ondertekend. De nieuwe afspraken zijn in het optimalisatie plan verwerkt en worden begin 2026 vastgesteld. Er is gestart met verbetering GFT voorziening hoogbouw. Hiermee kunnen we de kwaliteit verbeteren en voldoen we aan het besluit Gescheiden Inzameling Huishoudelijke Afvalstoffen.

Gedurende het jaar zien we regelmatig afval dumping of extreme vervuiling van containers. Dan is ingrijpen nodig met Toezicht en Handhaving. Met goede communicatie en uitleg proberen we vervuiling te voorkomen. De GRIP wagen is als vervanging van de Chemokar in Olst en Wijhe gestart. Hier kunnen inwoners naast chemisch afval, kleine hoeveelheden grof, recyclebaar huisvuil brengen, zoals ijzer, hout, wit- en bruingoed, pepschuim, etc. Vanaf de start wordt de GRIP wagen goed bezocht.

Mooi Schoon

De verantwoording zwerfafval vergoeding is ingediend bij Verpact. In december is de verantwoording goedgekeurd. Het zwerfafvalprogramma 2025-2030 is opgesteld. Nu er duidelijkheid is over het budget dat van Verpact ontvangen wordt kan het afgerond worden met een realistische begroting. Ondertussen gaan acties zoals Mooi Schoon en World Clean-up Day gewoon door. Deelname van onze scholen bij Natuurlijk Schoon is afgenomen, mede door de samenvoeging waardoor onduidelijk is geworden wie nu waar opruimt. Dat gaan we oplossen.

Als rivierengemeente doen we actief mee aan het initiatief Schone en Drinkbare IJssel. Vrijwilligers die willen opruimen langs de IJssel krijgen daarvoor materialen en het geraapte afval voeren we af. Bij het ambtelijk overleg zijn we aanwezig om kennis te verdiepen, te delen en de samenwerking op te zoeken. Het bestuurlijk overleg bereiden we voor.

Klimaatadaptatie

Het huidige uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (uit 2020) is herijkt. Op basis daarvan hebben we een nieuw beleidsplan Klimaatadaptatie opgesteld dat in 2026 ter besluitvorming aan uw raad wordt voorgelegd.

Het beleidsplan klimaatadaptatie bouwt voort op de Omgevingsvisie van Olst-Wijhe. Daaruit zal ook een tweejaarlijkse uitvoeringsagenda volgen met concrete acties. Niet alle aangekondigde concrete acties hebben we kunnen uitvoeren dan wel oppakken in verband met de ambtelijke capaciteit. Zo is de tegelwipactie en de pilot regenwaterhergebruik niet uitgevoerd.

De volgende zaken zijn opgepakt:

- We zijn aangesloten bij Stichting Steenbreek
- We hebben de uitvoering van de subsidieregeling voor de gehele werkregio RIVUS op ons genomen en de subsidieregeling verbeterd
- De samenwerking met de afkoppelcoaches van de Ulebelt hebben we verder vormgegeven
- We hebben het beleidsplan Klimaatadaptatie vorm gegeven
- Door SWECO hebben we een knelpunten-analyse laten uitvoeren welke meer inzicht geeft in de knelpunten in onze gemeente
- Er is een basis gelegd voor een regionale maatlat en we bereiden ons voor op de nieuwe DPRA-cyclus.

De samenwerking met RIVUS heeft ook in 2025 haar vruchten afgeworpen, de stimuleringsregeling loopt goed. Zoals aangegeven verzorgt Olst-Wijhe de uitvoering.

VERBONDEN PARTIJEN

Wat heeft het gekost?

Leefomgeving	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Baten	11.325	14.076	11.390	-2.686
Lasten	-17.827	-22.376	-17.757	4.619
Saldo van baten en lasten	-6.502	-8.300	-6.367	1.933
Onttrekking reserves	374	1.676	706	-970
Toevoeging reserves	-13	-13	-510	-498
Resultaat	-6.141	-6.637	-6.172	465

Bedragen x € 1.000

Thema's en taakvelden	Primaire Begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Openbare ruimte				
Verkeer en vervoer	-2.359	-2.158	-2.178	-20
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.653	-1.996	-2.046	-50
Riolering	531	556	556	0
Begraafplaatsen en crematoria	-52	-63	-52	11
Ruimtelijke ontwikkeling en omgeving				
Ruimtelijke ordening	-1.190	-2.450	-1.551	899
Wonen, grondexploitatie & handhaving				
Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	-38	-23	506	529
Wonen en bouwen	-361	-447	-333	114
Economische zaken en grondexploitatie				
Economische ontwikkeling	-314	-314	-339	-24
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-25	-23	20	43
Economische promotie	-32	-32	-33	-1
Recreatie en toerisme				
Recreatieve Havens	8	23	12	-11
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-288	-244	-185	59

Duurzaamheid

Afval	386	386	386	0
Milieubeheer	-1.113	-1.513	-1.130	383
Reserves	362	1.664	196	-1.468
Resultaat	-6.141	-6.637	-6.172	465

OPENBARE RUIMTE

Verkeer en vervoer

Dit taakveld laat een beperkt nadeel zien. Enerzijds waren er meer inkomsten dan verwacht door het in gebruik nemen van een systeem voor leges kabels en leidingen en anderzijds was het onderhoud aan verhardingen duurder vanwege meer schade aan het wegdek dan verwacht.

Openbaar Groen

Hier is een overschrijding ten opzichte van de begroting ontstaan vanwege hogere kosten voor het groenonderhoud. Dit komt door een ongunstig uitgekakte herijking van de hoeveelheid groen, op basis waarvan de kosten aan de uitvoerder worden betaald.

Riolering

Het resultaat van de exploitatie riolering ten opzichte van de begroting wordt toegevoegd aan de voorziening riolering. Bij vaststelling van het tarief rioolheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid.

Begraafplaatsen en crematoria

Er is een voordeel ontstaan op dit taakveld, omdat er meer begrafenissen waren dan verwacht.

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN OMGEVING

Op het taakveld ruimtelijke ordening is er bijna € 900.000 aan budget overgebleven. Dit komt vooral door € 434.000 aan middelen voor de invoering van de Omgevingswet, waarvoor het budget wordt overgeheveld. Dit geldt ook voor budgetoverheveling voor de verkeersregelaars op de N337 (€ 130.000) en de Vrijtijdseconomie (VTE) Kansenkaart (€ 50.000) in relatie met het HWBP en de herontwikkeling Aloysiuschool (€ 99.000). Daarnaast is op het gebied van de cofinanciering voor LEADER-projecten € 134.000 aan budget overgebleven, omdat er minder aanvragen waren dan verwacht. Dit budget hevelen we niet over, omdat er in 2026 en verder jaarlijks ook weer budget beschikbaar is. Het restantverschil van afgerond € 52.000 wordt verklaard door diverse kleine afwijkingen.

VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING

In de meerjarenbegroting 2025-2028 zijn er geen budgetten toegewezen aan dit thema, waardoor hier in de jaarrekening ook niet op wordt verantwoord.

WONEN EN GRONDEXPLOITATIE

Grondexploitaties (woningbouw)

Het voordelige saldo van € 529.000 wordt veroorzaakt door diverse effecten:

- Tussentijdse winstneming Olstergaard.
- Overige effecten gespecificeerd in de paragraaf grondbeleid.

Een overzicht van de grondexploitaties is te vinden in de paragraaf Grondbeleid, verderop in deze jaarrekening.

Wonen en bouwen

Op dit taakveld is een voordeel van € 114.000 ontstaan vanwege diverse voor- en nadelen:

- € 67.000 nadeel voor de kosten voor de startnotitie Woonvisie;
- € 42.000 nadeel voor de ontwikkeling van voormalige schoollocaties, met dekking uit de reserve onderwijshuisvesting;
- € 50.000 voordeel vanwege het nog twee jaar doorlopende budget voor de Sponsstrategie, zoals aangekondigd in de 2e BERAP 2025 onder budgetoverhevelingen;
- € 128.000 voordeel op de ontvangen leges, vooral door meer ontvangen bouwleges dan verwacht.
- € 45.000 voordeel overige effecten.

ECONOMISCHE ZAKEN EN VRIJETIJDSECONOMIE

Economische ontwikkeling

Het nadeel op dit taakveld is voornamelijk ontstaan door de gemaakte kosten voor gebiedsaanpak Wesepe en uitvoeringsplannen detailhandel Wijhe, Olst en Wesepe.

Ten slotte zijn de energiekosten bij beheer en exploitatie markten hoger dan verwacht in 2025.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Een overzicht van de grondexploitaties voor bedrijventerreinen is te vinden in de paragraaf Grondbeleid, verderop in deze jaarrekening.

Economische promotie

Onder dit taakveld valt de subsidie aan 't Olster Erfgoed voor Infocentrum IJssel in Den Nul. Er zijn geen significante afwijkingen op dit taakveld in 2025.

Recreatieve havens

Onder dit taakveld vallen de kosten en opbrengsten van de passantenhaven in Wijhe. De tarieven zijn in 2025 verhoogd. Desondanks zijn de opbrengsten van de passantenhaven lager dan vorig jaar en verwacht in 2025. Dit komt door een daling in de aantallen ten opzichte van voorgaande jaren.

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Er is een voordeel van € 30.000 op onderhoud van speelvoorzieningen ontstaan, vooral doordat uren van de gemeentelijke buitendienst niet zijn doorbelast aan dit taakveld. Hierdoor is er een even hoog nadeel ontstaan binnen het taakveld Overhead, waardoor het per saldo geen effect heeft binnen de totale jaarrekening.

In 2025 is er met name ambtelijke inzet gepleegd op de kansen rond het IJsselpark in Wijhe in relatie tot het HWBP (meekoppelkansen). Door deze gerichte focus was het incidentele budget (€12.500) voor de overige opgaven VTE kansenkaart in 2025 niet besteed. De resterende opgaven VTE Kansenkaart worden opgepakt in 2026 en worden daarom meegenomen in het voorstel van de budgetoverheveling 2026.

DUURZAAMHEID EN KLIMAATADAPTATIE

Afval

Het uitgangspunt bij het onderdeel afval dat de kosten volledig gedekt moeten worden door de inkomsten uit afvalstoffenheffing. Dit betekent dat de gemeente streeft naar een balans tussen de kosten voor afvalinzameling, verwerking en recycling, en de opbrengsten uit de heffingen die aan de inwoners worden opgelegd. Een eventueel overschot/tekort op het totale product afvalstoffenverwijdering en –verwerking wordt op rekeningbasis toegevoegd/onttrokken aan de egalatievoorziening afvalstoffen.

Milieubeheer

Op dit taakveld is op diverse posten budget overgebleven. Dit komt vooral doordat de uitvoering van een aantal projecten doorloopt in 2026. Het betreft het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid, een vangnetsubsidie voor verduurzaming van maatschappelijk vastgoed en het uitwerken van een Warmteprogramma. Deze budgetoverheveling waren al aangekondigd in de 2e BERAP 2025. Het overgebleven budget op deze posten is in totaal € 309.000. Daarnaast loopt een project voor bodemonderzoek in Olst door naar 2026, waardoor € 38.000 over is gebleven en wordt overgeheveld. Op klimaatadaptatie is daarnaast voor € 74.000 aan budget overgebleven, deels doordat het subsidiebudget onderbenut is gebleven en deels doordat een deel van de loonkosten bij overhead zijn blijven hangen (budgettair neutraal). Ten slotte zijn er nog niet begrote inkomsten ad € 38.000 ontvangen voor het zonproject Daslever, waarvoor in eerder jaren kosten zijn gemaakt .

RESERVES

Er ontstaat op dit taakveld een voordeel als er meer aan de reserves wordt onttrokken dan begroot en een nadeel als er minder aan reserves wordt onttrokken dan begroot. In het laatste geval is de bijdrage vanuit de reserves lager, dus een nadeel.

Hieronder worden de afwijkingen vanaf € 50.000 toegelicht, die vrijwel allemaal komen door een lagere onttrekking uit de reserve nader te bestemmen middelen dan begroot. Alle genoemde posten zitten in de resultaatbestemming, waardoor de onttrekking in 2026 of incidenteel in latere jaren wél plaatsvindt.

- Uitwerking Omgevingswet : € 301.000
- Duurzaamheid warmte : € 293.000
- HWBP : € 130.000

- Herontwikkeling Aloysius : € 99.000
- Sponsstrategie : € 50.000

De uitzondering hierop is het budget voor LEADER-projecten. De verwachting was dat het aantal projecten met cofinanciering zou oplopen, waardoor er budget van 2024 naar 2025 is overgeheveld. Dit budget bleek echter niet nodig te zijn, waardoor € 107.000 niet is onttrokken. Het budget is ook niet overgeheveld naar 2026.

SAMENLEVING

Wat wilden wij bereiken?

Thema:	Doelstellingen:
	Wat wilden wij bereiken?
Onderwijs	De gemeente beschikt over een pluriform onderwijsaanbod dat aansluit op de behoeften van onze inwoners waarbij gestreefd wordt naar een zo breed mogelijk aanbod van voortgezet onderwijs. Leerlingen uit onze gemeente volgen een compleet onderwijsprogramma zonder verzuim met als uiteindelijke resultaat een startkwalificatie. De gemeente stimuleert inwoners op het gebied van taal en lezen om te voorkomen dat laaggeletterdheid een reden is om niet volwaardig deel te nemen aan onze maatschappij.
Sport	We willen dat al onze inwoners zo lang mogelijk gezond en actief zijn en zo lang mogelijk mee kunnen doen in de samenleving.
Kunst en cultuur	Verstevigen van lokale dorpscultuur – cultuur met een kleine 'c'. Vergroten van cultuurparticipatie door de jongere generatie van 14-40 jaar. Culturele programmering sluit aan op maatschappelijke opgaven.
Welzijn	Aantrekkelijk en veilig wonen voor jong en oud met passende toekomstbestendige maatschappelijke voorzieningen, die in de dorpen en buurtschappen samen met de bewoners en ondernemers op peil worden gehouden. Bevorderen van een sociale, inclusieve samenleving vanuit de gedachte van een samen- en redzame gemeenschap en met aanvullende ondersteuning voor iedereen die dat nodig heeft.
Werk- en inkomensondersteuning	De uitvoering van de Participatiewet moet een bijdrage leveren aan de ambitie om tot een inclusieve samenleving te komen.
Maatschappelijke ondersteuning	Wij streven naar een samenleving waaraan iedere inwoner naar vermogen meedoet en waarbij mensen naar elkaar omkijken.
Jeugd	Wij willen dat ieder kind kansrijk, gezond en veilig opgroeit.
Volksgesondheid	Alle inwoners groeien gezond op, leven gezond en worden gezond ouder.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

ONDERWIJS

Kindcentrum Olst

Alle bestuurlijke besluiten voor de realisatie van Kindcentrum Olst zijn genomen. De bouw is in het najaar van 2024 gestart en de oplevering van het gebouw heeft in december 2025 plaatsgevonden conform de planning. In het eerste kwartaal van 2026 wordt de openbare ruimte rondom het kindcentrum vernieuwd (waaronder het fietspad naar de fietstunnel) en wordt het kindcentrum ingericht door de huurders. Aan het einde van het 1e kwartaal wordt het kindcentrum in gebruik genomen. De gemeente Olst-Wijhe huurt de gymzaal in het kindcentrum die de oude gymzaal aan de Watertorenstraat vervangt. Daarnaast huurt de gemeente ook de ruimte voor het consultatiebureau dat wordt doorverhuurd aan GGD IJsselland. Hiermee wordt invulling gegeven aan de beleidsmatige besluiten van de raad om een integraal kindcentrum te realiseren met onderwijs, educatie, opvang, sport en zorg. De vrijvallende schoollocaties in Olst (inclusief de locatie van de gymzaal aan de Watertorenstraat) kan vervolgens vanaf 2026 worden ontwikkeld naar woningbouw.

Kindcentrum Wijhe

In 2025 heeft de Stichting Maatschappelijk Vastgoed (SMV), eigenaar en ontwikkelaar van de kindcentra in onze gemeente, de aanbestedingsprocedure voor de realisatie van Kindcentrum Wijhe afgerond. Aannemer Binx heeft de bouw aangenomen. In 2025 is het borgingsbesluit genomen en zijn de benodigde contracten door de betrokken ondertekend. Het bouwrijp maken van de locatie op het SPOC is zo goed als gereed.

Nationaal Programma Onderwijs

In 2025 is binnen het Nationaal Programma Onderwijs ingezet op het versterken van het welzijn en de ontwikkelkansen van kinderen. Via bestaande projecten zoals Zomer BSO, Omgaan met Verleidingen en extra Rots en Water-trainingen kregen kinderen ondersteuning op het gebied van sociaal-emotioneel welbevinden en weerbaarheid.

Daarnaast is een bijeenkomst georganiseerd met scholen, jeugdhulp, kinderopvang en de gemeente om samenwerking te versterken, in lijn met de Sociale Toekomstvisie.

(Taal)onderwijs nieuwkomers Salland

In 2025 is het onderwijs aan nieuwkomers in Raalte en Olst-Wijhe uitgevoerd binnen de gezamenlijke Taalschool Salland. De samenwerking met, en tussen, schoolbesturen heeft bijgedragen aan het bundelen

van expertise en het bieden van een flexibel en kwalitatief onderwijsaanbod. De uitvoering vond plaats binnen vastgestelde beleidslijnen, waarbij is aangesloten bij het bestaande handelingskader vluchtelingen van de gemeente Olst-Wijhe. Hiermee is geborgd dat de inzet van de Taalschool Salland in samenhang plaatsvindt met het bredere gemeentelijke beleid.

Aanpak laaggeletterdheid

In 2025 is de overstap naar de Regio Zwolle voor de organisatie van volwasseneducatie voorbereid, welke per 1 januari 2026 ingaat. Daarnaast is gestart met een nieuwe beleidsplan Aanpak Basisvaardigheden, gericht op het versterken van taal-, reken- en digitale vaardigheden.

Het regionale formele aanbod bestond uit trajecten voor inwoners die structureel willen werken aan hun basisvaardigheden. 16 inwoners van onze gemeente hebben succesvol deelgenomen aan deze trajecten. Het informele aanbod omvatte laagdrempelige activiteiten zoals taalcoaching, oefengroepen, het taalcafé in Olst en Wijhe en spreekuren, georganiseerd door het Taalpunt. In 2025 hebben 125 inwoners deelgenomen aan activiteiten van het Taalpunt en werden zij begeleid door 50 actieve vrijwilligers.

SPORT

We willen dat al onze inwoners zo lang mogelijk gezond en actief zijn en zo lang mogelijk mee kunnen doen in de samenleving.

Sportbeleid en activering

In 2025 is uitvoering gegeven aan het sportbeleid met als doel inwoners te stimuleren om gezond en actief te blijven en zo lang mogelijk mee te doen in de samenleving. Sport en bewegen zijn hierbij nadrukkelijk ingezet als middel om bij te dragen aan vitaliteit, participatie en een gezonde leefstijl. De beleidsmatige inzet sloot aan bij de doelen uit het Sport- en Beweegakkoord en bij de bredere opgaven binnen het sociaal domein.

Subsidies sport

In 2025 is gewerkt met de bestaande beleidsregels voor sportsubsidies. Deze sluiten aan bij de doelen uit het Sport- en Beweegakkoord en bieden ruimte om gericht te sturen op sportdeelname, toegankelijkheid en versterking van sportaanbieders. In 2025 hebben zich geen ingrijpende wijzigingen in het subsidiebeleid voorgedaan.

Brede regeling combinatiefuncties

De inzet van combinatiefunctionarissen vormde een belangrijke pijler binnen het sport- en gezondheidsbeleid. De combinatiefunctionarissen zijn ingezet op het versterken van de verbinding tussen onderwijs, sport, bewegen, cultuur en jeugd- en jongerenwerk. Bewegen heeft een structurele plek gekregen binnen en rondom de schoolomgeving, onder andere via binnenscholen en nascholen beweegaanbod. Hiermee is bijgedragen aan het bevorderen van een gezonde leefstijl bij kinderen en jongeren en aan het versterken van de sociale basis.

Uitvoering Sport- en Beweegakkoord

De middelen voor het Sport- en Beweegakkoord zijn ingezet voor het uitbreiden en toegankelijk houden van het sport- en beweegaanbod en voor het stimuleren van samenwerking tussen lokale sport- en beweegaanbieders. De inzet was gericht op een leven lang bewegen en op het leggen van verbindingen tussen sport, gezondheid en leefstijl. Daarmee is bijgedragen aan het versterken van sportaanbieders en het vergroten van sport- en beweegdeelname onder inwoners.

Sportaccommodaties

De gemeentelijke sportaccommodaties, waaronder sporthallen, sportvelden, het zwembad en de ijsbaan, zijn in 2025 regulier geëxploiteerd. De inzet was gericht op het beschikbaar en toegankelijk houden van deze voorzieningen voor inwoners en verenigingen. Er hebben zich geen bijzondere beleidsmatige afwijkingen voorgedaan die van invloed zijn geweest op de uitvoering van het sportbeleid.

KUNST EN CULTUUR

Het culturele veld in onze gemeente wordt vrijwel volledig gedragen door vrijwilligers. We bieden hen ondersteuning via subsidies, de inzet van de stichting Kunst en Cultuur Olst-Wijhe (KCOW), een cultuurmakelaar en de combinatiefunctionaris cultuur (cultuurcoach).

In 2024 is een nieuwe cultuurvisie opgesteld met drie speerpunten:

- Focus op lokale cultuur - cultuur met een kleine 'c'.
- Aandacht voor jongeren van 14 tot 40 jaar.

- Programmering in relatie tot maatschappelijke opgaven.

Verstevigen van lokale dorpscultuur – cultuur met een kleine 'c'

We richten ons op kleinschalige culturele activiteiten die voor iedereen toegankelijk zijn en waarbij gefocust wordt op lokale verbinding en ontmoeting. Cultuur is bij uitstek geschikt om verschillende doelgroepen met elkaar te verbinden en nieuwe netwerken te laten ontstaan, bijvoorbeeld op jaarlijkse cultuurmarkten met aandacht voor lokale gebruiken en ambachten. Ons nieuwe subsidiebeleid stimuleert dit.

Ook als het gaat om het cultuureducatieprogramma in onze gemeente leren kinderen wat het betekent om in Olst-Wijhe op te groeien. Er is aandacht voor onze lokale geschiedenis en gebruiken.

Vergroten van cultuurparticipatie door de jongere generatie van 14-40 jaar

We willen meer aandacht schenken aan de groep jongeren en jongvolwassenen. Zij hebben tijdens de coronacrisis langdurig moeten afzien en zijn veel tekort gekomen op het gebied van kunst en cultuur. Ook is deze doelgroep ondervertegenwoordigd in besturen en vrijwilligersorganisaties.

Samenwerking tussen de verschillende culturele organisatie is nodig om de participatie onder deze groep te vergroten.

Culturele programmering sluit aan op maatschappelijke opgaven

In 2025 is uitvoering gegeven aan de herziening van het subsidiebeleid. Meer dan voorheen koppelen we het verlenen van een subsidie aan het leveren van een bijdrage aan maatschappelijke opgaven. Die opgaven worden benoemd in de Sociale Toekomstvisie 2024-2034 die in 2024 is vastgesteld. Olst-Wijhe is een van de deelnemende gemeenten aan de Cultuurregio Zwolle.

Musea

Bij de informatie van RO staat een toelichting over de cultuurhistorische waardenkaart.

Media

De bibliotheek vervulde opnieuw een rol in het versterken van basisvaardigheden. In 2025 heeft de bibliotheek onder andere uitvoering gegeven aan digitale ondersteuning via het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) en hebben ze alle basisscholen in de gemeente ondersteund via het programma 'Bibliotheek op School'. Daarnaast zijn de vrijwilligers van het Taalpunt aangesloten bij de bibliotheek, wat zorgt voor betere zichtbaarheid, toegankelijkheid en continuïteit. Deze samenwerking sluit aan bij het Uitvoeringsprogramma 2025-2026 van de Sociale Toekomstvisie en draagt bij aan het versterken van de basisvaardigheden en het bevorderen van volwaardige maatschappelijke deelname.

WELZIJN

Bevorderen van een sociale, inclusieve samenleving vanuit de gedachte van een samen- en redzame gemeenschap en met aanvullende ondersteuning voor iedereen die dat nodig heeft.

Voorliggend veld

De primaire partners MEE, Evenmens, ut Huus, Vriendendiensten dragen bij aan de doelstellingen die we hebben om inwoners te ondersteunen in het voorliggend veld. Dit is niet-geïndiceerde ondersteuning die wordt geboden op het gebied van o.a. mentale gezondheid, eenzaamheid, dementie, mantelzorg en niet zichtbare beperkingen. In 2025 is met deze partners gewerkt om hun inzet vast te leggen aan de hand van impactmeters en hier concrete doelstellingen aan te verbinden.

Ut Welzijnsloket

In 2025 is gestart met Ut Welzijnsloket. Dit een centrale plek, uitgevoerd door medewerkers van ut Huus, waar inwoners terecht kunnen met vragen over o.a. geld, administratie, welzijn, gezondheid of sport. Ut Welzijnsloket is een samenwerking met ut Huus, MEE, Vriendendiensten en Evenmens. Ut Welzijnsloket is bereikbaar via de mail en telefonisch maar inwoners kunnen ook gebruik maken van de fysieke inlooppunten in Olst en Wijhe. In het eerste jaar zijn er bijna 100 hulpvragen binnengekomen bij ut Welzijnsloket. Hier is tevredenheid over bij de aanbieders gezien het feit dat dit een nieuwe ontwikkeling is.

Dementievriendelijke gemeente

Er is een actieplan dementie opgesteld waarin doelen en ambities staan beschreven om de inwoners met dementie beter te kunnen ondersteunen. Dit omvat onder andere het geven van trainingen Goed Omgaan met Dementie en het opstarten van activiteiten waar inwoners met dementie aan kunnen deelnemen. Het uitvoeren en monitoren van het actieplan wordt gedaan door de werkgroep Dementie die bestaat uit o.a. casemanagers, POH'ers, S1 verpleegkundige en zorgaanbieders onder leiding van Evenmens.

Mantelzorg en respijt

In 2025 is op vergelijkbare wijze inzet gepleegd op de ondersteuning van mantelzorgers in onze gemeente. Daarnaast is er een regionale werkgroep opgezet om de respijtzorgmogelijkheden in de regio in kaart te brengen en op zoek te gaan naar een passend respijtzorgaanbod.

Aantrekkelijk en veilig wonen voor jong en oud met passende toekomstbestendige maatschappelijke voorzieningen, die in de dorpen en buurtschappen samen met de bewoners en ondernemers op peil worden gehouden.

Ontmoetingsplekken

Formele en informele ontmoetingsplekken zijn in 2025 behouden gebleven door inzet van inwoners en lokale stichtingen. De gemeente heeft waar nodig ondersteuning geboden om deze plekken in stand te houden en ontmoeting en onderlinge verbondenheid te faciliteren. Er is een begin gemaakt met het inventariseren van bestaande ontmoetingsplekken.

Dorpsverbinder

In 2025 hebben we de functie van dorpsverbinder voorbereid en ingevuld, zodat deze in 2026 van start kan gaan. De dorpsverbinder draagt bij aan ontmoeting, onderlinge verbondenheid en samenredzaamheid in de kernen door bewonersinitiatieven te ondersteunen en inwoners met elkaar, organisaties en de gemeente te verbinden.

Wesepe

In Wesepe hebben we het afgelopen jaar samen met inwoners en partners gewerkt aan het opstarten en richtinggeven van de gebiedsgerichte aanpak en de Gebiedsvisie Wesepe 2050. Komend jaar werken we deze visie verder uit tot concrete keuzes en een uitvoeringsprogramma voor een toekomstbestendig dorp.

Opvang en asiel

Het onderwerp asiel- en vluchtelingenopvang is als werkonderdeel opgenomen onder dit thema, omdat het niet als eigenstandig thema is opgenomen onder één van de programma's.

Opvang Oekraïense ontheemden

In 2025 zijn opnieuw Oekraïense ontheemden opgevangen in zowel gemeentelijke als particuliere locaties. Ter vervanging van de opvangplekken in de flexwoningen is opvanglocatie De Ganzenbrink gehuurd. Deze locatie is in 2025 aangepast voor gebruik en wordt in Q1 2026 in gebruik genomen.

Asielopvang

In 2025 is de taakstelling van 101 opvangplekken voor asielzoekers niet gerealiseerd. De gemeente blijft zich inzetten om te voldoen aan de opgave voortvloeiend uit de Spreidingswet en binnen het Handelingskader van de gemeenteraad.

WERK EN INKOMENSONDERSTEUNING

De uitvoering van de Participatiewet moet een bijdrage leveren aan de ambitie om tot een inclusieve samenleving te komen.

Participatiewet

Ontwikkeling cliëntenbestand 2023-2025

Uitkering	Aantal per 01-01			Instroom			Uitstroom			Aantal per 31-12		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Participatiewet	172	193	202	71	53	71	50	44	54	193	202	219
IOAW	9	8	7	1	0	3	2	1	1	8	7	9
IOAZ	2	3	2	2	0	0	1	1	1	3	2	1
Totaal	183	204	211	74	53	74	53	46	56	204	211	229

Uit de tabel blijkt dat het aantal huishoudens dat van onze gemeente een bijstandsuitkering (of soortgelijke uitkering) ontvangt het afgelopen jaar fors verder is gestegen. Dit komt doordat de instroom in de uitkering ten opzichte van het jaar ervoor behoorlijk is toegenomen. De meest voorkomende reden voor instroom in de

uitkering is dat iemand naar onze gemeente is verhuisd en recht heeft op een uitkering. Dit is voor het eerst in jaren de meest voorkomende reden voor het verstrekken van een uitkering. De tweede meest voorkomende reden dat iemand een uitkering heeft gekregen is dat iemand een status heeft gekregen. De meest voorkomende reden dat iemand uitstroomt uit de uitkering is dat iemand betaald werk heeft gekregen.

Hierbij wordt nog opgemerkt dat voor een derde deel van de meldingen wordt voorkomen dat het leidt tot het toekennen van een uitkering. Maar hier gaat wel vaak veel werk mee gepaard. Bijvoorbeeld omdat veel klanten door middel van een loonkostensubsidie aan betaald werk worden geholpen, zodat zij volwaardig kunnen meedoen in de samenleving en voorkomen wordt dat ze een gemeentelijke uitkering ontvangen.

	2022	2023	2024	2025
Aantal inwoners met Loonkostensubsidie (LKS)	44	51	63	68
Aantal unieke werkgevers waar inwoners met LKS werken	31	39	49	60

MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Wij streven naar een samenleving waaraan iedere inwoner naar vermogen meedoet en waarbij mensen naar elkaar omkijken.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang doen we als gemeente en in samenwerking met de gemeenten en netwerk- en zorgpartners uit Zutphen, Lochem, Deventer, Olst-Wijhe en Raalte.

In 2025 is de Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang geëvalueerd. Er is geconcludeerd dat er belangrijke stappen gezet zijn richting het behalen van de gestelde doelstellingen, maar dat er nog geen daling is in de wachtduur voor beschermd wonen en de instroom in maatschappelijke opvang.

In 2025 is het lokale actieplan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (2025-2026) opgesteld en vastgesteld. Er zijn belangrijke stappen gezet in de uitvoering.

Mijlpalen zijn:

- Aftrap van de Ethos-telling. Een landelijk onderzoek voor het in kaart brengen van het aantal dak- en thuislozen welke in onze regio zal plaatsvinden op 12 mei 2026.
- Oprichting van de Wooncommunity de Ware in Raalte, welke ruimte biedt aan 15 bewoners met een psychische kwetsbaarheid en 8 meewoners- die als "buddy" fungeren voor de bewoners.
- Oprichting van de Koningsspil. Dit biedt een woonplek voor 4 jongeren die lichte ondersteuning nodig hebben bij het op zichzelf wonen.

Beide woonvoorzieningen hebben een belangrijke preventieve functie en dragen bij aan de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis.

Van de 225 personen in een regionaal Beschermd Wonen traject kwamen er dit jaar 13 uit Olst-Wijhe.

Huiselijk geweld en kindermishandeling

De samenwerking tussen de 11 gemeenten uit de regio IJsselland gaat goed. In het afgelopen jaar hebben we samengewerkt aan een nieuwe Regiovisie Huiselijk geweld en Kindermishandeling – Lokaal Sterk (2026-2030). De Regiovisie wordt begin 2026 door de raad behandeld.

We zien dat de opvang van betrokkenen bij huiselijk geweld al enige tijd onder druk staat. De huidige opvang locatie voor onze regio (Kadera) voldoet niet meer aan de huidige nationale standaarden. Daarom heeft het college dit jaar aanvullende financiering goedgekeurd voor verbouwing van de huidige opvang locatie, welke in 2026 van start zal gaan.

In 2025 zagen we het aantal meldingen dat Veilig Thuis ontving van inwoners uit Olst-Wijhe dalen (een daling van 14% ten opzichte van 2024), terwijl het aantal regionale meldingen juist stijgt. Mogelijk komt dit door de korte lijnen tussen professionals in de gemeente Olst-Wijhe en doordat de proces- en casusregisseurs goed zicht hebben op de complexe problematiek in de gemeente.

Maatschappelijke ondersteuning

In 2025 is vanuit de reguliere dienstverlening als gemeente uitvoering gegeven aan de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Door het lokale team van consultants wordt allereerst nagegaan wat via algemene voorzieningen, zoals welzijnsvoorzieningen of lokaal collectief aanbod, aan ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar en toepasbaar is.

Als het algemeen voorliggende aanbod niet voldoende aansluit op de ondersteuningsvraag of daar niet in kan worden voorzien, wordt individuele ondersteuning met indicatie ingericht.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van individuele voorzieningen van de afgelopen 3 jaren inzichtelijk gemaakt.

Aantal unieke klanten Individuele voorzieningen Wmo 2023-2025

	2023	2024	2025
Hulp bij het huishouden	490	534	555
Begeleiding	204	232	246
Dagbesteding	85	89	80
Vervoersdiensten (collectief vervoer)	557	564	457
Rolstoelen	119	120	123
Vervoersvoorzieningen	223	230	236
Woonvoorzieningen	110	119	121

Stijging hulp bij het huishouden

Uit de tabel blijkt met name dat de stijging in de laatste jaren van het aantal unieke cliënten op het gebied van huishoudelijke hulp verder doorzet. Deze stijging bij de huishoudelijke hulp valt niet los te zien van het door de landelijke overheid vanaf 2019 ingevoerde abonnementstarief binnen de Wmo. Dit houdt in dat ongeacht het inkomen en vermogen én ongeacht het aantal Wmo-voorzieningen iemand ontvangt er een vast tarief in rekening wordt gebracht (dit was maximaal € 21 per maand in 2025).

Door deze wijziging is het dus voor met name de midden- en hoge inkomens aantrekkelijker geworden om de huishoudelijke hulp niet meer zelf te regelen en te betalen. Maar in het kader van de Wmo verstrekt en dus grotendeels vergoed te krijgen.

Daling vervoersdiensten

Daarnaast is de daling bij de vervoersdiensten te verklaren doordat er een opschoonactie is geweest in het aantal verstrekte taxipassen. Als inwoners de pas de afgelopen 2 jaar niet actief hebben gebruikt dan is de pas ingetrokken. Hier zitten geen financiële consequenties aan, maar het geeft een beter beeld van de actieve gebruikers van de taxi. Inwoners kunnen altijd weer een nieuwe melding doen om weer in aanmerking te komen voor een taxipas.

Afweging algemeen voorliggend of individueel maatwerk

Bij de tabel wordt overigens nog opgemerkt dat niet alle meldingen die klanten hebben ingediend in het kader van de Wmo tot een aanvraag en dus een individuele voorziening hebben geleid. Klanten kunnen een melding doen dat zij een beperking ervaren en bij het huisbezoek zal dan de aard en omvang van de beperking worden vastgesteld. In het verlengde hiervan wordt dan bekeken in hoeverre iemand op eigen kracht (deels) een oplossing kan vinden door bijvoorbeeld gebruik te maken van zijn of haar netwerk of door gebruik te maken van voorliggende algemene voorzieningen. Pas als voorgaande niet of niet geheel tot een goede oplossing leidt, dan zal de melding worden omgezet in een aanvraag voor een individuele voorziening.

JEUGD

Wij willen dat ieder kind kansrijk, gezond en veilig opgroeit.

Kansrijk opgroeien

In Olst-Wijhe heeft 9,4% van de jongeren jeugdhulp (tot 18 jaar) (eigen data) ontvangen in 2025, wat lager is dan het landelijk gemiddelde (11,4%) (cbs). Wel wordt een lichte stijging van het aantal jeugdhulpro젝ten 29/137

gezien en valt het op dat er meer complexe casuïstiek speelt. Hierin zien we dat zo'n 5% van de jeugdigen meer dan 40% van het budget benutten. Zowel regionaal als landelijk worden deze signalen herkend. Het aantal uithuisplaatsingen daalt. Bij de ingezette jeugdhulp zijn de kaders van de verordening gebruikt, alsmede de richtlijnen vanuit de Sociale Toekomstvisie en Hervormingsagenda. Kinderen hebben passende, bewezen jeugdhulp ontvangen om zo normaal en nabij mogelijk op te groeien.

Er zijn, in verschillende samenstellingen, meerdere bijeenkomsten georganiseerd om integrale samenwerkingen te bevorderen. Thema's hiervan waren o.a.: Ontwikkelingen zorglandschap, gezond leven, praktijkdag jeugdhulp en onderwijs, rol van vader bij opgroeien. Regionaal is de Visie op Jeugdhulp geactualiseerd, waarbij de besluitvorming nog plaatsvindt.

De BSO+ is gestart als pilot in zowel Olst als Wijhe. Het jongerenwerk en schoolmaatschappelijk werk zijn betrokken bij de ontwikkeling van het Uitvoeringsprogramma en hebben hun activiteiten binnen impactmeters ondergebracht.

Gezond opgroeien

In 2025 is Kind naar Gezond Gewicht (KnGG) verder uitgerold, waarbij de integrale interventie kinderen en opvoeders een gezondere leefstijl aanleert. Zowel het primair als het voortgezet onderwijs hebben beleidsmatig en uitvoerend invulling gegeven aan de gezonde school.

VOLKSGEZONDHEID

Alle inwoners groeien gezond op, leven gezond en worden gezond ouder.

Volksgezondheid (GALA/IZA)

In 2025 is uitvoering gegeven aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), in samenhang met het Integraal Zorgakkoord (IZA). De inzet was gericht op preventie, het bevorderen van een gezonde leefstijl, het verkleinen van gezondheidsachterstanden en het versterken van de sociale basis. Er is gewerkt aan programma's gericht op gezond opgroeien, leefstijlverbetering en ondersteuning van kwetsbare doelgroepen. Het doel is geweest om de GALA-SPUK middelen zo efficiënt mogelijk en volledig mogelijk in te zetten. Dit is gelukt, waardoor er geen middelen terug gestort hoeven te worden naar het Rijk.

Samenwerking Salland Zorgverzekeraar

2025 was het tweede volledige jaar dat aan het Regioplan IZA Salland gewerkt is binnen het samenwerkingsverband Salland United en in samenwerking met Salland Zorgverzekeringen. Er is uitvoering gegeven aan 6 coalities en onderwerpen:

- Gezond leven
- Vergrijzende samenleving
- Professional centraal
- Slimmer organiseren
- Mentaal welbevinden
- Digitale zorgsamenwerking

In 2025 is verder gewerkt aan het bestendigen van de samenwerkingsstructuur, in het bijzonder de Governance van Salland United. De voorbereidingen en inspraak zijn eind 2025 afgerond, zodat begin 2026 tot ondertekening en formalisatie overgegaan kan worden voor de oprichting van Stichting Salland United.

Mentale gezondheid

In oktober 2025 is het regionale Transformatieplan Mentale Gezondheidsnetwerken (MGN) goedgekeurd door de zorgverzekeraar. Dat betekent dat t/m 2027 er transformatiemiddelen beschikbaar zijn voor het werken aan het verbeteren van zorg en ondersteuning voor mensen met (beginnende) mentale klachten of psychische kwetsbaarheid in de regio Midden-IJssel.

Gezond opgroeien

Binnen het thema gezond opgroeien is ingezet op het bevorderen van een gezonde leefomgeving voor kinderen en jongeren. De Gezonde School-aanpak vormt hierbij een belangrijk fundament. Scholen besteden structureel aandacht aan thema's zoals voeding, bewegen en mentaal welbevinden. Eén van de voorbeelden is het schoolfruit wat is gefinancierd en er is een start gemaakt met een gemeentelijke visie op 'de gezonde school' formuleren. Dit is gedaan door een uitvraag te doen naar de behoefte bij scholen en het organiseren van een ouderavond. De combinatiefunctionarissen en één van de vakleerkrachten hebben een ASM instructeursopleiding gevolgd. In het kader van de doelen op Vaardig bewegen moeten zij als

ambassadeurs een rol gaan krijgen in het uitrollen van de ASM methodiek binnen beweeglessen in het onderwijs en bij verenigingen. Tevens is er extra ingezet op beweegaanbod.

Aanpak overgewicht

Voor de aanpak van overgewicht is ingezet op ketenaanpakken die onderdeel uitmaken van het IZA. Voor volwassenen is de Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) ingezet, gericht op het ondersteunen van inwoners bij het verbeteren van hun leefstijl. Voor kinderen en gezinnen is gewerkt met de aanpak Kind naar Gezonder Gewicht, waarbij via een integrale en gezinsgerichte benadering wordt ingezet op het aanpakken van onderliggende oorzaken van overgewicht. Deze aanpak sluit aan bij het bredere preventieve beleid rondom gezond opgroeien.

Versterken van de sociale basis en preventie

In 2025 is verder gewerkt aan het versterken van de sociale basis als belangrijk onderdeel van preventie. In samenwerking met partners is ingezet op laagdrempelige ondersteuning voor inwoners, gericht op welzijn, leefstijl en participatie. Zo is ut Welzijnsloket in 2025 gestart en wordt hierin samengewerkt door Ut Huus, MEE, Evenmens en Vriendendiensten.

Valpreventie

Valpreventie is in 2025 uitgevoerd als onderdeel van de ketenaanpakken binnen het IZA. In 2025 zijn er meerdere nieuwe groepen opgestart die de valpreventieve interventies hebben gevolgd. De activiteiten waren gericht op het vergroten van balans, spierkracht en zelfvertrouwen en op het versterken van de verbinding tussen zorg en het sociaal domein. Hiermee is bijgedragen aan het langer veilig en zelfstandig functioneren van ouderen. Inmiddels hebben meer dan 3% van de inwoners boven de 65 jaar een valpreventieve interventie gevolgd

Eén tegen eenzaamheid

Binnen het thema één tegen eenzaamheid is in 2025 aangesloten bij bestaande lokale initiatieven en activiteiten gericht op ontmoeting en sociale verbinding. Er zijn verschillende aanjaagsubsidies verstrekt voor lokale initiatieven voor diverse doelgroepen

Welzijn op recept

De eerste gesprekken onder de noemer Welzijn op Recept zijn gestart. Middels deze methode kan de huisarts inwoners doorverwijzen naar maatschappelijke ondersteuning als lijkt de hulpvraag daar ligt ipv in het medisch domein.

Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA)

In oktober 2025 is een nieuw landelijk zorgakkoord tussen Zorgverzekering Nederland, VNG en Ministerie van VWS afgesproken. Het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord. Het is een verbreding van het Integraal Zorg Akkoord waarbij de gemeentelijke gelijkwaardigheid en de rol van preventie en sociaal domein nadrukkelijker omschreven zijn. Er is in een ontwikkelagenda t/m 2029 omschreven wat er aan Basisinfrastructuur en Basisfuncties aanwezig moet zijn. De ketenaanpakken vanuit het GALA gaan onderdeel uitmaken van die ontwikkelagenda. Om de inrichting van een nieuw zorglandschap in gezamenlijkheid vorm en inhoud te geven. Voor gemeenten blijft de toekenning van structurele middelen vanuit de Zorgakkoorden na 2029 vooralsnog uit.

VERBONDEN PARTIJEN

GGD IJsselland

De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) heeft conform afspraken uitvoering gegeven aan de taken in het kader van de Wet publieke gezondheid. De portefeuillehouder is afgevaardigde in het algemeen bestuur en de gemeenten zijn vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur. Voorafgaand aan de besluitvorming van Begroting- en Jaarverantwoording wordt de gemeenteraad om zienswijzen gevraagd. In 2025 is een teruggave ontvangen van niet bestede middelen in 2024.

Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland

In 2025 heeft RSJ IJsselland zich ingezet om de robuustheid en toekomstbestendigheid van de organisatie. Alle 11 deelnemende gemeenten hebben ingestemd met de opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling en toetreding tot de GR GGD IJsselland. Per 1 januari 2026 zal deze overgang worden gerealiseerd. Naast de toekomstbestendigheid heeft RSJ een interne doorontwikkeling gerealiseerd op het gebied van contractmanagement. Hierbij is gebruik gemaakt van een theoretisch model waarbij een duidelijke rolafbakening en structuur is opgezet. Ook heeft RSJ IJsselland een regierol gepakt op de doorontwikkeling van de regionale visie, inspelend op de nieuwe wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg. Onderdeel van

deze nieuwe wet is een verplichte regionale samenwerking, waar wij dankzij deelname in RSJ IJsselland aan voldoen.

KonnecteD (voorheen Sallcon)

Wij zijn samen met de gemeente Deventer aandeelhouder van KonnecteD (voorheen Sallcon). KonnecteD is onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken en verplichtingen, voortkomend uit de Wet sociale werkvoorziening. Daarnaast kopen wij een aantal diensten in vanuit de Participatiewet. Het gaat dan om Beschut werk, jobcoaching, loonwaardemetingen en leer- werktrajecten. Ook hebben wij enkele klanten door middel van het verstrekken van een loonkostensubsidie bij hen aan het werk.

In 2025 is de strategische koers KonnecteD opgeleverd. De vervolgaanpak geeft invulling aan de uitvoering van de strategische koers, de bouwstenen uit de strategische koers en de opgave om te komen tot gedragen scenariovoorstel voor de passende dienstverlening aan de kwetsbare doelgroepen (medewerkers Wsw, nieuw beschut, werkzoekenden Participatiewet) en het realiseren van zoveel mogelijk werkgelegenheid voor alle doelgroepen. Hierover bent u begin februari 2026 geïnformeerd. Op basis van de grotendeels kwantitatieve en financiële analyse in fase 1 wordt vervolgens in fase 2 toegewerkt naar een gefundeerde visie voor de gewenste en noodzakelijke sociale infrastructuur voor de gemeenten Deventer en Olst Wijhe. In 2026 zal het college de analyse van fase 1 en het vervolg aanbieden aan uw gemeenteraad.

KonnecteD (Sallcon) (x € 1.000)

Eigen Vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat	
1-1-2025	31-12-2025	1-1-2025	31-12-2025	1-1-2025	31-12-2025
nnb	nnb	nnb	nnnb	nnnb	nnnb

Wat heeft het gekost?

Samenleving	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Baten	5.451	10.670	10.773	103
Lasten	-29.836	-35.937	-34.904	1.033
Saldo van baten en lasten	-24.385	-25.267	-24.131	1.136
Onttrekking reserves	231	673	272	-401
Toevoeging reserves	-189	-336	-348	-13
Resultaat	-24.343	-24.930	-24.208	722

Bedragen x € 1.000

Thema's en taakvelden	Primaire Begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Onderwijs				
Openbaar basisonderwijs	-91	-91	-104	-13
Onderwijshuisvesting	-1.112	-954	-969	-15
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.323	-1.323	-1.185	138
Sport				
Sportbeleid en activering	-159	-159	-161	-2
Sportaccommodaties	-1.390	-1.415	-1.599	-184
Kunst en Cultuur				
Cultuurpresentatie, -productie, -partici	-185	-198	-199	-1
Musea	-106	-188	-69	119
Media	-476	-532	-538	-7
Welzijn				
Samenkracht en burgerparticipatie	-2.335	-2.297	-1.393	904
Werk- en inkomensondersteuning				
Inkomensregelingen	-1.701	-2.066	-2.115	-49
Begeleide participatie	-2.089	-2.348	-2.137	212

Arbeidsparticipatie	-656	-756	-698	58
Maatschappelijke ondersteuning				
Wijkteams	0	-151	0	151
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-383	-383	-383	0
Toegang en eerstelijnsvoorz. Integraal	-344	-344	-281	63
Maatwerkvoorziening (WMO)	0	0	0	0
Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-835	-535	-557	-21
Huishoudelijke hulp (WMO)	-1.924	-1.924	-1.892	32
Begeleiding (WMO)	-1.190	-1.190	-1.155	35
Dagbesteding (WMO)	-474	-474	-515	-41
Hulp bij het huishouden WMO	0	0	0	0
Begeleiding(WMO)	0	0	0	0
Dagbesteding(WMO)	0	0	0	0
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0
PGB WMO	-232	-232	-249	-17
Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0
Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0
Coördinatie en beleid WMO	-253	-253	-239	14
Jeugd				
Toegang en eerstelijnsvoorz. Jeugd	-696	-696	-699	-3
Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0
Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0
Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0
Pleegzorg	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0
Jeugdhulp behandeling GGZ zn dr verblijf	0	0	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0
Gesloten plaatsing	0	0	0	0
Jeugdhulp ambulant lokaal	-244	-244	-150	94
Jeugdhulp ambulant regionaal	-3.381	-3.706	-3.738	-32
Jeugdhulp ambulant landelijk	-87	-87	-5	82
Jeugdhulp met verblijf lokaal	-146	-146	0	146
Jeugdhulp met verblijf regionaal	-907	-907	-1.517	-610
Jeugdhulp met verblijf landelijk	-3	-3	-61	-58
PGB Jeugd	-175	-175	-144	31
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
Jeugdbescherming	-387	-387	-337	50
Jeugdreclassering	-31	-31	-21	10
Jeugdbescherming	0	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0
Coördinatie en beleid Jeugd	-146	-146	-146	0
Volksgesondheid				
Volksgesondheid	-924	-926	-876	50
Reserves	42	337	-76	-414
Resultaat	-24.343	-24.930	-24.208	722

ONDERWIJS

Openbaar basisonderwijs

De lasten voor de huur van gymzalen vallen in 2025 hoger uit, terwijl de opbrengsten lager zijn dan begroot. Er is sober onderhoud geweest aan de gymlokalen, waardoor er een voordeel op het budget is ontstaan.

Onderwijshuisvesting

De overschrijding op dit taakveld is ontstaan door overschrijdingen op de projectkosten voor de kindcentra. Deze kosten worden gedekt met een extra onttrekking uit de reserve onderwijshuisvesting. De overschrijding op dit taakveld wordt gedempt door meevallende kapitaallasten, vanwege een aangepaste renteomslag.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Er is een voordeel van €150.000 op leerlingenvervoer doordat de definitieve NEA-index voor vervoer in 2025 fors lager uit valt dan de verwachte NEA-indexatie 2025. Tevens hebben minder kinderen in 2025 gebruik gemaakt van leerlingenvervoer dan verwacht en in eerdere jaren het geval was.

De gemeente Olst-Wijhe is een uittredingsregeling overeengekomen voor de overgang naar een andere arbeidsmarktregio van het doorstroompunt Olst-Wijhe. Voor de overstap zijn frictiekosten van €40.000 in rekening gebracht in 2025.

Ten slotte is er voordeel van €17.000 op Peuterwerk, doordat in 2025 minder ouders gebruik hebben gemaakt van het gemeentelijke peuteraanbod dan verwacht.

SPORT

Sportbeleid en activering

Onder dit taakveld vallen sportsubsidies aan sportverenigingen en de lasten voor de combinatiefunctionarissen. Er zijn geen significante afwijkingen op dit taakveld.

Sportaccommodaties

Onder het taakveld Sportaccommodaties vallen sporthallen, sportvelden, het zwembad en de ijsbaan.

In 2025 was er een onvoorziene correctie vanuit het Rijk op de afrekening van SPUK Sport 2024. Hierdoor was het terug te betalen bedrag van de afrekening SPUK Sport 2024 aan het Rijk hoger dan verwacht en heeft dit geleid tot een nadeel van €22.000 in 2025.

In de raadsvergadering van 29 september stelde de raad een budget vast van € 50.000 voor de planvorming binnensportvoorziening Wesepe. In 2025 werd € 10.000 uitgegeven. In 2025 resteerde van het budget zodoende € 40.000 dat in 2026 aan de afronding van het opstellen van het plan wordt besteed.

Voor zwembad De Welters was er een samenloop van enige grotere onderhoudswerkzaamheden, en de in 2026 nog bij de stichting in rekening te brengen energiebijdrage die eenmalig tot hogere lasten leidden.

Het volledige beheer van het zwembad werd overgedragen aan Stichting De Welters, incl. het personele beheer. Het beheer van sporthal De Hooiberg werd overgenomen door de Stichting Ut Huus waardoor de geraamde verhuuropbrengst niet werd gerealiseerd.

Bij de sportvelden is er een nadeel van €35.000 op de afschrijvingslasten door het vervroegd vervangen en afschrijven van de top laag kunstgrasveld bij Wijhe'92 conform besluit van de raad op 24 november 2025.

KUNST EN CULTUUR

Cultuurpresentatie, - productie, - participatie

Onder dit taakveld vallen bijdragen voor cultuureducatie zoals inzet cultuurcoach, waarderingssubsidies voor cultuurverenigingen en de inzet van de cultuurmakelaar. Er zijn geen significante afwijkingen op dit taakveld.

Musea

Het onderhoud van kerktorens is lager uitgevallen waardoor er een voordeel ontstaat van € 20.000. Hierdoor is er ook minder onttrekken aan de reserve waardoor dit per saldo budget neutraal is.

Op het taakveld van musea staat ook een incidenteel budget voor de cultuurhistorische waardenkaart. Er is €81.400 overgebleven omdat de cultuurhistorische waardenkaart als zodanig in zijn geheel niet wordt gerealiseerd.

Media

Onder het taakveld van media valt de subsidie aan de openbare bibliotheek. In 2025 heeft de bibliotheek subsidie ontvangen voor onder andere de uitvoering van versterken basisvaardigheden, Informatiepunt Digitale Overheid, het programma 'Bibliotheek op School' en het taalpunt. Er zijn geen significante afwijkingen op dit taakveld.

WELZIJN

Opvang Oekraïense ontheemden

In 2025 is de verhoging van de Eigen Bijdrage voor energie- en exploitatiekosten ingevoerd. De opbrengsten hiervan worden verrekend met de normvergoeding van het Rijk.

Naast de huisvestingskosten en uitkeringen aan ontheemden zijn er ook kosten gemaakt voor begeleiding en interne capaciteit, zoals beheer en uitvoering.

De vergoeding van deze kosten vindt veelal plaats op basis van normvergoedingen. In 2025 is de dagvergoeding per beschikbare plek verlaagd van € 61 naar € 44. Over 2025 is een voordelig resultaat

ontstaan van € 770.000 binnen het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie. Voorgesteld wordt om dit voordeel te storten in de algemene reserve, met de mogelijkheid om dit bedrag in de komende jaren in te zetten voor de opvang van ontheemden.

Naast mogelijke extra kosten voor de verkenning en ontwikkeling van nieuwe opvanglocaties moet ook rekening worden gehouden met aanvullende kosten voor onder andere medische en/of psychische zorg, Wmo, minimabeleid, jeugdhulp en onderwijs voor ontheemden.

De lasten voor bijvoorbeeld jeugdhulp van ontheemden worden verantwoord onder het thema Jeugd en vallen daarom niet onder het taakveld van Samenkracht en burgerparticipatie.

Uitvoering spreidingswet

Er zijn incidentele middelen (€ 60.000) beschikbaar gesteld vanuit de Rijkscirculaires voor de uitvoering van de Spreidingswet. Gemeente Olst-Wijhe heeft in 2024 en 2025 wel verkenningen gedaan, maar dit heeft nog niet geleid tot een locatie die het COA in gebruik kan nemen. Het bedrag van € 60.000 voor de uitvoering van de spreidingswet wordt meegenomen in het voorstel van de budgetoverheveling naar 2026.

WERK EN INKOMENSONDERSTEUNING

Inkomensregelingen

Er is een fors tekort van € 670.000 op het BUIG-budget. Dit komt doordat de instroom in de uitkering ten opzichte van het jaar ervoor behoorlijk is toegenomen.

Een deel van dit tekort (€ 370.000) kan worden gecompenseerd als de aanvraag van de vangnetregeling wordt toegekend. In boekjaar 2025 is de verwachte compensatie van de vangnetregeling opgenomen als nog te ontvangen.

Het overige tekort wat niet via de vangnetregeling gecompenseerd kan worden, is het eigen risico voor de gemeente. Dit bedraagt in totaal 7,5% van het totale BUIG-budget van € 4.000.000. Op dit verwachte eigen risico van € 300.000 is met de 2e bestuursrapportage 2025 al geanticipeerd.

WSW en beschut werk

Er is bij taakveld WSW en beschut werk een voordeel van € 110.000. De inkoop van de dienstverlening van Tiem heeft per saldo minder gekost omdat de landelijke Wsw-subsidie per medewerker is verhoogd.

Verder is er vanuit de septembercirculaire 2025 een incidenteel bedrag van € 24.000 ontvangen voor de implementatie Participatiewet in balans. De implementatie van de nieuwe wet speelt in 2026 en er zijn daarom geen kosten hiervoor gemaakt in 2025. Het bedrag van € 24.000 wordt daarom meegenomen in het voorstel van de budgetoverheveling 2026.

Ten slotte is er een voordeel van € 72.000 op het incidentele budget voor de aanpassing van infrastructuur werk-leerbedrijven. In 2025 konden de kosten nog volledig gedekt worden uit de ontvangen impuls gelden Sociale Infrastructuur. De verwachting is dat de kosten van het onderzoek toekomst Konnected in 2026 hoger zullen zijn en niet volledig gedekt kunnen worden uit impuls gelden Sociale Infrastructuur. Het restantbedrag van € 72.000 op het incidentele budget voor de aanpassing van infrastructuur werk-leerbedrijven is daarom onderdeel van het voorstel voor de budgetoverheveling 2026.

Arbeidsparticipatie

Op het taakveld van Arbeidsparticipatie is een voordeel en dat komt onder andere door een wijziging in het btw-regime. Vanaf 2025 worden de algemene en individuele verstrekkingen gesplitst. Hierdoor kunnen we de algemene verstrekkingen deels terugvragen via het BTW-compensatiefonds. Ten slotte is er een incidentele bijdrage van € 30.000 voor ESF+ vanuit de gemeente Apeldoorn ontvangen.

MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Het incidentele budget van €150.000 voor de POK-middelen is in 2025 niet ingezet.

Bij de inzet POK-middelen is besloten dat vanaf 2026 de subsidie Financiën de Baas voor 4 jaar uit de POK-middelen wordt betaald en maakt daarom onderdeel uit van de voorgestelde budgetoverheveling 2026.

Maatwerkvoorzieningen wmo

De kosten voor woningaanpassingen en verstrekken van hulpmiddelen (bijvoorbeeld elektrische rolstoelen, scootmobiel en driewieler fietsen) worden onder maatwerkvoorzieningen WMO verantwoord. Er is een tekort van €25.000 gerealiseerd bij de woonaanpassingen. Op de verstrekking van hulpmiddelen zijn geen afwijkingen.

WMO beschermd wonen

Onder het taakveld WMO beschermd wonen valt het samenwerkingsverband Beschermd Wonen en Maatschappelijke met de gemeenten Zutphen, Lochem, Deventer en Raalte. Er zijn geen significante afwijkingen op het taakveld beschermd wonen.

Maatwerkarrangementen wmo

Bij de overige maatwerkvoorzieningen is een nadeel van €17.000 doordat de PGB uitgaven voor de WMO hoger uitvallen. De kosten voor WMO huishoudelijke hulp, begeleiding en dagbesteding in 2025 zijn gelijk aan de begroting. In boekjaar 2025 is er per saldo echter een voordeel op WMO huishoudelijke hulp, begeleiding en dagbesteding, doordat de verwachte kosten WMO uit 2024 in boekjaar 2025 ongeveer €25.000 lager uit vallen dan verwacht.

Collectief vervoer

In 2025 is er een voordeel van € 70.000 op collectief vervoer doordat er minder gebruik van is gemaakt. Hier zijn geen specifieke redenen voor aan te geven.

JEUGD

Kansrijk opgroeien

Vanuit de Hervormingsagenda Jeugd wordt landelijk ingezet op een beter financieel stelsel voor jeugdzorg. Landelijk wordt echter gezien dat de middelen die gemeenten krijgen onvoldoende dekking hebben voor de daadwerkelijke kosten. Ook binnen Olst-Wijhe zien we in 2025 dat we ondanks inzet van verschillende initiatieven niet binnen de begroting konden blijven.

Het nadeel op de jeugdzorg in 2025 is € 265.000. Dit is een afwijking van 4,3% ten opzichte van de bijgestelde begroting. Het budget voor thema jeugd is met de 2e bestuursrapportage op basis van prognoses verhoogd met € 325.000. Een aantal dure casussen waren ten tijde van het opstellen van deze prognose nog niet van toepassing. Zonder de bijstelling van het budget met de 2e bestuursrapportage 2025 zou er sprake zijn van een nadeel van € 590.000 op jeugd in 2025.

In boekjaar 2025 is er per saldo een nadeel van € 290.000 op jeugdzorg ten opzichte van de bijgestelde begroting, doordat de nog te verwachte kosten jeugdzorg uit 2024 in boekjaar 2025 € 25.000 hoger uit vallen dan verwacht.

Maatwerkdienstverlening 18-

Binnen ons inkoopmodel Jeugd wordt ingezet om maatwerkdienstverlening, om jeugdigen zo passend mogelijke zorg te bieden. Dit heeft niet geleid tot een hogere gemiddelde declaratie per jeugdige. Wel is het zichtbaar dat ook in Olst-Wijhe meer jeugdigen gebruik maken van jeugdhulp.

Geëscaleerde zorg 18-

Binnen de crisiszorg zien we in 2025 een toename in complexe en dure casussen wat tot een financieel nadeel heeft geleid.

VOLKSGEZONDHEID

Volksgezondheid (GALA)

Er is uitvoering gegeven aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

In 2025 is een bedrag € 306.000 ontvangen en was er een bedrag van € 45.000 beschikbaar vanuit de middelen uit 2024 die waren doorgeschoven naar 2025. In totaal was er dus € 351.000 beschikbaar in 2025 voor de uitvoering van GALA. In totaal is er €330.000 uitgegeven in 2025 met betrekking tot het Gezond en Actief Leven Akkoord.

De resterende middelen (€ 21.000) uit 2025 kunnen volledig worden doorgeschoven naar 2026.

Het resterende bedrag van € 21.000 voldoet namelijk aan de norm van het Rijk dat maximaal 10% van het ontvangen bedrag in 2025 (€ 30.600) mag worden meegenomen naar het volgende jaar.

Er hoeft dus geen bedrag te worden terugbetaald aan het Rijk.

Uitvoering GGD

De lasten voor de gemeentelijke bijdrage aan GGD IJsselland valt € 30.000 lager uit dan begroot door de teruggave vanuit de GGD aan de gemeente voor het positieve jaarrekeningresultaat 2024.

RESERVES

Er ontstaat op dit taakveld een voordeel als er meer aan de reserves wordt onttrokken dan begroot en een nadeel als er minder aan reserves wordt onttrokken dan begroot. In het laatste geval is de bijdrage vanuit de reserves lager, dus een nadeel.

Het budget voor de POK-gelden is niet ingezet in 2025 en dus ook niet onttrokken uit de reserve nader te bestemmen middelen. Er is €150.000 overgebleven op de POK-Gelden. Bij de inzet POK-middelen is besloten dat vanaf 2026 de subsidie Financiën de Baas voor 4 jaar uit de POK-middelen wordt betaald en maakt daarom onderdeel uit van de voorgestelde budgetoverheveling 2026.

In 2025 konden de frictiekosten Konnected nog volledig gedekt worden uit de ontvangen impuls gelden Sociale Infrastructuur en is het incidentele budget voor de aanpassing van infrastructuur werk-leerbedrijven niet ingezet. Er is dus geen onttrekking uit de reserve geweest op het incidentele budget voor de aanpassing van infrastructuur werk-leerbedrijven. Het bedrag van €72.000 op het incidentele budget voor de aanpassing van infrastructuur werk-leerbedrijven is onderdeel van het voorstel voor de budgetoverheveling 2026.

Verder zijn er incidentele middelen (€60.000) beschikbaar gesteld vanuit de reserve voor de uitvoering van de Spreidingswet. Gemeente Olst-Wijhe heeft in 2024 en 2025 wel verkenning gedaan, maar dit heeft nog niet geleid tot kosten en een locatie die het COA in gebruik kan nemen. Er heeft dus geen onttrekking van €30.000 plaatsgevonden. Het bedrag voor de uitvoering van de Spreidingswet wordt meegenomen in het voorstel van de budgetoverheveling naar 2026.

De meer- en minderkosten ten opzichte van de onderhoudsbudgetten gemeentelijke gebouwen en vastgoed worden zoals gebruikelijk op grond van de notitie reserves en voorzieningen, geëgaliseerd in de reserves gebouwonderhoud. Hierdoor verlopen deze mutaties in de begroting als geheel budgettair neutraal

De overschrijding op de projectkosten voor de kindcentra wordt gedekt met een extra bijdrage uit de reserve onderwijshuisvesting. Die onttrekking is in dit taakveld een voordeel van € 40.000.

Er is geen inzet gepleegd op de cultuurhistorische waardekaart, waardoor de financiering uit de reserve ook niet nodig was. Hierdoor is er € 81.400 minder uit de reserve nader te bestemmen middelen onttrokken dan verwacht, wat in dit taakveld als nadeel geldt.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN, OVERHEAD & ONVOORZIEN

Wat wilden wij bereiken?

Thema:	Doelstellingen:
	Wat wilden wij bereiken?
Financiën	Het voeren van een doelmatig financieel beleid dat leidt tot structureel sluitende begrotingen.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

In 2025 kwam met het opstellen van de kadernota 2026-2029 het ravijnjaar 2026 in zicht. In eerste instantie was het de lijn om 2029 sluitend te gaan krijgen en het ravijnjaar 2026 te laten voor wat het is. Hiervoor is een heroverwegingsopdracht uitgevoerd, waarbij verschillende besparingsmogelijkheden uit zijn gewerkt. Er is bij de uitwerking en vaststelling van de kadernota 2026-2029 voor gekozen om in te zetten op financieel technische en bedrijfsmatige besparingen om zo de samenleving te ontzien.

Bij het opstellen van de begroting is het beeld veranderd. Door rijksbeleid werd de financiële druk op 2026 verminderd en is het begin van het financiële ravijn twee jaar opgeschoven naar 2028. Het beeld voor 2026 werd steeds beter en voor 2029 steeds slechter. Hierop is vooral door scherper te begroten boekjaar 2026 toch structureel sluitend gemaakt.

De inzet om structureel scherper te begroten en de voorgenomen besparingen te concretiseren en realiseren blijft, zodat ook in 2027-2030 geen pijnlijke keuzes nodig zijn. Of dit voldoende blijkt is echter wel afhankelijk van de ontwikkelingen rondom het gemeentefonds, waarover in 2026 meer bekend wordt.

Wat heeft het gekost?

Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Baten	45.297	47.369	47.621	251
Lasten	-11.204	-12.711	-11.633	1.078
Saldo van baten en lasten	34.092	34.658	35.987	1.329
Onttrekking reserves	447	1.711	1.174	-536
Toevoeging reserves	-96	-782	-2.087	-1.305
Resultaat	34.444	35.586	35.074	-512

Bedragen x € 1.000

Thema's en taakvelden	Primaire Begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Overhead				
Ondersteuning organisatie	-9.730	-11.024	-10.292	732
Treasury				
Treasury	209	432	452	20
Lokale heffingen				
OZB woningen	3.860	3.860	3.924	63
OZB niet-woningen	1.312	1.312	1.436	123
Belastingen Overig	9	9	2	-7
Economische promotie	194	224	115	-110
Algemene uitkeringen				
Algemene uitkering overige uitkeringen	38.289	40.146	40.338	192
Overige baten en lasten en onvoorzien				
Overige baten en lasten	-50	-301	14	315

Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0	0	0
Reserves	351	929	-913	-1.841
Resultaat	34.444	35.586	35.074	-512

OVERHEAD

Voor ondersteuning van de organisatie werd in 2025 € 11 mln. geraamd. De voornaamste afwijkingen waren:

1	DOWR projecten ("uitvoeringsplannen")	€ 294.000
2	DOWR reguliere percelen	€ 98.000
3	Programma Digitale Transformatie	€ 238.000
4	duurzame inzetbaarheid	€ 67.000
5	overige afwijkingen	€ 35.000
	totaal	€ 732.000

1. DOWR projecten

Het eenmalige budget voor automatiseringsprojecten in samenwerking met Raalte en Deventer (DOWR, de zogenaamde iUitvoeringsplannen) werd grotendeels gedekt door een bijdrage uit de reserve nog te bestemmen middelen. Het budget werd slechts gedeeltelijk besteed doordat het uitvoeren van projecten pas in de loop van 2025 substantieel werd. Een voorbeeld daarvan is het vervangen van de zaakapplicatie eSuite. Een groot deel van het budget werd daardoor weliswaar niet besteed, maar behoefde evenmin te worden onttrokken aan de reserve. Op het onderdeel reservemutaties in dit taakveld is dat effect zichtbaar. Het budget blijft beschikbaar in de reserve ter dekking van de uitvoering van de projecten in 2026.

2. DOWR reguliere percelen

We werken op een aantal onderdelen van de ondersteuning van de organisatie structureel samen met de gemeenten Raalte en Deventer. Het gaat om de financiële administratie, ICT, facilitaire zaken, de personeels- en salarisadministratie en het begeleiden van inkopen. Het totaal van onze bijdragen aan deze percelen werd begroot op € 3,3 mln. Onze bijdrage over 2025 viel, door allerlei oorzaken, € 98.000 lager uit dan begroot.

3. Programma Digitale Transformatie

Voor het programma Datagedreven Werken is in 2025 een eenmalig, incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de realisatie van het gegevensfundament. Dit budget is in 2025 niet besteed omdat de afgesproken prestatie – het opleveren van een werkend gegevensfundament – nog niet kon worden afgerond. De vertraging is ontstaan door technische issues binnen het fundament en afhankelijkheden bij Microsoft, waardoor realisatie buiten de invloedssfeer van de gemeente lag.

Het oorspronkelijke doel van het budget blijft ongewijzigd: het realiseren van een stabiel en toekomstbestendig gegevensfundament als basis voor datagedreven werken binnen de organisatie. De verwachte oplevering is voorzien in Q1/Q2 2026.

Het in 2025 niet-bestede budget vloeit terug naar de reserves, welke middelen in 2026 worden aangewend voor het afronden van het project. Hierover wordt uw raad geïnformeerd in de berap zodra de betreffende informatie beschikbaar is.

4. duurzame inzetbaarheid

Het uitvoeringsprogramma duurzame inzetbaarheid voor medewerkers heeft pas in de loop van 2025 concrete inhoud gekregen. Voor de eerste activiteiten in 2025 waren nog geen of slechts beperkte financiële middelen nodig.

TREASURY

Treasury

Op het gebied van financiering is er een voordeel door met name lagere rentelasten kortlopende geldleningen.

LOKALE HEFFINGEN

Zie voor aanvullende informatie ook de paragraaf Lokale heffingen.

OZB woningen

Het voordelige verschil wordt veroorzaakt een meeropbrengst OZB en door lagere kosten vanwege uitbetaalde proceskostenvergoedingen.

OZB niet-woningen

Het voordeel wordt voor 115k verklaart door de bijdrage aan de Regionale Belastingssamenwerking die bij Economische promotie is verantwoord.

Belastingen Overig

Er zijn geen significante afwijkingen

Economische promotie

Dit nadeel wordt met name verklaart door de bijdrage aan de Regionale Belastingssamenwerking (zie OZB-niet woningen).

ALGEMENE UITKERINGEN

Algemene uitkering en overig gemeentefonds

Ten opzichte van de 2e bestuursrapportage zijn er meer inkomsten ontvangen. Dit wordt met name veroorzaakt door de decembercirculaire 2025.

OVERIGE BATEN EN LASTEN EN ONVOORZIEN

Het voordeel op dit taakveld bestaat vooral uit het verwachte voordelige resultaat na alle begrotingswijzigingen tot de jaarrekening.

VENNOOTSCHAPSBELASTING

In 2025 is de aangifte vennootschapsbelasting over 2023 ingediend. In 2026 hebben we de definitieve aanslag van de belastingdienst ontvangen. Hieruit blijkt een verliesverrekening over dit jaar van € 235.000, waardoor de af te dragen vennootschapsbelasting nihil is.

In 2026 is de aangifte vennootschapsbelasting over 2024 ingediend en is de definitieve aanslag ook ontvangen. Er was een belastbare winst van € 117.000, maar deze winst kon worden verrekend met het verlies uit voorgaande jaren.

De voorlopige aanslag over 2024 van € 51.476 zal dan ook worden terug ontvangen, dit effect is verwerkt in deze jaarrekening.

RESERVES

Er ontstaat op dit taakveld een voordeel als er meer aan de reserves wordt onttrokken dan begroot en een nadeel als er minder aan reserves wordt onttrokken dan begroot.

De onttrekking uit de reserves is € 536.000 lager dan was begroot, waardoor er een nadeel is ontstaan. Dit staat tegenover het voordeel op de niet uitgegeven projectbudgetten, voornamelijk IT-projecten. De storting in de reserves is € 1.502.000 hoger dan begroot, waardoor er ook een nadeel is ontstaan. De voornaamste reden is dat de storting van het rekeningresultaat hierin is verwerkt. In de totaal tabel bij de inleiding en samenvatting is het rekeningresultaat apart, dus niet als reservemutatie, weergegeven.

PARAGRAFEN

LOKALE HEFFINGEN

INLEIDING

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in het beleid ten aanzien van de lokale heffingen (inclusief kwijtscheldingsbeleid), de lokale lastendruk en de geraamde inkomsten van de diverse heffingen. Daarnaast geeft de paragraaf inzicht in de kostendekkendheid van de heffingen en de producten die samenhangen met de heffingen. In deze paragraaf staat het beleid dat de gemeente in 2024 gaat voeren ten aanzien van de lokale heffingen.

In deze paragraaf is volgens artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) informatie opgenomen over de volgende zaken:

- Beleid ten aanzien van de lokale heffingen, met ingang van 2017 is aangesloten bij de nieuwe Bbv regels waarbij inzichtelijk wordt gemaakt hoe de berekening van tarieven wordt bewerkstelligd.
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen.
- Per belastingsoort de verwachte inkomsten.
- Een aanduiding van de lokale lastendruk.
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente en zijn een integraal deel van het te voeren beleid. Zij dienen als instrument om tot afgewogen beslissingen rond de keuzen van (nieuwe) voorzieningen in relatie tot de belastingdruk voor de burgers te komen.

Begripsbepaling

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

- Algemene belastingen (bijv. de OZB);
- Bestemmingsbelastingen (bijv. afvalstoffenheffing en rioolheffing);
- Retributies, rechten en leges, (bijv. lijkbezorgingsrechten en paspoorten).

Algemene belastingen

De algemene belastingen komen ten goede aan algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten niet gelabeld zijn maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet. De gemeenteraad bepaalt waarvoor. Onder de algemene belastingen vallen bijvoorbeeld de onroerendezaakbelastingen, de forensen- en toeristenbelasting.

Bestemmingsbelastingen

Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor bestemmingsbelastingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt.

Retributies

Retributies worden geheven van personen aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent die voor die persoon een individueel voordeel oplevert. De belangrijkste retributies zijn de leges: vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst als het aanvragen van een paspoort of een vergunning. Net als bij bestemmingsbelastingen mogen de retributies niet meer dan kostendekkend zijn.

Met betrekking tot de belastingen en rechten zijn de beleidsuitgangspunten verschillend.

Beleidsuitgangspunt gemeentelijke belastingen

Bij de belastingen staat de budgettaire functie voorop. De meeste inkomsten uit belastingen worden gebruikt als algemeen dekkingsmiddel. Er hoeft geen relatie te zijn tussen de opbrengsten van deze belastingen en de dienstverlening vanuit de gemeente. De belastingen worden voor het jaar 2025 geïndexeerd met 2,2%. Dit is in lijn met de prijsindexering.

Alle onroerende zaken worden jaarlijks gewaardeerd. Dit heeft gevolgen voor de jaarlijkse ozb-tariefberekeningen. De definitieve tarieven worden in de raadsvergadering van december 2024 vastgesteld. Uitgangspunt voor de opbrengst 2025 zijn de begrotingsrichtlijnen 2025-2028. Voor 2025 wordt de opbrengst (trendmatig) verhoogd met 2,2%.

Onder de OZB valt onder meer de eigenarenbelasting woningen en de eigenaren- en gebruikersbelasting niet-woningen.

Olst-Wijhe heft de volgende algemene gemeentelijke belastingen:

- Onroerendezaakbelasting
- Baatbelastingen
- Toeristenbelasting
- Reclamebelasting

Beleidsuitgangspunt bestemmingsbelastingen en retributies

Door het karakter van de rechten als bestemmingsheffing is er een duidelijke relatie tussen de opbrengst van de rechten en de kosten van de door de gemeentelijke overheid te leveren tegenprestatie.

Beleidsuitgangspunt is om die reden de kostendekkendheid van de betrokken tegenprestatie c.q. het overheidsproduct. De kostendekkendheid bepaalt in principe het in rekening te brengen tarief aan de burger. Algemeen beleid is de tarieven zoveel mogelijk kostendekkend te laten zijn. In een aantal gevallen is dat structureel niet mogelijk, gelet op sociaal maatschappelijke factoren of wettelijk vastgestelde (maximum-) tarieven.

Voor de leges zijn er verschillen in kostendekkendheid tussen de verschillende onderdelen van de verordening. Voor alle leges, rechten en tarieven voor gemeenschapsvoorzieningen hanteren we voor 2025 een stijgingspercentage van 2,2%. Dit uitgangspunt is vastgelegd in de begrotingsrichtlijnen 2025-2028. Uitzondering zijn de leges waarvan de tarieven wettelijk worden bepaald (zoals tarieven paspoorten en rijbewijzen).

Richtlijnen tariefvoorstellen

Bij de tariefvoorstellen is waar nodig rekening gehouden met een deelbaarheid door 12. In de verordeningen wordt de heffing naar tijdsgelang geregeld. Het vergemakkelijkt de inning van belastinggelden bij tussentijdse aanslagoplegging en de terugbetaling van ontheffingen. Hierdoor treden er marginale afwijkingen naar beneden op in de voorgestelde tariefhoogte t.o.v. de begrote 2,2% tariefstijging.

INKOMSTEN UIT BELASTINGEN, TARIEVEN EN LEGES

Inkomsten uit belastingen, tarieven en leges

Bij de gemeentelijke heffingen is er een onderscheid in belastingen waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen) en de heffingen die gekoppeld zijn aan tarieven en waarbij er sprake is van een kostendekking. Bij de algemene belastingen is er geen toets aan de kostendekking, maar bij tarief gebonden heffingen (retributies) is dit wel het geval. Die mogen niet meer dan 100% kostendekkend zijn. Een lagere dekking is een beleidsvrijheid van de gemeente.

Het totaaloverzicht van de heffingen is als volgt:

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025 (na wijziging)	Realisatie 2025
Algemene dekkingsmiddelen			
OZB-eigenaar	4.780.362	4.925.700	4.974.999
OZB-gebruiker	542.364	555.000	558.020
Baatbelasting	14.070	15.599	11.818
Toeristenbelasting	208.128	180.790	180.071
Reclamebelasting	33.546	36.929	34.158
Subtotaal	5.578.470	5.714.018	5.759.066
Tariefgebonden belastingen			
Rioolheffing	1.986.701	1.947.715	2.043.735
Afvalstoffenheffing	1.976.189	2.040.820	2.034.053
Lijkbezorgingsrechten	69.275	60.710	68.551

Leges WABO	446.521	446.200	610.134
Secretarieleges burgerzaken	506.370	400.800	464.617
Leges APV etc.	6.515	7.760	5.810
Subtotaal	4.991.572	4.799.615	5.226.900
Totaal	10.570.042	10.513.633	10.985.966

TARIEVENBELEID EN OVERZICHT OP HOOFDLIJNEN VAN DE DIVERSE HEFFINGEN

Rijksbeleid

Macronorm OZB

De macronorm OZB is vervangen door de 'Benchmark gemeentelijke belastingen'. Deze benchmark geeft gemeenten meer informatie over de ontwikkeling van de lokale lasten in zowel eigen als andere gemeenten. Daarmee kunnen gemeenten nog bewuster keuzes maken over de lastenontwikkeling. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

Gemeentelijk beleid

Voor de lokale heffingen zijn de volgende gemeentelijke uitgangspunten geformuleerd:

De Beleids- en financiële begroting 2025-2028 was gebaseerd op de beleids- en financiële begroting 2024-2027 vastgesteld door de raad d.d. 13 november 2023, inclusief de begrotingswijzigingen 2024 tot en met 15 juli 2024. De trendmatige verhoging van de opbrengst voor de onroerendezaakbelastingen bedraagt 2,2%

Voor de toeristenbelasting was het besluit betreffende vaststelling belastingverordeningen 2024 en het tarief toeristenbelasting 2025 van 13 november 2023 het uitgangspunt. Overeenkomstig dit besluit was het tarief voor 2025 € 1,50 per overnachting.

De tariefgebonden retributies en leges waren trendmatig verhoogd met 2,2%. Voor tariefgebonden retributies en leges geldt in principe het uitgangspunt om (gefaseerd) te streven naar 100% kostendekking.

Vanuit het financieel beleid kiest de gemeente ervoor om de oninbare posten ten laste te brengen van de producten. Hierdoor wijkt het verschil in gerealiseerde belastingenbedragen soms af van de opgelegde belastingen. Per product is de post oninbaar vermeld bij de belastingsoort.

Onroerende Zaakbelastingen

De belangrijkste inkomstenbron van de gemeente waarover het gemeentebestuur zelf zeggenschap heeft zijn de onroerendezaakbelastingen (lees verder OZB). De werkelijke opbrengst 2025 van OZB-eigenaren woningen is hoger dan begroot (€ 44.629), de opbrengst OZB-eigenaren niet woningen (€ 3020). In het jaar 2025 zijn tevens correcties doorgevoerd op oude belastingenjaren. Deze zijn verwerkt in de huidige belastingopbrengsten. De totale opbrengst heeft een marginale afwijking van 1.03% ten opzichte van de raming.

Belasting	Raming 2025	Realisatie 2025	Vershil 2025
OZB – eigenaar woning	€ 4.030.600	€ 4.075.229	€ 44.629
OZB - eigenaar niet-woning	€ 895.100	€ 899.770	€ 4.670
OZB – gebruikers niet woning	€ 555.000	€ 558.020	€ 3.020
Totaal	€ 5.080.700	€ 5.533.019	€ 52.319

De post oninbaar verklaarde vorderingen op de OZB bedraagt € 6.735,- en is al meegenomen in de realisatie.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt opgelegd na afloop van het kalenderjaar. Eind 2025 zijn de aangiftes voor het belastingjaar 2025 verzonden. Eind maart 2026 zijn de aanslagen 2025 opgelegd. Er is geheven over 118.580 overnachtingen (exclusief passantenhaven).

Een deel van de opbrengst toeristenbelasting is naar de forensenbelasting gegaan. Verder hebben een aantal aanbieders minder overnachtingen gehad dan het jaar ervoor.

Belasting	Raming 2025	Realisatie 2025	Verschil
Toeristenbelasting	€ 180.790	€ 180.071	-/- € 719

Er zijn geen oninbare geboekte vorderingen.

Rioolheffing

De grondslag voor deze belasting is het direct of indirect afvoeren van afvalwater en/of hemelwater op de gemeentelijke riolering. De belastingplichtige is de gebruiker van een belastingobject van waaruit direct of indirect water wordt afgevoerd. De tarieven voor de rioolheffing zijn gebaseerd op het gemeentelijke rioleringsplan.

De rioolheffing bestaat uit meerdere onderdelen, de heffing voor percelen onder de 500 m3 (basistarief, meestal huishoudens), de heffing voor percelen boven de 500 m3 en de heffingsobjecten voor rioolheffing hemelwaterobjecten.

Het uitgangspunt is dat de heffing 100% kostendekkend is voor de totale kosten van de rioleringszorg. In het huidige GRP 2022-2028 (vastgesteld op 1 november 2021) is het tarief opgenomen voor 2022 en rekening gehouden met een jaarlijkse verhoging met 2%. Het basistarief (waterverbruik tot 500 m3 per jaar) is in 2025 € 242,76.

De werkelijke opbrengst voor de rioolheffing basis is € 46.798 (3,5%) hoger dan begroot. Dit is inclusief de oninbaar verklaarde rioolheffing en de opbrengst grootverbruik (€ 26.742).

Belasting	Raming 2025	Realisatie 2025	Verschil
Rioolheffing	€ 2.011.068	€ 2.043.735	€ 32.667

De post oninbaar verklaarde vorderingen voor 2025 op rioolheffing bedraagt € 9.791,-

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing

Gemeente Olst-Wijhe maakt in hoge mate gebruik van een goede infrastructuur voor inzameling van herbruikbare afvalstoffen. De gemeente kent al diverse jaren Diftar. Deze gecombineerde aanpak heeft als effect een reductie van de totale hoeveelheid afval en een flinke verbetering van de gescheiden inzameling. Het afval wordt in toenemende mate gezien als waardevolle grondstof. Het gescheiden inzamelen van de verschillende afvalstromen voor hergebruik is vanuit duurzaamheid een noodzaak. We zien steeds meer dat burgers heel bewust omgaan met hun afval. In de gemeente Olst-Wijhe wordt omgekeerd ingezameld. Het tarief voor de afvalstoffenheffing bestaat uit een basistarief wat elk huishouden betaald ongeacht het aantal ledigingen. Daarnaast is er een tarief per lediging. Het basisbedrag is voor 2025 vastgesteld op € 222,24 per perceel. Voor de ondergrondse systemen geldt voor 2025 een tarief van € 1,80 (huisvuilzak 40 liter).

Uitgangspunt voor de afvalstoffenheffing is, dat er sprake is van 100% dekking van de kosten. Meer of minder opbrengsten worden via de equalisatievoorziening afvalstoffen verrekend met de burger.

Rekening houdend met het aantal aanbiedingen is in totaal € 2.034.053 ontvangen aan afvalstoffenheffing. De begrote opbrengst was € 2.040.820. Deze opbrengst is € 6.767 minder dan begroot. De gerealiseerde opbrengsten zijn voor het vaste tarief iets hoger dan de raming, omdat er een fractie meer aansluitingen zijn dan begroot. Ten aanzien van de ledigingen zijn er minder ledigingen dan begroot, hierdoor vallen deze opbrengsten lager uit.

De opbrengsten en de verdeling is nader uitgewerkt in de onderstaande tabel:

	Raming 2025	Realisatie 2025	Vershil 2025	Vershil in %
Basisbedrag	€ 1.809.697	€ 1.803.081	- € 6.616	- 0,37%
Rest-fractie	€ 231.123	€ 230.972	- € 151	- 6,53%
Totaal	€ 2.040.820	€ 2.034.053	- € 6.767	-0,33%

De post oninbaar verklaarde vorderingen voor 2025 bedraagt € 10.521, -

Baatbelasting riolering Buitengebied

De opbrengst baatbelasting riolering buitengebied sluit € 1.529 lager dan begroot. De Baatbelasting loopt door tot een contractperiode is verstreken.

Belasting	Raming 2025	Realisatie 2025	Vershil 2025
Baatbelasting riolering	€ 1.654	€ 11.817	€ 10.163

Er zijn geen oninbare geboekte vorderingen.

OVERIGE RETRIBUTIES EN LEGES

Voor tariefsgebonden retributies en leges geldt in principe het uitgangspunt om te streven naar 100% kostendekking. Dit is niet in alle gevallen gerealiseerd. Er moet nog nader onderzoek plaats vinden naar de kostentoerekening van uren aan de diverse producten. Daarnaast dient onderzocht te worden in hoeverre het reëel is om in alle gevallen uit te gaan van 100% kostendekkendheid.

Grafrechten

Bij het bepalen van de tarieven kunnen de totale kosten van de grafrechten niet meer dan maximaal 100% worden verhaald. Het algemene beleid is de tarieven zo veel mogelijk kostendekkend te laten zijn. De werkelijke opbrengst van de grafrechten 2025 bedraagt in totaal € 68.551. De opbrengst bedraagt € 7.841 meer dan begroot. Dit komt doordat begin 2025 nog aanslagen van 2024 zijn opgelegd. Een totaalbedrag van 15.863,05. Rekening houdend met deze aanslagen sluit het jaar 2025, € 7.953,39 lager dan begroot.

Belasting	Raming 2025	Realisatie 2025	Vershil 2025
Lijkbezorgingsrechten	€ 60.710	€ 68.551	€ 7.841
Totaal	€ 60.710	€ 68.551	€ 7.841

De post oninbaar verklaarde vorderingen bedraagt € 69,-.

Reclamebelasting

In Olst en Wijhe wordt reclamebelasting geheven voor de centrumgebieden. Ten aanzien van de heffing is gekozen voor een gedifferentieerd tarief op basis van waardeklassen, gekoppeld aan de WOZ-waarde. De reclamebelasting wordt geheven van de gebruiker van de vestiging waarop, waaraan, waarin of waarbij één of meer reclameobjecten zijn aangebracht dan wel zijn geplaatst.

In 2025 zijn de volgende bedragen ontvangen:

Belastingsoort	Begroot 2025	Realisatie 2025	Vershil	Vershil in %
Reclamebelasting Wijhe	€ 20.622	€ 20.556	€ - 106	- 0,51%
Reclamebelasting Olst	€ 16.307	€ 13.601	€ -2.706	- 16,6%
Reclamebelasting Totaal	€ 36.929	€ 34.157	€ - 2.812	- 7,6%

De opbrengst reclamebelasting van Wijhe is gestabiliseerd. In Olst zien we meer leegstand dan aangenomen.

De post oninbaar verklaarde vorderingen bedraagt € 265,-.

Lokale lastendruk

In onderstaande tabel is de verschuiving in belastingdruk van belastingjaar 2023 naar 2024 weergegeven. Uitgangspunt hierbij is een woning in eigendom en gebruik bij dezelfde persoon. Gehanteerd uitgangspunt is de gemiddelde vastgestelde waarde van een woning voor 2023 en 2024. Een huishouden die gemiddeld 16 huisvuil zakken (van 40 liter) aanbiedt aan een ondergrondse container. En een rioolaansluiting met een waterverbruik < 500 m3.

Omschrijving	2024	2025
OZB-tarief woning – eigenaar	0,1250%	0,1208%
WOZ-waarde (gemiddelde) woning*	€ 390.000	€ 415.000
OZB-eigenaar	€ 482,50	€ 501,32
Rioolrecht	€ 237,96	€ 242,76
Afvalstoffenheffing (basistarief+16 aanbiedingen)	€ 246,60	€ 251,04
Afvalstoffenheffing, GFT	Gratis	Gratis
Totaal	€ 972,06	€ 995,12

*bron: Waarderingskamer

Kwijtscheldingsbeleid

Voor de inwoners van Olst-Wijhe met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid om voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en het rioolrecht in aanmerking te komen. Er vindt een toets plaats naar het inkomen en het vermogen. Het inkomen mag niet hoger liggen dan 100% van het bijstandsniveau. Voor de ledigingen wordt slechts beperkt kwijtschelding verleend, zodat er ook voor de minima een prikkel blijft bestaan om bewust met het aanbieden van huishoudelijk afval om te gaan. In 2024 zijn 194 kwijtscheldingsverzoeken geheel of gedeeltelijk toegewezen. Er is in 2025 € 98.460,34 aan kwijtschelding verleend.

Kostendekkendheid leges

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de kostendekkendheid van de leges. De kostendekkendheid is bepaald op basis van een integrale analyse van de kosten en opbrengsten die samenhangen met de dienstverlening waarvoor leges worden geheven, inclusief toerekening van overhead.

Nr.	Begroot kosten 2025	Begroot overhead 2025	Totaal kosten begroot	Begroot opbrengsten 2025	Kostendekkendheid %
1	€ 380.815	€ 346.542	€ 727.357	€ 549.950	75,6%
2	€ 657.423	€ 591.430	€ 1.248.853	€ 453.700	36,3%
3	€ 10.000	€ 9.100	€ 19.100	€ 7.670	40,2%
Totaal	€ 1.048.238	€ 947.072	€ 1.995.310	€ 1.011.320	50,7%

Nr.	Realisatie 2025	Realisatie overhead 2025	Totaal Realisatie	Realisatie opbrengsten 2025	Kostendekkendheid %
1	€ 405.035	€ 179.847	€ 584.882	€ 567.770	97,1%
2	€ 669.946	€ 591.430	€ 1.261.376	€ 653.901	51,8%
3	€ 10.000	€ 9.100	€ 19.100	€ 5.810	30,4%
Totaal	€ 1.084.982	€ 780.377	€ 1.865.359	€ 1.227.481	65,8%

De berekening van de kostendekkendheid is in hoofdlijnen gebaseerd op een verdeling van kosten en opbrengsten naar de verschillende onderdelen van de legesverordening, waarbij is aangesloten bij de beschikbare financiële gegevens en een toerekening van overhead. Deze systematiek biedt inzicht op hoofdlijnen in de mate waarin de leges de bijbehorende kosten dekken.

Op basis van de begroting 2025 bedraagt de kostendekkendheid van de leges circa 50,7%. Op basis van de voorlopige realisatiecijfers over 2025 komt de kostendekkendheid uit op circa 65,8%. Deze verschillen worden met name veroorzaakt door afwijkingen in de gerealiseerde opbrengsten en de toerekening van overhead ten opzichte van de begroting.

De berekening heeft een globaal karakter en is gebaseerd op een eerste integrale analyse van kosten en opbrengsten per programma. Daarbij is gebruik gemaakt van beschikbare financiële gegevens en verdeelsleutels voor de toerekening van overhead. Er is op dit moment nog geen volledig uitgewerkte kostentoerekening per afzonderlijke legescategorie.

Dit betekent dat nog geen volledig inzicht bestaat in de kostendekkendheid per individuele dienst en dat niet volledig kan worden vastgesteld in hoeverre sprake is van kruissubsidiëring tussen verschillende legescategorieën. Binnen de leges wordt in beginsel geen kruissubsidiëring beoogd, maar dit wordt nader onderzocht.

De gemeente is gestart met een verdiepend onderzoek naar de kostendekkendheid van leges, waarbij de kostentoerekening per legescategorie verder wordt uitgewerkt. De resultaten van dit onderzoek worden gebruikt om de onderbouwing van tarieven te verbeteren en in toekomstige begrotingen en jaarstukken meer gedetailleerd inzicht te geven in de kostendekkendheid en de wijze van kostentoerekening.

BEZWAAR EN BEROEP

Bezwaarschriften:

Na ontvangst van de waardebeschikking/ aanslag kan een burger binnen 6 weken bezwaar (laten) maken. De afgelopen jaren schakelden bij het indienen van een WOZ-bezwaar of beroep steeds vaker de hulp in van een zogenaamd WOZ bureau. Door een wetswijziging in 2023 (ingaaande 2024) in de wet WOZ (toevoeging artikel 30a) waarin een matiging van de proceskosten is opgenomen zien we ook in 2025 de proceskosten verder dalen. Een klein deel van de bezwaren resulteert in een beroepszaak. In de jaren 2025 e.v. zullen een nog een aantal dossiers van de eerdere NCNP bedrijven afgehandeld worden bij de rechtbank en mogelijk het gerechtshof.

Bezwaar onderdeel	Aantal	Toegewezen	Handhaven	In behandeling
WOZ woningen	275	29	230	0
WOZ CNW	13	7	5	0
Totaal 2025	288	36	235	0

Beroepschriften:

Beroep m.b.t.	Aantal	Gevolg		
		Toegewezen/ Fiscaal compromis	Afgewezen/ Ingetrokken	In behandeling
WOZ-beroep	22	0	1	21
WOZ hoger beroep	2	0	1	1
Kwijtschelding	0	0	0	0
Belastingen/leges	0	0	0	0
Totaal 2026	18	0	1	17
(Totaal 2025)	18	0	1	17

Beroepen ingediend tot 25-03-2026

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

RISICO'S

Top 10 risico's

In totaal hebben wij circa 40 risico's in beeld, die elk half jaar worden gerapporteerd. Bij zowel de begroting, als bij de jaarrekening wordt een actueel beeld gegeven van de risico's. Afhankelijk van de kans van voordoen en de impact wordt de top 10 bepaald. Dit gebeurt aan de hand van de beleidsregels die uw raad heeft vastgelegd in Nota Weerstandsvermogen.

1. Uitval ICT-systemen bij calamiteiten/informatieveiligheid

De gemeente Olst-Wijhe maakt voor haar bedrijfsvoering op alle werkterreinen gebruik van ICT-systemen. Om de ICT van de DOWR-gemeenten toekomstbestendig te maken, hebben de gemeenteraden middelen beschikbaar gesteld. Er zijn beleidskaders, protocollen en technische en organisatorische maatregelen geïmplementeerd ter bevordering van de informatieveiligheid. Ondanks deze maatregelen blijft het risico op cybercrime en datalekken toenemen. Daarom worden proactieve en reactieve maatregelen getroffen om de digitale weerbaarheid van de gemeente te versterken. Een van de meest impactvolle scenario's waarmee rekening wordt gehouden, is een ransomware-aanval.

2. Sociaal Domein (Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015)

Ondanks de maatregelen die vanuit de Taskforce sociaal domein zijn voorgesteld, zien we de uitgaven in het geheel licht stijgen. Dat heeft met name te maken met de inflatie (hogere indexering van de tarieven op jeugdhulp en Wmo). Dit is verwerkt in de begroting.

Daar waar het met name gaat om jeugdhulp zien we de uitgaven fluctueren. Dit komt door het relatief forse aandeel van kostbare casussen die het budget positief dan wel negatief beïnvloeden. Om die reden blijven we rekening houden met een mogelijke overschrijding van het totale Jeugd en Wmo budget.

3. Organisatie-risico's

Er zijn verschillende organisatie- en bedrijfsvoeringsrisico's, waardoor doelen van de organisatie niet gehaald kunnen worden. Deze risico's zijn onder één noemer gebracht. Het gaat hierbij om:

- Ziektevervanging en vervanging bij verlofsituaties, die het begrote budget van €75.000 overschrijden. Prioriteit ligt bij continuering van dienstverlening. Bij overige vervanging wordt een afzonderlijke afweging gemaakt of al dan niet tot vervanging wordt overgegaan. Via het HR-beleid wordt gestuurd op duurzame inzetbaarheid en beperking van het verzuim.
- Werkgever risico's met betrekking tot disfunctioneren van medewerkers. Het betreft dan kosten van outplacement, omscholing en vervanging. Hierop wordt geanticipeerd middels een goede strategische personeelsplanning, een adequaat stelsel van interne controle, het beschrijven en borgen van werkprocessen en het formuleren en bewaken van de HRM gesprekscyclus.
- Arbeidsmarktkrapte. Dit leidt ertoe dat doelstellingen niet gehaald worden of dat hogere inhuurkosten betaald moeten worden. Insteek is om dit risico zoveel mogelijk te ondervangen via een vooruitblik op te werven personeel via strategische personeelsplanning, en via de aangescherpte aanpak werving en selectie.
- Verandercapaciteit in relatie tot digitale transformatie en organisatieontwikkeling van de organisatie, waardoor uitval en uitstroom kan ontstaan.
- Zzp risico's. De Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) is ingevoerd om schijnzelfstandigheid van zzp-ers tegen te gaan. Als werkgever dienen wij te checken of er sprake is van een echte zelfstandige of een werknemer. De Belastingdienst controleert op schijnzelfstandigheid van zzp-ers en opdrachtgevers lopen bij misbruik risico's op naheffingen en boetes. Om dit te voorkomen geldt intern de lijn dat alleen Zzp-ers worden geworven als deze aan een aantal criteria voldoen. Dit wordt getoetst door de verantwoordelijk leidinggevende aan de hand van een checklist.

4. Participatiewet

Het aantal uitkeringen (onder andere Participatiewet) stijgt en de laatste jaren hebben we een tekort op het BUIG-budget. Hierbij is vanwege een meerjarig tekort sprake van een eigen risico van 5,0% dat niet wordt

gecompenseerd. Daarnaast lopen we het risico dat we eventueel niet voor de vangnetregeling in aanmerking komen.

5. Uitkering gemeentefonds

Periodiek wordt er "groot onderhoud" gepleegd aan de verdeling van het gemeentefonds om de werkelijke kosten aan gemeentelijke taken aan te laten sluiten met de ijkpunten in het gemeentefonds. Met ingang van 2023 hebben de fondsbeheerders een nieuw verdeelmodel ingevoerd dat beter aansluit op de kostenverschillen tussen gemeenten en dat een groot aantal knelpunten in de huidige verdeling zou moeten wegnemen. Voor onze gemeente valt de herverdeling ongunstig uit. Gegeven de ontvangen reacties is besloten het ingroei-pad - het pad waarmee de gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien - vooralsnog te beperken tot 3 jaar. Inmiddels is aangekondigd dat er per 2027 een volgende stap met betrekking tot het ingroei-pad wordt gezet. Hoe dit voor gemeente Olst-Wijhe uitpakt is nu nog niet duidelijk. Daarnaast speelt ook de nog de afschaffing van (veel) specifieke uitkeringen die gepaard gaan met een korting. Hoe dat uitpakt is ook nog onduidelijk.

6. Garantstelling geldleningen/ Verstrekte geldleningen

Incidenteel heeft de gemeente geldleningen aan derden verstrekt of van derden gegarandeerd. Indien niet aan de verplichtingen wordt voldaan, zal de gemeente hiervoor aansprakelijk worden gesteld. Het betreft met name de accommodaties sporthal De Lange Slag in Wijhe en het Holstohuis in Olst alsmede de uitvaartvoorziening in Wijhe. Bij raadsbesluit d.d. 5 juli 2024 heeft de gemeente zich garant gesteld voor een kredietfaciliteit ten behoeve de Stichting Gebouwbeheer Kindcentra Olst-Wijhe vanwege het te bouwen kindcentrum Olst. Op dit moment wordt de kans dat niet aan de verplichtingen kan worden voldaan op klein geschat. Bovendien staat het bezit aan onroerend goed tegenover de garantstelling.

7. Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) kan een boete opleggen aan organisaties die de AVG overtreden. Bij niet naleving van de AVG kan het bijvoorbeeld gaan om het verzamelen en gebruiken van te veel persoonsgegevens, het te lang bewaren van persoonsgegevens of het niet passend beveiligen van persoonsgegevens. Daarnaast kunnen personen schadeclaims indienen in gevallen dat iemand materiële of immateriële schade heeft geleden ten gevolge van het schenden van de AVG. Ook bij AI en Datagedreven werken moeten wij oog hebben voor deze risico's en daarvoor beheersmaatregelen inbouwen.

8. Wegreconstructies, onderhoud wegen, bermen en sloten

Er is een onderhoudsplan opgesteld, waarmee de benodigde middelen zijn gereserveerd. De verwachting is dat meer sluiptverkeer ontstaat door werkzaamheden van waterschap, provincie en Rijkswaterstaat, waardoor de wegen meer worden belast en de kans bestaat dat onderhoudskosten hoger worden. Dit betreffen werkzaamheden in het kader van hoogwaterbeschermingsprogramma en groot onderhoud N337. In de voorbereidingsgesprekken worden maatregelen besproken om de overlast en schade te beperken maar verwachting is dat bij toch ontstaan van schade niet alle schade vergoed zal worden.

9. Vernieuwing zaaksysteem

Vóór juli 2027 moet het huidige zaaksysteem eSuite vervangen zijn. De opvolger PodiumD is nog in ontwikkeling bij samenwerkingsverband Dimpact. Deze ontwikkeling is al wat uitgelopen en het is nog onzeker wanneer PodiumD door Olst-Wijhe in gebruik genomen kan worden. Er is ook voldoende tijd nodig om iedereen goed te begeleiden in de overstap naar ons nieuwe zaaksysteem PodiumD. Er bestaat een reële kans dat we langer nodig hebben dan juli 2027 en extra kosten hebben.

10. Ondernijning

Ondernijning kan op verschillende manieren plaatsvinden, onder andere gaat het hier om leegstaande agrarische bebouwing, die aantrekkelijke objecten zijn voor drugscriminelen om illegale drugslabs te ontwikkelen. Dit doet zich in den lande voor en de overheden worden hiervoor gewaarschuwd. De kans daarbij is aanwezig dat de afvalstoffen van druglabs worden gedumpt in mestkelders of over het land worden verspreid. Wanneer de kosten niet verhaald kunnen worden dan is de gemeente verantwoordelijk voor de kosten en deze kunnen hoog oplopen.

Vervallen

Participatie Zonnenvelden is uit de top 10 verdwenen. De kosten die daarmee samenhangen zijn reeds in de afgelopen jaarrekeningen opgenomen en vormen dus geen risico meer. Wellicht dat wij in de toekomst op dit onderwerp nog een meevaller krijgen. Nieuw is het risico vernieuwing zaaksysteem.

	Risico's	Bedrag (kans x impact)	Was bij Begroting 2026
	Top 10:		
1	Uitval ICT-systemen bij calamiteiten/informatieveiligheid	305.760	305.760
2	Sociaal domein	230.000	230.000
3	Organisatierisico's	200.000	75.000
4	Participatiewet	150.000	142.500
5	Uitkering gemeentefonds (nieuw in de top 10 door samenvoeging afzonderlijke risico's)	125.000	125.000
6	Garantstelling geldleningen/verstekte geldleningen	114.400	63.982
7	Algemene verordening gegevensbescherming	50.000	50.000
8	Wegreconstructie, onderhoud wegen, bermen en sloten	50.000	50.000
9	Vernieuwd zaakstelsel	39.000	0
10	Ondermijning (verlaagd, deel risico is vervallen)	30.000	30.000
-	Participatie zonnevelden, vervallen	0	100.000
	Subtotaal	1.294.160	1.172.242
	Overige risico's buiten top 10 +lastig kwalificeerbare risico's	412.525	429.525
	Totaal	1.706.685	1.601.767

Risico's Grondexploitatie

Voor de risico's met betrekking tot grondexploitatie geldt een apart regime. De omvang van de risico's wordt per exploitatie bepaald en voor voorziene verliezen wordt per exploitatie een verliesvoorziening getroffen. Het beleid is om het totaal van deze risico's als weerstandsvermogen in de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) aan te houden. Het saldo is als mutatie in de Algemene Reserve verwerkt. Voor een risicoanalyse wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Overige risico's

Hieronder vallen de risico's die niet in de top 10 staan. Onder de overige risico's vallen ook risico's waarvan de kans en/of de waarde nu nog lastig te bepalen is, risico's die geen financiële consequenties hebben of moeilijk financieel vertaald kunnen worden, maar wel impact kunnen hebben. De overige risico's buiten de top 10 tezamen met een bedrag voor lastig kwalificeerbare risico's komen uit op een totaalbedrag van € 412.525.

Frauderisicoanalyse

Fraude is bij voorbaat niet uit te sluiten. Uit de frauderisicoanalyse 2025-2026 kan geconcludeerd worden dat er zowel op de harde als de zachte aspecten binnen de gemeente aandacht is geweest voor frauderisico en dat dit risico zich hiermee op een aanvaardbaar niveau bevindt. Er zijn in de organisatie diverse maatregelen getroffen om fraude te zoveel mogelijk te beperken. De frauderisicoanalyse bestaat uit hard controls (processen) en uit soft controls (interviews).

Frauderisico's krijgen op verschillende wijzen aandacht. Door op een juiste wijze uitvoering te geven aan de (verbijzonderde) interne controle zijn in onze organisatie waarborgen gelegd voor een toereikende opzet van de interne beheersing.

Uit de frauderisicoanalyse blijkt dat bij een diverse (financiële) processen beheersingsmaatregelen in het proces zijn ingebed. Bij andere processen is de beheersing geborgd door achteraf gegevensgerichte controles uit te voeren. De resultaten van deze toetsing vormen onderdeel van de accountantscontrole en de verbijzonderde interne controles.

Wij hebben geen concrete aanwijzingen of vermoedens dat zich fraudes hebben voorgedaan in het afgelopen boekjaar.

Risico's grondexploitaties

Voor de risico's met betrekking tot grondexploitaties geldt een apart regime. De omvang van de risico's wordt per exploitatie bepaald en voor voorziene verliezen wordt per exploitatie een verliesvoorziening getroffen.

Het beleid is om het totaal van deze risico's als weerstandsvermogen in de Algemene Reserve Grondexploitaties (ARG) aan te houden. Het saldo is als mutatie in de Algemene Reserve verwerkt. Voor een risicoanalyse wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Overige risico's

Hieronder vallen de risico's die niet in de top 10 staan. Onder de overige risico's vallen ook risico's waarvan de kans en/of de waarde nu nog lastig te bepalen is, risico's die geen financiële consequenties hebben of moeilijk financieel vertaald kunnen worden, maar wel impact kunnen hebben. Hiervoor hebben we onder overige risico's een bedrag opgenomen voor onvoorzien van € 250.000 met een kans van 30%. Daarnaast is aan een aantal risico's waarbij voorheen PM was opgenomen nu een bedrag toegekend. Dit zijn de twee belangrijkste oorzaken van de toename van het bedrag overige risico's en onvoorzien.

De overige risico's buiten de top 10 tezamen met een bedrag voor onvoorzien komen uit op een totaalbedrag van € 412.525

WEERSTANDSCAPACITEIT

Onder weerstandscapaciteit wordt het geheel van middelen en mogelijkheden verstaan, waarmee niet begrote en onverwachte substantiële kosten kunnen worden opgevangen. Het is als het ware een buffer om ervoor te zorgen dat het bestaande beleid en voorzieningen niet in gevaar komen, wanneer risico's werkelijkheid worden.

Dit zorgt ervoor dat het ratio weerstandsvermogen verbetert.

De volgende componenten maken derhalve onderdeel uit van de weerstandscapaciteit:

1. Algemene reserve
2. Reserve nader te bestemmen middelen

Het saldo van deze reserves bedraagt per 31 december 2025 € 13.845.000

Ratio weerstandsvermogen

WEERSTANDSCAPACITEIT

Onder weerstandscapaciteit wordt het geheel van middelen en mogelijkheden verstaan, waarmee niet begrote en onverwachte substantiële kosten kunnen worden opgevangen. Het is als het ware een buffer om ervoor te zorgen dat het bestaande beleid en voorzieningen niet in gevaar komen, wanneer risico's werkelijkheid worden.

In de door uw raad vastgestelde nota Reserves en voorzieningen 2021 is voorgesteld om het aantal componenten dat wordt ingezet ten behoeve van de weerstandscapaciteit opnieuw te bezien. Tot op dit moment gold de reserve Nader te bestemmen middelen als enige factor in de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit. Het voorstel in de genoemde nota is om een bredere grondslag te hanteren vanaf de meerjarenbegroting 2022-2025. De wijzigingen vallen binnen de kaders van de Nota weerstandsvermogen 2013. Dit zorgt ervoor dat het ratio weerstandsvermogen verbetert.

De volgende componenten maken derhalve onderdeel uit van de weerstandscapaciteit:

1. Algemene reserve
2. Reserve nader te bestemmen middelen

Het saldo van deze reserves bedraagt per 31-12-2025 € 13.845.701.

Ratio weerstandsvermogen

De ratio van het weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

Op grond van de huidige gegevens bedraagt de ratio: € 13.845.701 / € 1.706.685 = afgerond: 8,11

Volgens de door uw raad vastgestelde Nota Weerstandsvermogen 2013 dient minimaal een ratio van 1,0 als streefwaarde te worden aangemerkt. Dit betekent dat de gemeente beschikt over een zeer ruime mate van weerstandsvermogen ten opzichte van de geïdentificeerde risico's.

FINANCIËLE KENGETALLEN

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv) schrijft voor dat in deze paragraaf een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen wordt opgenomen. Het gaat om een kengetal voor de: 1a. netto schuldquote, 1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen,

2. solvabiliteitsratio, 3. Grondexploitatie, 4. structurele exploitatieruimte en 5. belastingcapaciteit.

Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht over de financiële positie van de gemeente.

1a. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

2. De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate, waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

3. Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Voor de berekening van dit kengetal worden de bouwgronden in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel moet conform het Bbv in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Op grond van het Bbv wordt een overzicht gevraagd van de geraamde incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma tenminste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen. Ook wordt een overzicht gevraagd van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Op basis van deze gegevens kan het saldo van de structurele baten en structurele lasten worden berekend. Daarbij wordt het saldo opgeteld van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend

door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage.

Kengetallen voor gemeente Olst-Wijhe	Rekening 2024	Primaire Begroting 2025	Rekening 2025
1a. netto schuldquote	40,05%	59,22%	38,57%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	26,86%	45,52%	23,01%
2. solvabiliteitsratio	32,21%	18,58%	30,38%
3. grondexploitatie	1,13%	-2,31%	0,67%
4. structurele exploitatieruimte	12,27%	1,04%	2,64%
5. belastingcapaciteit: woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde	97,29%	99,26%	97,63%

CONTINUÏTEIT

Voor gemeenten geldt dat vanwege de vrijwel onbegrensde leencapaciteit bij de BNG (en daardoor altijd aanwezige liquiditeit) per definitie geen onzekerheid kan bestaan over de continuïteitsveronderstelling. De gemeentelijke jaarstukken zijn daarom op basis van continuïteitsveronderstelling opgesteld.

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

INLEIDING

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen tenminste de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen te bevatten. Van deze kapitaalgoederen moeten in deze paragraaf zowel het beleidskader als de daaruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting worden aangegeven. De paragraaf geeft daarmee een dwarsdoorsnede van de begroting.

Het onderhoud van de kapitaalgoederen is van groot belang voor het optimaal functioneren van de gemeente, onder meer op het gebied van veiligheid, vervoer, recreatie en welzijn en welbevinden. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

De kapitaalgoederen van onze gemeente kunnen als volgt gerubriceerd worden:

- infrastructuur (wegen, water, riolering, civieltechnische kunstwerken);
- voorzieningen (groen, verlichting, speel- en sportfaciliteiten);
- gebouwen.

Al deze kapitaalgoederen dienen onderhouden te worden. Gezien de duurzaamheid van de kapitaalgoederen is dat een taak die continue budgettaire middelen vergt.

Voor het verwezenlijken van de meeste gemeentelijke programma's spelen de kapitaalgoederen een rol. Omdat het onderhouden van de kapitaalgoederen veel geld kost en het uitstellen van onderhoud aanvankelijk niet tot problemen leidt (maar later des te meer), is het van belang ervoor te waken dat onderhoud van kapitaalgoederen niet zonder nadere besluitvorming van de raad de sluitpost van de begroting wordt.

Dit wil niet zeggen, dat er geen flexibiliteit is bij het onderhoud van kapitaalgoederen. De vereiste kwaliteit is daarbij een sterk bepalende factor.

Voor de verschillende categorieën kapitaalgoederen zijn door ons afzonderlijke onderhoudsnota's en onderhoudsplanningen opgesteld. De uitgangspunten voor beheer en onderhoud van de verschillende kapitaalgoederen zijn in deze paragraaf opgenomen.

De voortgang op de investeringskredieten die onder andere te maken hebben met kapitaalgoederen zijn opgenomen in het hoofdstuk Jaarrekening onder de paragraaf Balans en toelichting. Deze vallen onder (im)materiële vaste activa.

BELEIDSKADER, UITVOERING EN UITGAVEN

Het volgende beleidskader is voor het onderhoud van de kapitaalgoederen gehanteerd.

Openbare ruimte					
Beleidskader					
Vanaf 2021 is er in kader van heroverwegingsoperatie een bezuiniging doorgevoerd op beheer en onderhoud openbare ruimte. Kwaliteitsniveau in centra is daardoor van hoog naar basis gebracht. Het onderhoudsniveau vanaf 2021:					
Beheercategorie	Centrum	Hoofdinfra	Woongebied	Bedrijventerrein	Buitengebied
Groen	Basis	Basis	Basis	Laag	Laag
Wegen en water	Basis	Basis	Basis	Laag	Laag
Meubilair	Basis	Basis	Basis	Laag	Basis
Reiniging	Basis	Basis	Basis	Laag	Laag
Technische installatie	Basis	Basis	Basis	Laag	Basis
Kunstwerken	Basis	Basis	Basis	Laag	Basis
Voor het onderhoud en reconstructie van de openbare ruimte is een MJIP (meerjareninvesteringsplan) vastgesteld. Dit plan behelst onder meer het onderhoud wegen, de vervanging van riolering, aanleg hemelwater riolen en vervanging van bomen					

e.d. Het MJIP omvat de vervangingsinvesteringen van meerdere disciplines.

Wegen

Beleidskader	Beheer en onderhoud aan wegen heeft plaatsgevonden op basis van het door ons in verband met het IBOR-plan vastgestelde Beleidsplan Wegen. Dit gebeurt op basis van de landelijk gebruikte systematiek van rationeel wegbeheer van de CROW en een schouw van de beeldkwaliteit. Elk jaar wordt de toestand van de wegverharding gemonitord. Het ene jaar op basis van beeldkwaliteit (monitor/ kwaliteit schouw) en het andere jaar op basis van een uitgebreide weg inspectie
--------------	--

	Op basis daarvan stellen wij elke twee jaar een geactualiseerd beheerplan vast. In het beheerplan wordt aangegeven in hoeverre we voldoen aan de gestelde eisen en welk budget voor onderhoud nodig is voor de komende vijf jaar. Op basis van de weg inspecties is een meerjarenplanning opgesteld en is het onderhoud conform rationeel wegbeheer uitgevoerd. Reconstructies van wegen: In programma 2 staat vermeld welke activiteiten in het kader van reconstructies zijn uitgevoerd. Voor de reconstructies van wegen is in 2022 het meerjarig Investeringsplan (MJIP) opgesteld en vastgesteld door uw raad. Bij de behandeling van de Kadernota/begroting 2023-2026 heeft de raad besloten om vanaf 2023 middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het MJIP. Het MJIP kijkt telkens 5 jaar vooruit en wordt elke 2 jaar bijgesteld.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal – eenheid
	Aantal kilometers weg:	301 km
	buiten bebouwde kom	70 %
	binnen bebouwde kom	30 %
	Oppervlakte weggennet:	1.683.502 m2
	asfalt	67 %
	klinkers	26 %
	overig	7 %
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 2.1 Verkeer en vervoer.	
Openbare verlichting		
Beleidskader	Het beleidsplan, Licht In Openbare Ruimte, LIOR is in 2016 vastgesteld. Het is een beeldend beleidsplan, ontsloten via internet www.olst-wijhe.verlichtinginbeeld.nl/map. Het beleidsplan gaat verder dan alleen openbare verlichting. Het gaat in op alle kunstmatige verlichting in de buitenruimte van onze gemeente, inclusief de openbare verlichting. In 2022 is er een uitvoeringsplan gemaakt om versneld over te gaan naar LED om energie te kunnen besparen. De uitvoering hiervan is gestart in 2023 Inmiddels bestaat ons areaal uit 90% ledverlichting.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal – eenheid
	Lichtpunten	3.500 stuks
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 2.1 Verkeer en vervoer.	
Riolering en water		
Beleidskader	Naast de zorg voor het inzamelen van afvalwater heeft de gemeente de zorg voor hemelwater en grondwater. De daaruit voortvloeiende taken zijn geregeld in het nieuwe door de raad vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan Olst-Wijhe 2022-2028. In het plan staat aangegeven: ➤ welk beleid de gemeente voert voor de zorgplichten riolering; ➤ wat de gemeente aan rioleringsvoorzieningen heeft; ➤ hoe deze worden beheerd; ➤ welke voorzieningen aan vervanging of renovatie toe zijn; ➤ welke verbeteringen nog nodig zijn, onder meer voor het milieu; ➤ hoeveel dat alles kost; ➤ hoe deze kosten op de burgers en bedrijven worden verhaald.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal – eenheid
	Vrijvervalriolering	100 km
	(Riool)gemalen	20 stuks
	Persleidingen	2.500 m1
	Pompunits drukriolering	908 stuks
	Drukriolering	185 km
	Gemengde overstorten	16 stuks
	Regenwater uitlaten/-overstorten	34 stuks

	Randvoorzieningen (BergBezinkBassins)	4 stuks
	Inspectieputten	2.450 stuks
	Kolken	6.000 stuks
	Lijngoten	1.500 m1
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 7.2 Riolering.	
Kunstwerken		
Beleidskader	Onder kunstwerken worden verstaan: bruggen, duikers, loswal, steigers en beschoeiingen. Voor de uitvoering van het onderhoud op het niveau, zoals hierboven onder het kopje Onderhoud openbare ruimte is weergegeven, is een budget geraamd. Uitgangspunten bij dit niveau van beheer en onderhoud zijn: ➤ Er vindt periodiek inspectie plaats naar de kwaliteit van de kunstwerken. Schades worden gerepareerd. ➤ De brugdekken worden regelmatig gereinigd. ➤ Het dek van de houten bruggen en betonnen bruggen wordt stroef gehouden.	

	Het totaalbeeld heeft een minimale beeldkwaliteit. Ten gevolge van de bezuinigingen in het verleden besteden we meer aandacht aan veiligheid dan aan het aanzien. (Een stroef brugdek is belangrijker dan mooi geschilderde leuningen). De nota is in 2018 geactualiseerd.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal – eenheid
	Verkeersbruggen	29
	Spoortunnel	2
	Fietstunnel	2
	Fietsbrug	13
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 7.1 Verkeer en vervoer.	
Openbaar groen/begraafplaatsen		
Beleidskader	Het Groenbeleidsplan Olst-Wijhe 2007-2017 is door uw raad in 2006 vastgesteld. Op basis van de besluitvorming over de IBOR in 2016 vindt het onderhoudsniveau plaats, zoals hierboven bij het kopje Onderhoud openbare ruimte is aangegeven. Bij de vaststelling van het Bomenbeleidsplan in 2014 is het groenbeleid geëvalueerd. De gemeentelijke bomen, groter dan 40 cm. diameter, worden eens per 3 jaar gecontroleerd op veiligheid en onderhoud. Hiermee voldoen we aan onze zorgplicht. Het onderhoudsniveau van de begraafplaatsen handhaven we op een hoog niveau. Met het oog op het kostendekkend maken van de begraafplaatsen is in 2023 een nieuw beleid- en beheersplan vastgesteld.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal - eenheid
	Stedelijk groen binnen de bebouwde kom: beplantingen gras (gazon, ruw gras, berm)	20ha. 51 ha.
	Landschappelijk groen: gras, berm beplanting	80 ha. 2 ha.
	Begraafplaatsen	3 stuks
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie en taakveld 7.5 begraafplaatsen.	
Speelterreinen		
Beleidskader	Het beleidskader is in 2023 en het beheerplan vernieuwt en vastgesteld. Een aantal beleidsuitgangspunten: ➤ Alle speeltoestellen die in beheer van de gemeente zijn worden een keer per jaar geïnspecteerd. Schoolpleinen die openbaar toegankelijk zijn na schooltijd twee keer per jaar. Onderhoud vindt plaats volgens de eisen uit het Warenwet besluit Attractie- en speeltoestellen. ➤ In nieuwe woonwijken wordt 3% van de beschikbare ruimte als speelruimte bestemd.. ➤ Onderhoud en beheer wordt uitgevoerd op een sober niveau.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal - eenheid
	Aantal speelplaatsen	78
	Aantal speeltoestellen	443
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn opgenomen onder programma 2, taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie speelvoorzieningen.	
Gebouwen		

Beleidskader	Voor de in gemeentelijk beheer zijnde panden zijn in 2019 Meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP's) opgesteld. Uitgangspunt daarbij is dat de technische staat van de panden conform wettelijke richtlijnen moet zijn/blijven en dat de staat van onderhoud op redelijk/goed niveau moet zijn.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal - eenheid
	Welzijnsgebouwen	9
	onderwijsgebouw	2
	Brandweerkazernes	4
	Gymnastieklokalen	4
	Kerktorens	3
	Aula's begraafplaatsen	2
	Gemeentehuis en -werf	2
Vertaling naar begroting	De lasten van de gebouwen zijn verwerkt binnen de verschillende programma's in de begroting. Sinds 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen voor het primair onderwijs verantwoordelijk voor de kosten van buitenonderhoud aan hun schoolgebouwen. De schoolbesturen hebben scenario's beschreven, die ervoor moeten zorgen dat op de lange termijn kwalitatief goede, kansrijke, toekomstbestendige en betaalbare voorzieningen voor onderwijs en kinderopvang in onze gemeente voorhanden zijn. Verwezen wordt naar programma 3.	

FINANCIERING

INLEIDING

De wet financiering decentrale overheden (fido) stelt regels voor het financieringsgedrag van decentrale overheden. In het kader van deze wet is in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een paragraaf 'financiering' voorgeschreven, in zowel de begroting als in het jaarverslag.

In het Treasurystatuut 2019 zijn de uitgangspunten, doelstellingen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vastgelegd. Deze is op 21 januari 2019 ter kennisname gebracht aan de raad.

Voor de wijze van toerekening van rente gelden wettelijke voorschriften.

Op grond van de notitie rente 2017 van de commissie BBV moeten de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag welke binnen een marge van 0,5% mag worden afgerond.

In de notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019 is aanvullend bepaald dat de toe te rekenen rente aan de taakvelden 3.2 Fysieke infrastructuur en 8.2 Grondexploitatie die vervolgens mag worden toegevoegd aan de post voorraden, bouwgronden in exploitatie (BIE) moet worden gebaseerd op de daadwerkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen.

Eind 2023 heeft de commissie BBV een herziene versie van de notitie rente uitgebracht waarvan de bepalingen en richtlijnen in werking treden met ingang van het begrotingsjaar 2025, maar eerdere toepassing in 2024 is toegestaan.

De belangrijkste wijziging betreft de rentetoerekening aan grondexploitaties. Vanaf 2016 was in verband met de invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb) voor grondexploitaties de renteberekening gebaseerd op het gemiddelde rentepercentage over het vreemde vermogen. In de praktijk hanteert de Belastingdienst een andere toerekening van rente aan de grondexploitaties. Hiermee is de noodzaak voor een afwijkend rentepercentage voor grondexploitaties vervallen en ligt het voor de hand de rente-omslag ook te gebruiken voor de rente aan de grondexploitaties.

DOELSTELLINGEN TREASURYFUNCTIE

De treasuryfunctie dient tot:

- verzekeren van duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities;
- het tegengaan van ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de gegeven kaders en richtlijnen.

RISICOBEEHEER FINANCIERING

De Wet fido beoogt een solide financiering bij openbare lichamen. Doel hierbij is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. De wet kent een onderscheid tussen regels voor korte en lange termijn financiering.

In het kader van het renterisicobeheer mag de gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal van een openbaar lichaam de kasgeldlimiet niet overschrijden en mag het renterisico op het begrotingstotaal van een openbaar lichaam de renterisiconorm niet overschrijden.

De kasgeldlimiet en de renterisiconorm bedragen beide een percentage (8,5% respectievelijk 20%) van het begrotingstotaal van de gemeente. Indien een openbaar lichaam voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschrijdt, stelt het daarvan de toezichthouder op de hoogte, en legt het de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring voor aan de toezichthouder.

Hieronder treft u de ontwikkeling (van de ruimte onderschrijding c.q. overschrijding) van de kasgeldlimiet en renterisiconorm aan.

De kasgeldlimiet geeft de toelaatbare omvang van de netto vlottende schuld aan en dient derhalve om het renterisico op de korte termijn te beheersen.

KASGELDLIMIET EN RENTERISICONORM

Hieronder treft u de berekende kasgeldlimiet en renterisiconorm aan.

De kasgeldlimiet geeft de toelaatbare omvang van de netto vlottende schuld aan en dient derhalve om het renterisico op de korte termijn te beheersen.

Berekening Kasgeldlimiet	
De kasgeldlimiet moet berekend worden naar de situatie bij de aanvang van het kalenderjaar.	
Begrotingstotaal 2025	€ 63.502.374
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,50 %
Kasgeldlimiet voor 2025 (afgerond)	€ 5.398.000

Verloop stand kasgeldlimiet 2025 (bedragen x € 1.000)	Kwartaal			
Basisgegevens kasgeldlimiet	1	2	3	4
1. Vlottende schuld	9.874	0	0	0
2. Vlottende middelen	298	1.209	4.082	2.242
3. Totaal netto vlottende schuld (1-2)	9.576	-1.209	-4.082	-2.242
Kasgeldlimiet	5.398	5.398	5.398	5.398
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	-4.178	6.607	9.480	7.640

De renterisiconorm heeft betrekking op schuld met een looptijd van meer dan een jaar. De norm is gericht op een evenwichtige opbouw van de vaste schuld door gemeenten. Beoogd wordt voorkomen dat er te grote renterisico's ontstaan in enig jaar door renteherziening of (her-)financiering.

Verloop stand renterisiconorm 2025 (bedragen x € 1.000,-)	
Basisgegevens renterisiconorm	
1 Renteherzieningen op leningen o/g	0
2 Betaalde aflossingen	2.011
3 Renterisico (1 + 2)	2.011
4a Begrotingstotaal	63.130
4b Het bij Min. Regeling vastgesteld %	20%
5 Renterisiconorm (4a x 4b /100)	12.626
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	10.615

Schatkistbankieren

Eind 2013 heeft het parlement de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) gewijzigd in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in de schatkist van het Rijk (verplicht schatkistbankieren). Voor decentrale overheden (waaronder gemeenten) betekent dit dat zij verplicht zijn om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Aangezien onze gemeente niet (structureel) beschikt over overtollige middelen is de impact van de wet, afgezien van extra administratieve handelingen, voor onze gemeente beperkt.

OPTIMALISEREN VAN DE RENTERESULTATEN

FINANCIERINGSBELEID

Wij hanteren in beginsel het principe van integrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het financieringsmiddel. De rentekosten voor investeringen worden toegerekend via een gemiddeld percentage, de zogenaamde omslagrente. Bij expliciete besluitvorming kan hier van worden afgeweken (projectfinanciering).

In Olst-Wijhe is dit van toepassing voor in het verleden aangetrokken woningbouwleningen ten behoeve van Salland Wonen welke onder dezelfde condities zijn doorverstrekt.

In onderstaand overzicht is de berekening van de (overige) omslagrente weergegeven. Conform de toegestane mogelijkheid is de berekende renteomslag afgerond op 1,5%

RENTERESULTAAT TAAKVELD TREASURY

Overeenkomstig de in de raadsvergadering van 10 juli 2023 vastgestelde begrotingsrichtlijnen wordt voor zowel de berekening van de zogenaamde bespaarde rente alsmede voor de rentebijbeschrijving

aan de reserves een percentage van 2,3% gehanteerd. Een uitzondering hierop vormt de bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis waaruit gedeeltelijk de kapitaallasten van het nieuwe gemeentekantoor worden gedekt (4%).

Onderstaand overzicht schetst het renteresultaat over 2025.

Boekwaarde vaste activa per 1 januari 2025	51.015
Financieringsmiddelen per 1 januari 2025:	
1) Leningschuld	18.470
2) Reserves	19.029
3) Voorzieningen	6.097
	43.596
Tekort aan financieringsmiddelen	7.419
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	590
De externe rentebate (idem)	-166
Saldo rentelasten en baten	424
De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	0
Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (woningbouwleningen SallandWonen)	-1
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	1
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	424
Toegevoegde rente eigen vermogen	32
Toegevoegde rente over de voorzieningen	36
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	492
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag 1,5%)	-680
Renteresultaat	-188

BEDRIJFSVOERING

INLEIDING

In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt zoals vastgelegd in onze Financiële Verordening de onderdelen besproken die de bedrijfsvoering in 2025 betreffen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het personeelsbeleid, de huisvesting, ICT, de rechtmatigheid, fraude en innovatie.

PERSONEELSBELEID

De personele formatie was op 31 december 2025 152,8 fte. Hiervan stond er ongeveer 8 fte open als vacatureruimte. De formatie per 1000 inwoners is één van de beleidsindicatoren in de jaarrekening 2025 en is in 2025 ten opzichte van 2024 gestegen van 7,7 fte per 1000 inwoners naar 8,0 fte.

Door middel van een monitor het zogenaamde FBO (Formatie Budget Overzicht) wordt de totale loonsom (bestaande uit loonkosten personeel 'op de loonlijst' en externe inhuur) en de dekking hiervan continue bewaakt. Op een totaal budget van bijna 18 miljoen heeft dit geresulteerd in een positief saldo aan het einde van het kalenderjaar van ongeveer 300.00,-.

De uitgaven voor extern tijdelijk personeel zijn vergelijkbaar met 2024 en bedragen ongeveer 4,3 miljoen. De beleidsindicator in de jaarrekening voor de externe inhuur is in 2025 24,73% (was 24,50%). Onderdeel van het FBO is, dat de opdrachten voor extern tijdelijk personeel scherp in de gaten worden gehouden. Waar mogelijk worden de kosten van externe inhuur verlaagd door op onderdelen vast personeel in dienst te nemen.

Ons personeelsbestand is relatief jong ten opzichte van vergelijkbare gemeenten onder de 24.000 inwoners. De gemiddelde leeftijd van een Olst-Wijhe medewerker is 44,5 jaar. Landelijk is de gemiddelde leeftijd 2,5 jaar ouder namelijk 47 jaar. Dit vinden wij terug in de leeftijdsopbouw van ons personeelsbestand, waarbij opvalt dat we bij instroom vaker jongere medewerkers aantrekken dan vergelijkbare gemeenten.

Het ziekteverzuimcijfer over 2025 is gedaald en bedraagt 3,75% (was 5,1% in 2024). Ook de medewerkerstevredenheid over de gemeente Olst-Wijhe als werkgever geeft een stijgende lijn te zien. Medewerkers geven een gemiddeld rapportcijfer van 8,0.

HUISVESTING EN FACILITAIRE ZAKEN

Voor het gemeentehuis en de gemeentewerf ligt de facilitaire dienstverlening bij DOWR-FD, onze werkorganisatie in DOWR-verband. Het afgelopen jaar hebben zij wederom gezorgd dat de dienstverlening op het gebied van onder andere inrichting van het gebouw, post, beveiliging, BHV en catering georganiseerd werden. Ook het contractbeheer en -management nemen zij voor hun rekening. Voor wat betreft het gebouwenbeheer is afgelopen jaar hard gewerkt aan een nieuwe organisatorische inrichting voor al het gemeentelijk vastgoed waar ook het gemeentehuis en de werf onder vallen. Noemenswaardige ontwikkelingen aan het gemeentehuis en de werf van het afgelopen jaar zijn de vervanging van klimaattechniek in het gemeentehuis en enkele gebouwaanpassingen om de luchtdichtheid en comfort in het gemeentehuis te vergroten. De werf is gerenoveerd en er is een nieuwe opslagloods gerealiseerd.

AUTOMATISERING EN INFORMATIEBELEID

In 2025 hebben we belangrijke stappen gezet in de verdere digitalisering van onze organisatie. De vernieuwde ICTinfrastructuur functioneert stabiel en veiliger dankzij gezamenlijke projecten met de gemeenten Deventer, Raalte en DOWRiD, waaronder de oplevering van het nieuwe financiële systeem.

Binnen het programma Digitale transformatie werkten we aan drie thema's: Datagedreven werken, AI en online dienstverlening.

- Het gezamenlijke gegevensfundament (datawarehouse) is gebouwd en bijna klaar voor livegang. De eerste tien bronnen zijn geselecteerd om hierop te worden aangesloten.
- Voor online dienstverlening zijn we gestart met de vervanging van de gemeentelijke website, die medio 2026 wordt opgeleverd. Toegankelijkheid en gebruiksgemak staan hierbij centraal.
- Alle medewerkers kregen toegang tot Copilot en de functionaliteit voor het bouwen van agents. Deelnemers aan de pilot zijn getraind in AI-geletterdheid en het verantwoord gebruik van AI.

- Daarnaast is het project voor de implementatie van PodiumD (dienstverleningsplatform/ zaaksysteem) in 2026 gestart, inclusief de ontwikkeling van nieuwe online formulieren.

Kortom: in 2025 hebben we een stevige basis gelegd voor de verdere professionalisering van onze digitale informatievoorziening.

BUDGETTEN VOOR DE RAAD, DE GRIFFIE, DE REKENKAMER EN DE ACCOUNTANT.

Griffie

In 2025 heeft de griffie stevig ingezet op een verdere versterking van de ondersteuning aan de gemeenteraad. Zo is er in 2025 weer een vaste invulling gekomen op de functie van raadsadviseur met een uitbreiding naar 1 fte, waardoor de continuïteit wordt verbeterd. De inzet is gericht geweest op een sterke informatiepositie van de raad, een goed georganiseerde vergaderstructuur en een doelmatige ondersteuning van de werkzaamheden van de raad. Daarnaast is aandacht besteed aan de verdere professionalisering van het raadswork, de implementatie van relevante aanbevelingen uit rekenkameronderzoek en de voorbereiding op de overgang naar een nieuwe raadsperiode. De inzet van capaciteit en middelen is gericht geweest op continuïteit en een doelmatige uitvoering van de werkzaamheden.

Accountant

De door de gemeenteraad benoemde accountant heeft de controle van de jaarrekening uitgevoerd conform de wettelijke vereisten en de geldende controle- en verslaggevingsstandaarden. Bij de jaarrekeningcontrole over 2024 (die plaatsvonden in het voorjaar van 2025) zijn extra inspanningen verricht en meerwerk gefactureerd, doordat er extra controles moesten plaatsvinden op de aanlevering van de rechtmatigheidsverantwoording door herstelacties. Ook heeft de accountant extra uren ingezet op de gebrekkige aanlevering van de SISA-verantwoordingen en de WNT. Dit laatste komt doordat de gemeente in 2024 meerdere wisselingen had op de functies van secretaris, griffier en burgemeester. Bij de interimcontrole in het najaar van 2025 over het eerste gedeelte van 2025 is specifiek aandacht besteed aan de kwaliteit van processen binnen de financiële functie, de borging van interne beheersmaatregelen en de administratieve vastlegging in het kader van de eigen rechtmatigheidsverantwoording van het college. De accountant constateerde onder andere aandachtspunten rondom procesinrichting en documentatie — onder andere op het gebied van inkoop en de inrichting van het nieuwe financieel systeem. De organisatie heeft deze aanbevelingen opgenomen in de doorontwikkeling van het Verbeterplan Control van Olst-Wijhe.

Rekenkamer

De Rekenkamer heeft in 2025 onderzoeken uitgevoerd naar de informatiepositie van de raad en de toegankelijkheid van stembureaus. Men is gestart met een onderzoek naar onderbestedingen. Dit laatste betreft een landelijk DoeMee-onderzoek. Het rapport naar aanleiding van het onderzoek naar de informatiepositie van de raad is eind 2025 aangeboden aan de raad en wordt begin 2026 behandeld door de raad. De oplevering van het onderzoek naar de toegankelijkheid van de stembureaus en het DoeMee-onderzoek naar onderbesteding zal plaatsvinden in 2026. De samenwerking tussen rekenkamer, griffie en ambtelijke organisatie verliep constructief, waarbij de schaal van Olst-Wijhe zorgt voor korte lijnen en directe afstemming.

OVERHEAD

De overheadkosten bestaan uit de kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de gemeentelijke organisatie en die niet rechtstreeks aan een taakveld of product kunnen worden toegerekend. Het betreft onder meer kosten van bestuursondersteuning, directie en management, financiën, personeel en organisatie, juridische zaken, communicatie, informatievoorziening en automatisering, facilitaire zaken, huisvesting en overige bedrijfsvoeringstaken.

De gemeente Olst-Wijhe hanteert bij de toerekening van overhead de uitgangspunten uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Overhead wordt centraal verantwoord op het taakveld Overhead. Voor zover overheadkosten onderdeel uitmaken van tarieven, leges, heffingen, grondexploitaties, investeringen of projecten, worden deze kosten extracomptabel toegerekend.

De omvang van de overhead wordt jaarlijks bepaald op basis van de werkelijke en begrote kosten van de ondersteunende organisatieonderdelen. Bij de toerekening van overhead aan investeringen, grondexploitaties en kostendekkende tarieven wordt gewerkt met een opslagpercentage. Dit opslagpercentage wordt berekend door de relevante overheadkosten te delen door de totale directe personeelslasten van de organisatie. Daarmee ontstaat een uniforme en transparante methodiek voor de verdeling van overheadkosten.

RECHTMATIGHEID

In deze jaarrekening heeft het college een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven. Deze paragraaf geeft de toelichting daarop. De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria:

- Het begrotingscriterium
- Het voorwaarden criterium
- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Het boekjaar 2025 is het derde jaar dat door het college een rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld. Ten opzichte van het eerste jaar, 2023, is de "kadernota Rechtmatigheid" aangescherpt, met name op het gebied van begrotingsrechtmatigheid. Ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording is net als voorgaand jaar een verbijzonderde interne controle uitgevoerd. De komende jaren verbeteren wij deze controles. Tegelijkertijd streven wij ernaar het aantal onrechtmatigheden terug te brengen. Voor concrete acties verwijzen wij naar het verbeterplan Control uit 2024.

In de rechtmatigheidsverantwoording heeft u kunnen opmaken dat het totaal aan geconstateerde financiële onrechtmatigheden € 1.759.084 bedraagt. Hiermee wordt de door uw raad vastgestelde tolerantiegrens van 2% (€ 1.390.360) in eerste instantie overschreden. Een bedrag van € 929.243 aan begrotingsonrechtmatigheden past echter binnen het vooraf vastgestelde beleid en is daarmee vooraf als acceptabel geduid. Na aftrek van dit bedrag resteert een niet-rechtmatigheid van €829.841, waarmee het definitieve niet-acceptabele bedrag onder de door de raad vastgestelde grens van 2% blijft.

Conform afspraken lichten wij dat toe in deze paragraaf, door u een overzicht te geven van de afwijkingen boven de € 150.000 en de overschrijding op de investeringsbudgetten.

Overzicht van alle onrechtmatigheden boven de € 150.000

Proces	Onderwerp	Bedrag	Reden
Begrotingscriterium	Programma's	716.000	Binnen de reguliere programma's zijn afwijkingen geconstateerd ten opzichte van de laatste gewijzigde begroting. De grootste afwijking van €597.000 betreft de Appa (wethouderspensioenen). Dit bedrag kon niet meer tijdig aan de raad worden voorgelegd in 2025 en is door alsnog te verwerken in de jaarrekening als acceptabel aangemerkt. Het resterende deel van € 119.000 betreft een niet-acceptabele overschrijding.
Begrotingscriterium	Investeringen (kredieten)	332.243	Bij de uitvoering van een aantal lopende kapitaaluitgaven (zoals maatschappelijk vastgoed en infrastructuur) zijn de door de raad beschikbaar gestelde budgetten overschreden. Door gestegen materiaalkosten en uitloop van projecten zijn de kredieten

			overschreden zonder dat hier tijdig een voorafgaande begrotingswijziging voor is ingediend. Dit gehele bedrag is binnen het bestaande beleid als acceptabel aangemerkt.
Voorwaardencriterium: Aanbestedingen	Onderhoud/herstel	558.421	Bij een omvangrijk contract voor onderhoudswerkzaamheden is gedurende het jaar meer uitgegeven dan de oorspronkelijk afgesproken contractwaarde. Omdat deze extra uitgaven de wettelijk toegestane marges voor contractwijzigingen overschrijden, had er een nieuwe aanbesteding moeten plaatsvinden. De uitgaven boven de contractgrens worden daarom als onrechtmatig gerapporteerd.
Voorwaardencriterium: Aanbestedingen	Onderhoud/herstel	152.420	Dit betreft uitgaven voor spoedreparaties en ad-hoc onderhoud in het gemeentehuis. Deze opdrachten zijn geplaatst bij een leverancier wiens contract in het voorgaande jaar al was verlopen en destijds onrechtmatig was verklaard. Omdat er voor 2025 geen nieuwe overeenkomst via een aanbesteding is afgesloten, ontbreekt de formele rechtsgrondslag voor deze betalingen.

Maatregelen ten behoeve van de financiële onrechtmatigheden (en getrouwheid)

Om bovenstaande overschrijdingen en aanbestedingsfouten in de toekomst structureel te voorkomen wordt verwezen naar de aanbevelingen en acties in het Verbeterplan Control 2024. Daarin zijn onder andere de volgende concrete maatregelen opgenomen:

Er wordt ingezet op versterking van inkoop en contractering. In 2026 wordt door experts een analyse gemaakt van het gehele inkoopproces en contractering. Hieruit moeten concrete aanbevelingen komen over hoe wij de contractering naar een hogere kwaliteit kunnen brengen en contractbeheer en -management kunnen vormgeven.

De tweede lijn zal nadrukkelijker het gesprek aangaan met de eerste lijn daar waar over- en onderschrijdingen dreigen. Bij de 2e Berap zal ook meer aandacht worden besteed aan onderuitputting en aan budgetoverhevelingen.

Per 1 januari 2026 is ook het nieuwe financieel systeem live gegaan. Afgesproken is dat bij alle inkopen boven de €50.000 een inkoopstrategie wordt toegevoegd, dat bij het 4 ogen principe systematisch is ingericht, dat er vanaf bedragen van €5.000 gewerkt gaat worden met verplichtingen en dat bij het betalen van de factuur de prestatie en prijs wordt onderbouwd. Deels is dit systematisch ingericht, deels vraagt dit ook discipline van management en medewerkers.

Daarnaast is er ook een procesmanager gestart die alle processen gaat beschrijven.

Toelichting niet-financiële onrechtmatigheden

Naast de financiële afwijkingen zijn er in de bedrijfsvoering procesmatige onvolkomenheden geconstateerd die geen directe financiële impact hebben, maar formeel wel als onrechtmatig gelden:

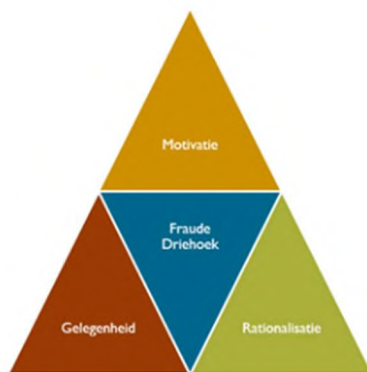
Naleving termijnen Subsidieverordening: Bij de definitieve vaststelling van een aantal gemeentelijke subsidies is de formele beslistermijn uit de Algemene Subsidieverordening (ASV) overschreden.

Hoewel de subsidies inhoudelijk correct zijn toegekend, is het proces hiermee formeel onrechtmatig verlopen. De verbeteringen worden meegenomen bij het beschrijven en verbeteren van de processen.

Dossiervorming Inkoopdossiers: Bij een controle van de inkoop- en aanbestedingsdossiers is gebleken dat de administratieve dossiervorming op punten onvolledig was. Essentiële stukken, zoals getekende overeenkomsten, definitieve gunningsbrieven en integriteitsverklaringen, waren niet altijd centraal gearriveerd. Hierdoor kon de rechtmatigheid van de totstandkoming van dossiers niet direct sluitend worden aangetoond. De verbeteringen worden betrokken bij het eerder genoemde onderzoek naar inkoop en contractering.

FRAUDE

Naast de verbijzonderde interne controles, waarbij ook oog is voor mogelijke fraude, heeft er ook een aparte frauderisicoanalyse plaatsgevonden. Aan de hand van gesprekken met het management en andere betrokkenen is een rapportage opgesteld. Centraal daarin staat de "Fraudedriehoek"

Er is geen fraude geconstateerd, maar het blijft belangrijk om dit onderwerp steeds opnieuw te agenderen en bespreekbaar te houden. Door een combinatie van hard- en softcontrols zetten wij in om de motivatie, gelegenheid en rationaliteit tot fraude te minimaliseren.

INNOVATIE EN ORGANISATIEONTWIKKELING

In 2025 is verder gebouwd op het fundament vanuit het eerdere programma Toekomstbestendig Olst-Wijhe. Er is gewerkt aan het sturingsmodel door dit verder te implementeren en te versterken, waarbij de besluitvorming over de inrichting van een eenhoofdige directie een belangrijke mijlpaal vormde. De overgang van een tweekoppige naar een ééncoppige directie sluit aan bij de behoefte aan meer focus, duidelijkheid in sturing en strategisch leiderschap. In opvolging daarvan is er een programmamanager doorontwikkeling organisatie aangesteld. Vanuit deze rol is er gewerkt aan een analyse van de benodigde ontwikkeling en investeringen voor een toekomstbestendige organisatie. Dit is gevat in het raadsvoorstel ('digitale transformatie en organisatieontwikkeling') dat in december 2025 beeldvormend is voorgelegd aan de Raad.

Tevens heeft de organisatie in 2025 ingezet op het versterken van de ambtelijk-bestuurlijke samenwerking door het aantrekken van een tweede bestuursadviseur, het verstevigen van de rol van bestuursadviseur en het versterken van de portefeuillehoudersoverleggen.

De organisatie heeft in 2025 stappen gezet in het aanbrengen van meer focus. Binnen de organisatie zijn we gaan werken met een A3-jaarplan en teamplannen. Hiermee koppelen we de strategische koers aan concrete doelstellingen en acties. Dit vormt een belangrijkste basis voor focus en een realistische planning.

In 2025 is er verder gewerkt aan duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Per kwartaal is er een thema centraal gezet in relatie tot duurzame inzetbaarheid. Tot slot is er ingezet op het versterken van interne mobiliteit door het versterken van bestaande loopbaan instrumenten.

VERBONDEN PARTIJEN

INLEIDING

Onze gemeente neemt deel in een aantal verbonden partijen om beleidsdoelen uit de begroting op een efficiënte - en doelmatige wijze te realiseren. Er zijn verschillende manieren waarop de deelnames aan de diverse externe verbonden partijen zijn georganiseerd.

VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partijen zijn partijen waarin de gemeente een financieel en bestuurlijk belang (deelname)

heeft. We spreken van financieel belang als de gemeente aansprakelijk is bij niet nakoming van verplichtingen of als er geen verhaalmogelijkheden zijn bij een faillissement. We spreken van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft, bijvoorbeeld als een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemt bij een algemene vergadering van aandeelhouders.

In de "Kadernota Verbonden Partijen" die de raad op 23 januari 2023 heeft vastgesteld, zijn de verschillende verbonden partijen toegelicht en zijn de regels opgenomen voor het aangaan of wijzigen van diverse samenwerkingen.

STURINGSARRANGEMENT

In de nota verbonden partijen zijn verschillende arrangementen bepaald waarmee ons college uw raad informeert over de verbonden partijen. Daarnaast kan er per verbonden partij maatwerk worden geleverd. Onderstaande arrangementen zijn in de nota vastgesteld.

Arrangement:	Welke taken:
BASIS	Verbonden partijen binnen dit arrangement hebben een laag risicoprofiel. Alleen de wettelijk verplichte informatie wordt verstrekt. Het betreft alle verbonden partijen behalve de gemeenschappelijke regelingen.
PLUS	Dit arrangement geldt voor gemeenschappelijke regelingen. Naast de wettelijk verplichte informatie wordt ook extra informatie verstrekt in de programmabegroting en de jaarstukken. Deze extra informatie komt terug in deze paragraaf verbonden partijen en bij de relevante beleidsonderwerpen.
MAATWERK	Voorbeelden zijn: werkbezoeken, workshops voor raad en college. Maar ook inhoudelijk, bijvoorbeeld het informeren/adviseren van ons college voor een bestuurlijk overleg, vooraf of achteraf (al naar gelang het onderwerp). Het presidium stelt de maatwerkafspraken in het jaarprogramma op.

RISICO'S

Afhankelijk van de mate van verbondenheid (bijv. geplaatst aandelenkapitaal) zijn wij in meer of mindere mate in staat invloed uit te oefenen op het beleid van de betreffende verbonden partij. In de Kadernota Verbonden Partijen is besloten geen periodieke uitgebreide risicoanalyse te doen. Waar hoge risico's verwacht worden, worden deze meegenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente. Ook wordt jaarlijks nagegaan of maatwerk gewenst is.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Volgens de Kadernota Verbonden Partijen geldt voor gemeenschappelijke regelingen het plusarrangement en voor overige verbonden partijen het basisarrangement. Eventueel gewenst maatwerk wordt in het jaarprogramma via het presidium afgestemd.

Hieronder treft u een beknopt overzicht aan van de kengetallen per verbonden partij. Groen gearceerd zijn de verbonden partijen met het basisarrangement en geel die met het standaardarrangement.

Bedragen x €1.000

verbonden partijen	eigen vermogen*		vreemd vermogen		resultaat	dividend
gemeenschappelijke regelingen	1 jan. 2025	31 dec. 2025	1 jan. 2025	31 dec. 2025	2025	in 2025**
GGD IJsselland	4.110	4.345	12.419	11.178	819	
Sallcon	9.842	9.780	648	548	3	
Regionaal Serviceteam Jeugd	0	0	518	133	0	
Veiligheidsregio IJsselland	5.403	5.523	37.475	41.850	645	
Omgevingsdienst IJsselland	316	316	7.656	9.236	583	
overige verbonden partijen						
CSV Amsterdam (geliquideerd in 2025)	8.580	0	7	0	-	4
KonnecteD BV	7.212	6.006	4.390	4.327	-1.206	
Bank Nederlandse Gemeenten	4.777.000	4.863.000	123.164.000	110.701.000	172.000	46
Enexis	5.538.000	5.811.000	5.949.000	7.627.000	400.000	36
ROVA	44.169	46.039	63.717	64.185	5.127	75
Wadinko	85.007	86.958	10.249	10.425	3.451	38
Coöperatie Dimpact U.A.	703	880	7.567	6134	178	

* - dit is het eigen vermogen vóór resultaatbestemming

** - het betreft het dividend dat ontvangen werd in 2025

GRONDBELEID

INLEIDING

In deze paragraaf grondbeleid wordt ingegaan op het grondbeleid in relatie tot de gemeentelijke projecten en hoe wordt omgegaan met winst en verlies. Er wordt een toelichting gegeven op het verplicht nemen van tussentijdse winst en de uitgangspunten en resultaten van de geactualiseerde grondexploitatie(s) (hierna GREX/GREXen) worden per 1-1-2026 weergegeven. Tot slot wordt ingegaan op de kansen en risico's met betrekking tot de grondexploitaties en het benodigde weerstandsvermogen.

In de Nota Grondbeleid 2023-2026 zijn de kaders voor het grondbeleid vastgesteld. Er wordt uitgegaan van situationeel grondbeleid, waarbij per initiatief/ontwikkeling wordt gekozen welke vorm van grondbeleid door de gemeente wordt gehanteerd: actief of faciliterend. Voor de ontwikkelingen waarbij de gemeente (een gedeelte van) de grond in eigendom heeft (genomen), actief betrokken is en 100% regie heeft, stelt de gemeente een eigen GREX op. Hierbij wordt rekening gehouden met de voorgeschreven richtlijnen van de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Het BBV definieert grondexploitaties als volgt:

“Grondexploitaties zijn gronden die zich in een transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd”.

Een GREX wordt voor een langere periode opgesteld, waardoor veel aannames moeten worden gedaan over renteontwikkelingen, kosten- en opbrengstenstijgingen en/of -dalingen. Afhankelijk van het te ontwikkelen plan, de actuele en de te verwachten toekomstige economische situatie is bij resultaatbepaling van de GREX sprake van winst of verlies. Omdat binnen de GREX de financiële risico's groot kunnen zijn, is een helder beeld en reële inschatting van de financiële risico's belangrijk. Van de resultaten van de GREXen wordt verwacht dat deze een substantiële bijdrage leveren aan de (ruimtelijke en volkshuisvestelijke) gestelde doelstellingen.

Actualisatie grondexploitaties

De GREXen zijn op prijspeil 1-1-2026 geactualiseerd, waarbij rekening is gehouden met de huidige marktsituatie. Dit betekent dat voor alle GREXen is gekeken naar het uitgiftetempo en de grondprijzen van de nog uit te geven kavels. Daarnaast zijn de opgenomen plan- en civieltechnische kosten geanalyseerd. Waar nodig en waar zinvol is de gemeentelijke plankostenscan gebruikt. Hiervoor is een rekensystematiek gehanteerd die aansluit bij de ministeriële regeling voor plankosten. De kostenramingen voor de civiele werken zijn opgemaakt en geactualiseerd (exclusief btw).

Vroegtijdige (tussentijdse) winstneming

Volgens het BBV is de gemeente verplicht bij winstgevende GREXen vroegtijdig tussentijds winst (hierna winstneming) te nemen volgens het realisatiebeginsel via de “Percentage of completion” methode (POC-methode). De BBV zegt hierover het volgende:

“Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd dient tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitaties winst te worden genomen”.

Bij de bepaling van de winst over 2025 wordt rekening gehouden met de eerder genomen winst (t/m 2024). In de voorafgaande jaren kan het zo zijn dat de resultaten door bijvoorbeeld gewijzigde economische omstandigheden te positief of te negatief geraamd zijn. Als later blijkt dat bijvoorbeeld de bouwkosten hoger waren dan verwacht (door bijvoorbeeld oorlog), wordt het te veel aan genomen winst aan het einde van elk jaar automatisch gecorrigeerd via de POC-methode. De winstneming per 31 december 2025 wordt toegevoegd aan de ‘Algemene reserve gemeentelijke GREXen’.

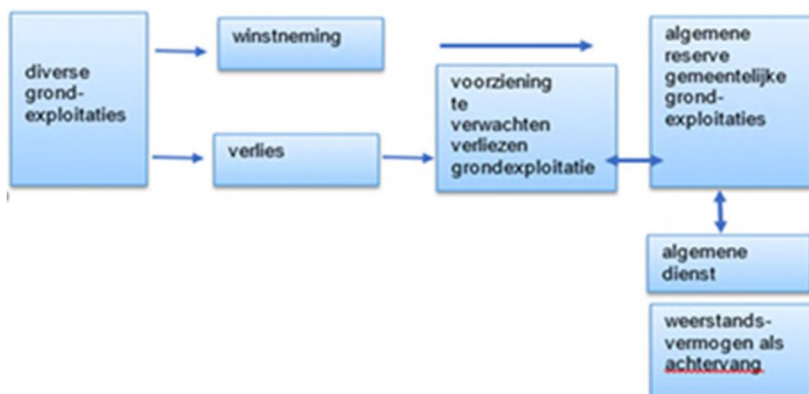
Verlies

Als blijkt dat het resultaat van een GREX negatief (verliesgevend) is wordt, in overeenstemming met de BBV-regelgeving, een verliesvoorziening ter afdekking van het tekort gevormd. Deze verliesvoorziening, genaamd ‘voorziening te verwachten verliezen grondexploitaties’, wordt gedekt uit de ‘Algemene reserve gemeentelijke GREXen’.

Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties (ARG)

De algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties (hierna ARG) vormt een buffer om te voorkomen dat de algemene reserve met nadelige effecten (één of meerdere tekorten) op GREXen wordt geconfronteerd. De ARG is alleen bestemd om negatieve resultaten van GREXen op te vangen. Deze reserve kan niet worden aangesproken voor uitgaven die geen relatie met GREXen hebben. Wel mag een eventueel overschot in deze ARG worden afgeroomd ten gunste van de algemene reserve. Aan de andere kant wordt vanuit de algemene reserve een toevoeging aan de ARG gedaan als blijkt dat het benodigde bedrag van de ARG onvoldoende is om de ontstane tekorten af te dekken. Om dit te monitoren worden de GREXen twee keer per jaar geactualiseerd: per 1 januari bij jaarrekening en per 1 juli.

De beschrijving over tussentijdse winstneming en verlies en algemene reserve is in onderstaand overzicht weergegeven.

ACTUELE TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

In de Grondprijzenbrief 2026 en in Nota Rekentechnische uitgangspunten 2026 (hierna RTU2026), die begin 2026 door het college zijn vastgesteld, zijn de actuele trends en ontwikkelingen nader weergegeven.

Opbrengsten grondverkoppen

De opbrengst van de grondverkoppen binnen GREX-projecten in 2025 (exclusief overige inkomsten en btw) bedraagt afgerond € 1.951.000 (zie onderstaande tabel).

Grondopbrengsten kavelverkoppen uit grondexploitaties (bedragen x € 1.000)

Project	BT/WB	2021 €	2022 €	2023 €	2024 €	2025 €
Wesepe	BT		672	152	187	391
Meente Noord	BT					900
Olstergaard (Incl VINK Flex)	WB	1.248	2.715	523	279	
Wengelerhoek	WB			538	8	
Klimboom	WB					660
Totaal grondverkoppen		1.248	3.387	1.213	474	1.951

BT= Bedrijventerrein

WB= Woningbouw

Bij de actualisatie van de GREXen is rekening gehouden met de volgende parameters:

Parameters kosten per 1-1	2026	2027	2028 e.v.
Civieltechnische kosten	3,0%	2,0%	2,0%
Plankosten	4,0%	4,0%	3,0%

Parameters opbrengsten per 1-1	2026	2027	2028 e.v.
Woningbouw	3,0%	3,0%	2,0%
Bedrijventerrein	2,0%	2,0%	2,0%

Overige variabelen per 1-1	2026	2027	2028 e.v.
Rente	2,0%	2,0%	2,0%
Disconteringsvoet	2,0%	2,0%	2,0%

De hiervoor genoemde parameters zijn eind 2025 door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld in de Nota Rekentechnische uitgangspunten 2026 (RTU2026).

TUSSENTIJDSE WINSTNEMING

Er is winst genomen overeenkomstig de POC-methode. De winstneming wordt verwerkt in de boekwaarde van de projecten per 31-12-2025. In de tabel 'Resultaten onderhanden werken', zijn de winstnemingen verwerkt conform de BBV-richtlijnen. Bij het project Olstergaard is er sprake van winstneming.

Tussentijdse winstneming tot en met 2025 in euro's - volgens POC-methode								
Project	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal t/m 2024	2025	Totaal t/m 2025
Olstergaard (incl VINK Flex)	€ 916	€ 107.078	€ -52.838	€ 92.072	€ 49.070	€ 196.298	€ 408.472	€ 604.771
Totaal Winstneming	€ 916	€ 107.078	€ -52.838	€ 92.072	€ 49.070	€ 196.298	€ 408.472	€ 604.771

In 2025 wordt een bedrag van € 408.472 aan winst genomen. Dit bedrag wordt toegevoegd aan ARG. Het totaalbedrag (t/m 2025) van de tussentijdse winstneming bedraagt € 604.771.

RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

De tot en met 2025 gemaakte kosten en opbrengsten met betrekking tot de gemeentelijke actieve GREXen zijn opgenomen in de boekwaardes per 31-12-2025. Deze boekwaardes zijn verwerkt in de actualisatie van de GREXen per 1-1-2026.

In de tabel 'Resultaten onderhanden werken' worden de resultaten van de geactualiseerde GREXen ná winstneming weergegeven. Hierna wordt nader ingegaan op de geactualiseerde GREXen en de uitkomsten hiervan.

Resultaten onderhanden werken	A		B		C		D		D-C		
Bestaande grondexploitaties	Resultaat* JR 2024 per 1-1-2025 incl. winstname		Toevoeging 2% rente		Resultaat* JR 2024 per 1-1-2026		Resultaat* JR 2025 per 1-1-2026 incl. winstname		Project-inhoudelijk verschil incl. winstname	Voordelig/ Nadelig	
Meente Noord	€ -931.674	€	-18.633	€	-950.307	€	-860.543	€	89.764	Voordelig	
Olstergaard (incl VINK Flex)	€ 87.263	€	1.745	€	89.008	€	46.836	€	-42.173	Nadelig**	
Klimboom	€ -187.445	€	-3.749	€	-191.194	€	-197.640	€	-6.446	Nadelig	
Totaal	€ -1.031.856	€	-20.637	€	-1.052.493	€	-1.011.348	€	41.145	Voordelig	
									D-C	D-A	
Totaal neg. Grexen (verlies)	€ -1.119.119	€	-22.382	€	-1.141.501	€	-1.058.183	€	83.318	€ 60.935	Voordelig
Totaal positieve Grexen	€ 87.263	€	1.745	€	89.008	€	46.836	€	-42.173	€ -40.427	Nadelig**

* : Netto contante waarde op prijspeil per 1 januari

** Zie tussentijdse winstneming

Toelichting op vorenstaande tabel:

- Alleen bij Olstergaard is er sprake van winstneming, wat (negatieve) invloed heeft op het GREX-resultaat van Olstergaard, omdat de winstneming als kosten worden opgenomen in de boekwaarde.
- Kolom (A) geeft het resultaat behorende bij jaarrekening 2024 weer. Dit bedrag is de netto contante waarde per 1-1-2025 bij actualisatie van de GREXen op prijspeil 1-1-2025.
- In Kolom B staat de rente over 2025 ter grootte van € 20.637 nadelig weergegeven oftewel 2% over het saldo per 1-1-2025. Kolom C (= A + B) geeft het resultaat uit de jaarrekening van 2024 aan inclusief het effect van 1 jaar rente. Het met één jaar rente gecorrigeerd saldo (kolom C) is het verwacht resultaat per 1-1-2026 van € 1.052.493 nadelig. Het werkelijk saldo van het netto contante resultaat bedraagt conform de GREX-actualisatie per 1-1-2026 (kolom D) € 1.011.348 nadelig.

Enkele conclusies

- In 2025 wordt een bedrag van € 408.472 aan winst genomen.
- Het totaalresultaat van de onderhanden werken (GREXen) bedraagt in totaal € 1.011.348 nadelig per 1-1-2026. Dit bedrag is opgebouwd uit een
 - Nadelig resultaat van verlieslatende grondexploitaties ter grootte van € 1.058.183
 - Voordelig resultaat van winstgevende grondexploitaties ter grootte van € 46.836
 - Totaalresultaat nadelig per 1-1-2026 € 1.011.348
 - De voorziening 'te verwachten verliezen grondexploitaties' was per 1 januari 2025 € 1.119.119 (kolom A). Per 1 januari 2026 is het bedrag 'te verwachten verliezen grondexploitaties' € 1.058.183 (kolom D). Per saldo wordt de voorziening 'te verwachten verliezen grondexploitaties' met € 60.935 verlaagd.

Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties (ARG)

De gemeenteraad heeft op 8 december 2025 besloten om de grondexploitaties voor bedrijventerrein Wesepe en woningbouw Wengelerhoek af te sluiten per 31-12-2025. De afsluiting is in de jaarrekening 2025 verwerkt.

De grondexploitatie bedrijventerrein Wesepe wordt afgesloten met een tekort van € 237.935 en dat is € 3.023 negatiever dan in het raadsvoorstel over de afsluiting werd aangegeven. Belangrijkste verklaring is dat de plankosten hoger uitvielen dan ingeschat. Het tekort wordt gedekt vanuit de eerder getroffen verliesvoorziening. Van deze verliesvoorziening valt € 1.020 vrij. De grondexploitatie Wengelerhoek wordt afgesloten met een tekort van € 1.004.065 en dat is € 184.072 positiever dan in het raadsvoorstel over de afsluiting werd aangegeven. Hoewel de GREX is afgesloten, kan het uiteindelijke resultaat in 2026 nog licht wijzigen als gevolg van lopende zaken. Belangrijkste verklaring is dat een subsidie is toegekend vanwege de gerealiseerde flexwoningen. Van het tekort is € 967.271 gedekt vanuit de eerder getroffen verliesvoorziening. Deze wordt met € 36.794 verhoogd. Per saldo heeft de afsluiting van beide complexen een effect van € 35.774 op de Algemene Reserve Grondexploitaties (een aanvullende verliesvoorziening van € 36.794 en vrijval van € 1.020).

Voor de afrondende werkzaamheden op bedrijventerrein Wesepe is een voorziening van € 31.360 getroffen. Bij berekening van het eindresultaat is daarmee rekening gehouden. In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de voorzieningen weergegeven.

Stand voorzieningen NTB	Mutaties 2025			
Project	1-1-2025	onttrekking	dotatie	31-12-2025
Wesepe Bedrijventerrein	€ -	n.v.t.	€ 31.360	€ 31.360
Wesepe Woningbouw	€ 6.569	€ 1.625	n.v.t.	€ 4.944
Zonnekamp Oost	€ 1.009	€ 1.009	n.v.t.	€ -
Totaal	€ 7.578	€ 2.634	€ 31.360	€ 36.304

De projecten Wesepe woningbouw en Zonnekamp Oost zijn in 2023 afgesloten. De daarbij getroffen voorziening voor afronding van Zonnekamp Oost is volledig benut. Er worden geen werkzaamheden meer voorzien. De meerkosten, ter hoogte van € 2.244, komen ten laste van de Algemene Reserve Grondexploitaties. Van de voorziening voor Wesepe woningbouw resteert nog € 4.944. Dit budget is naar verwachting toereikend om in 2026 te komen tot afronding. Voor het project Wengelerhoek is een voorziening voor afrondende werkzaamheden niet nodig. Dit project is overgenomen door een ontwikkelaar en de door de gemeente gemaakte en te maken kosten worden bekostigd uit de bijdragen die de ontwikkelaar doet op basis van de tussen partijen gesloten anterieure overeenkomst.

De afsluiting van de grondexploitaties in 2025 en de afwikkeling van eerder afgesloten grondexploitaties heeft een negatief effect van in totaal € 38.018 op de Algemene Reserve Grondexploitaties.

Tabel Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties		
		nieuw
Reserve GREX 1-1-2025 (incl. best. Resultaat 2024)		681.412
Toevoeging winstneming 2025	408.472	
Mutatie voorzieningen en afgesloten complexen 2025	-38.018	
Mutatie verlieslatende grexen 2025 (incl. rentetoevoeging)	60.935	431.390
Reserve GREX 31-12-2025		1.112.802
Nieuwe stand risicoanalyse		-68.541
Bedrag te behouden binnen Algemene reserve grondexploitaties		1.044.261

De lage stand van de nieuwe risicoanalyse is uitzonderlijk en houdt verband met het naderen van de afsluiting van de drie openstaande GREXen. De voornaamste reden voor deze lage stand is dat het grootste deel van de kosten/werkzaamheden reeds in het verleden is gerealiseerd. Deze nieuwe stand biedt echter onvoldoende buffer voor de nog te openen GREXen waarover de raad reeds besluiten heeft genomen. Elke nieuw te openen GREX vereist een afzonderlijke risicoanalyse om toekomstige onvoorziene ontwikkelingen op te kunnen vangen. Gelet op de huidige ambities op het gebied van wonen en de voorgenomen nieuwe GREXen is er daarom voor gekozen om het bedrag binnen de algemene reserve grondexploitaties te behouden.

RESULTATEN NÁ WINSTNEMING EN TOELICHTING PER GRONDEXPLOITATIEPROJECT

Elke GREX is uniek en heeft eigen uitgangspunten. In de volgende tabellen zijn de financiële verschillen in beeld gebracht tussen de stand per 1-1-2026 ten opzichte van de stand van zaken per 1-1-2025. Daar waar nodig wordt kort ingegaan op de verschillen per project. De onderhanden complexen betreffen actieve GREXen.

In de volgende tabellen is per actuele GREX voor bedrijventerreinen en woningbouwlocaties aangegeven of de boekwaarde, rente en het resultaat op eind- en contante waarde voordelig (V) of nadelig (N) is. Ook is het effect van de verschillen tussen 1-1-2025 en 1-1-2026 met (V) of (N) weergegeven.

Negatieve boekwaarde	minder negatief	=	voordelig (V)
Negatieve boekwaarde	meer negatief	=	nadelig (N)
Positieve boekwaarde	minder positief	=	nadelig (N)
Positieve boekwaarde	meer positief	=	voordelig (V)
Kosten	meer	=	nadelig (N)
Kosten	minder	=	voordelig (V)
Opbrengsten	meer	=	voordelig (V)
Opbrengsten	minder	=	nadelig (N)
Kostenstijging	meer	=	nadelig (N)
Kostenstijging	minder	=	voordelig (V)
Negatieve rente/NCW/eindwaarde	meer negatief	=	nadelig (N)
Negatieve rente/NCW/eindwaarde	minder negatief	=	voordelig (V)
Positieve rente/NCW/eindwaarde	minder positief	=	nadelig (N)
Positieve rente/NCW/eindwaarde	meer positief	=	voordelig (V)

Onderhanden complexen

Onderstaand een overzicht van de onderhanden zijnde grondexploitaties inclusief een korte toelichting.

Meente Noord bedrijventerrein (Olst)

Op het bedrijventerrein Meente Noord wordt uitgegaan van de verkoop van zeven kavels (18.598 m²). In 2025 zijn kavel 6 en 7 verkocht (7.496 m²) en zijn de verkoopovereenkomsten voor kavels 1 en 2 ondertekend. Het bouw- en woonrijpmaken is sneller afgerond, doordat werkzaamheden direct achter elkaar konden worden uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een efficiëntere uitvoering en besparingen op onder andere bestrating en asfalt. Door het naar voren halen van werkzaamheden en de voortgang in de kavelverkoop kan de GREX waarschijnlijk een jaar eerder worden afgesloten. Deze versnelling bracht in 2025 hogere plankosten met zich mee. Extra plankosten en advocaatkosten zijn ontstaan door een lopende rechtszaak over twee kavels, waardoor de verkoop daarvan is vertraagd. De gemeente stelt de verkoop van de laatste kavel uit totdat er meer duidelijkheid bestaat over gereserveerde kavels. Ook verkeerskundige aanpassingen aan de Meente/Rozenkampsweg hebben geleid tot extra (plan)kosten. De sanering van invasieve soorten is grotendeels geslaagd, al waren enkele aanvullende werkzaamheden nodig. Per saldo is sprake van hogere plankosten, maar ook van een grotere besparing op civieltechnische werkzaamheden. Hierdoor valt het resultaat per 1-1-2026 gunstiger uit dan vorig jaar. Per 1-1-2025 laat de GREX een nadelig resultaat zien van € 860.543 op NCW. Van winstneming is geen sprake.

Meente Noord Bedrijventerrein						
Omschrijving	GREX per 1-1-2026		GREX per 1-1-2025		Vershil tov 1-1-2025	Effect
Boekwaarde	€ 1.921.728	N	€ 2.106.308	N	€ 184.580	V
Kosten	€ 3.153.053	N	€ 3.188.549	N	€ 35.496	V
Opbrengsten	€ 2.919.465	V	€ 2.870.189	V	€ 49.276	V
Kostenstijging	€ 5.542	N	€ 39.199	N	€ 33.657	V
Opbrengstenstijging	€ 15.725	V	€ 11.131	V	€ 4.594	V
Rente	€ 671.832	N	€ 661.991	N	€ 9.840	N
Netto contante waarde	€ 860.543	N	€ 931.674	N	€ 71.130	V
Eindwaarde	€ 895.237	N	€ 1.008.419	N	€ 113.182	V
Eindwaarde per	31-12-2027		31-12-2028			

Olstergaard woningbouw (Olst)

Het project Olstergaard kenmerkt zich door een natuurinclusief ontwerp, het circulair bouwen en tal van duurzaamheidsmaatregelen. In Olstergaard worden in totaal 70 woningen gerealiseerd, verdeeld over 51 kavels. De verkoop van de laatste twee kavels (606 m²) staat gepland in 2026. De verwachting is nog steeds dat de GREX in 2026 wordt afgesloten. In 2025 stonden vooral het woonrijpmaken van Olstergaard en de aanleg van de weg Vink centraal, inclusief intensieve afstemming met bewoners en betrokken partijen. Tegelijkertijd zijn bij het civieltechnisch werk duidelijke besparingen gerealiseerd, onder andere door scherpe aanbesteding en meevallers in de uitvoering, wat het resultaat ruim € 350.000 verbetert ten opzichte van het afgelopen jaar. Dit project

heeft tot en met 2025 een vroegtijdige tussentijdse winst genomen van € 604.771. Doordat er elk jaar verplicht winst wordt genomen volgens de POC-methode, daalt de NCW. Het totaal aan tussentijdse winstneming en de NCW dienen bij elkaar opgeteld te worden voor een realistischer beeld van het resultaat van dit project. De GREX Olstergaard (inclusief de flexwoningen Vink) heeft per 1-1-2026 een positief resultaat van € 46.836 op NCW inclusief winstneming.

Olstergaard Woningbouw (Incl. VINK Flex)						
	na winstneming			na winstneming		
Omschrijving	GREX per 1-1-2026			GREX per 1-1-2025		Vershil tov 1-1-2025
Boekwaarde	€ 113.461	V		€ 1.351.209	V	€ 1.237.748
Kosten	€ 4.996.051	N		€ 4.927.409	N	€ 68.642
Opbrengsten	€ 4.992.943	V		€ 4.992.160	V	€ 783
Kostenstijging	€ 4.301	N		€ 29.270	N	€ 24.969
Opbrengstenstijging	€ 2.544	V		€ 2.544	V	€ 0
Rente	€ 52.633	V		€ 52.755	V	€ 123
Netto contante waarde	€ 46.836	V		€ 87.263	V	€ 40.427
Eindwaarde	€ 47.769	V		€ 90.781	V	€ 43.012
Eindwaarde per	31-12-2026			31-12-2026		

Klimboom Boskamp woningbouw (Olst)

Op de plek van de voormalige basisschool De Klimboom en het naastgelegen trapveldje komen 17 of 18 woningen. Het betreffen 9 grondgebonden rijwoningen (koop en huur), 4 (twee-onder-een-kapwoningen) en 4 of 5 betaalbare koopwoningen. Hiervan worden 9 woningen ontwikkeld door een CPO-groep en 4 huurwoningen door de woningcorporatie. De laatste kavel wordt naar verwachting in 2026 verkocht en de GREX wordt naar verwachting in 2027 afgesloten. Alle overige kavels zijn in 2025 geleverd en de bouw van de woningen van de CPO-jongerengroep en de woningcorporatie is in 2025 begonnen. In 2025 is overeenstemming bereikt met twee partijen over de planschade in relatie tot de spuitzone. De grondexploitatie, zoals deze bij opening van dit project is vastgesteld, is geactualiseerd en heeft per 1-1-2026 een nadelig resultaat van € 197.640 op NCW. Van winstneming is geen sprake.

Klimboom Woningbouw						
	GREX per 1-1-2026			GREX per 1-1-2025		Vershil tov 1-1-2025
Omschrijving						Effect
Boekwaarde	€ 60.554	V		€ 481.441	N	€ 420.888
Kosten	€ 1.110.847	N		€ 1.090.784	N	€ 20.063
Opbrengsten	€ 922.013	V		€ 915.613	V	€ 6.400
Kostenstijging	€ 11.494	N		€ 31.018	N	€ 19.524
Opbrengstenstijging	€ 7.632	V		€ 13.499	V	€ 5.867
Rente	€ 12.912	N		€ 6.209	N	€ 6.703
Netto contante waarde	€ 197.640	N		€ 187.445	N	€ 10.195
Eindwaarde	€ 205.608	N		€ 198.899	N	€ 6.709
Eindwaarde per	31-12-2027			31-12-2027		

RISICOANALYSE GRONDEXPLOITATIES

Elke ruimtelijke ontwikkeling brengt financiële risico's (negatief) en kansen (positief) met zich mee. Bij het bepalen van het risico- dan wel kansbedrag wordt uitgegaan van het volgende:

- Indien de kans dat een risico zich voordoet groter is dan 50% wordt deze als te verwachten kosten opgenomen in de betreffende GREX. Deze risico's worden niet opgenomen in de risicotabel.
- De projectspecifieke risico's of generieke risico's zijn opgenomen in de risicoanalyse. Dit geldt ook voor kansen die zich mogelijk kunnen voordoen. In 2025 zijn er geen projectspecifieke kansen en/of risico's.

- Elk mogelijk te verwachten risico en elke mogelijke kans wordt op geld gewaardeerd door het effect te berekenen op het totaal van GREXen als de kans of het risico zich daadwerkelijk voordoet. Dit effect wordt vermenigvuldigd met een ingeschatte kans dat een dergelijk voorval zal voordoen.
- Deze risicoanalyse heeft een subjectief karakter en houdt geen rekening met extreme situaties die zich kunnen voordoen (bijvoorbeeld oorlog).
- Risico's en kansen zijn berekend op basis van de GREX ná winstneming.
- In de kansen en risicoberekening is gekozen om de effecten te berekenen ten aanzien van veranderende rentestijging of -daling, kostenstijging of -daling, verlaging grondprijs, vertraging uitgifte verkopen met 2 jaar en plankostenstijging.
- Het totaal berekende bedrag is onderdeel van het benodigd weerstandsvermogen in de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties'.
- Per 1-1-2025 was de stand van de risicoanalyse € 657.848. Op basis van de opnieuw uitgevoerde risicoanalyse is het benodigde bedrag per 1-1-2026 € 68.541. Het benodigd weerstandsvermogen in de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties' neemt op dit onderdeel af met € 589.307. De relatief lage stand van de risicoanalyse hangt samen met het naderen van de afsluiting van de drie openstaande grondexploitaties.

In de tabel is de berekening met bovengenoemde uitgangspunten weergegeven.

Risicoanalyse op hoofdlijnen (na winstneming)							
Risico's				- = nadelig			
Project	Rente + 0,5%	Kostenstijging +2%	Grondprijs -/ 10%	Vertraging 2 jaar uitgifte *)	Plankosten +3%	Sub-totaal	Totaal
Meente Noord	-13.953	-3.066	-133.731	-14.797	-2.485	-168.030	
Olstergaard (incl VINK-Flex)	556	-2.781	-17.005	-11.159	-589	-30.976	
Klimboom	-825	-6.737	-25.342	-9.068	-3.782	-45.755	
Sub-totaal= IMPACT	-14.221	-12.583	-176.077	-35.023	-6.855	-244.761	
Kans opvoordoen	10%	30%	30%	30%	30%		
Impact x kans	-1.422	-3.775	-52.823	-10.507	-2.057		-70.584
Kansen							
Project	Rente - 0,5%	Kostenstijging -/ 1%	Sub-totaal				
Meente Noord	13.860	1.533	15.394				
Olstergaard (incl VINK-Flex)	-557	1.392	836				
Klimboom	829	3.373	4.202				
Sub-totaal= IMPACT	14.133	6.299	20.431				
Kans opvoordoen	10%	10%					
Impact x kans	1.413	630					2.043
Projectspecifieke kansen en risico's							0
Totaal Risico's en kansen							-68.541

WET OPEN OVERHEID (WOO)

INLEIDING

Jaarstukken 2025 – Wet open overheid (Woo)

In deze openbaarheidsparagraaf wordt verslag gedaan van de uitvoering van de Wet open overheid (Woo) in 2025. Op grond van artikel 3.5 Woo wordt aandacht besteed aan de beleidsvoornemens uit de begroting en wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering in het verslagjaar.

Passieve openbaarmaking – Woo-verzoeken in 2025

In 2025 zijn 31 Woo-verzoeken ingediend. Dat is een lichte stijging ten opzichte van 2024 (27 verzoeken). Richting het einde van het jaar ontving de gemeente complexere en meer omvangrijke verzoeken.

De verwerking kende verschillen in uitkomst en afhandeling. De resultaten over 2025 zijn:

Besluit genomen: 8

Ingetrokken: 4

Geen precisering ontvangen: 2

Informatief afgedaan: 7

Doorgestuurd naar derden: 2

Afgewezen: 3

Informatie al openbaar: 1

Nog lopend bij jaarafsluiting: 4

Termijnen en werkdruk

In 2025 zijn 8 Woo-verzoeken niet tijdig afgehandeld, waarvan 4 doorlopen in 2026. De gemiddelde afhandelingstermijn bedroeg 50 dagen. De stijging in zowel het aantal als de complexiteit van verzoeken heeft geleid tot een hogere werkdruk dan in 2024.

Menselijke maat en contact met verzoekers

Net als in 2024 blijft de inzet van de menselijke maat belangrijk. Telefonisch contact helpt vaak om de achterliggende informatiebehoefte te verhelderen. Dit leidde er in sommige gevallen toe dat de omvang van een verzoek kon worden beperkt, bijvoorbeeld door een specifiekere vraagstelling of een kortere periode. Hierdoor kon sneller en gerichter worden gewerkt en soms een informele afdoening plaatsvinden.

Onderwerpen van Woo-verzoeken

In 2025 kwamen meerdere Woo-verzoeken binnen over terugkerende of politiek/bestuurlijk relevante thema's.

Daarnaast ontving Olst-Wijhe diverse landelijk ingediende Woo-verzoeken, waaronder verzoeken die onderdeel waren van breder onderzoek door derden. Deze verzoeken vroegen soms om omvangrijke datasets of informatie uit meerdere jaren.

Actieve openbaarmaking

In 2025 zijn geen nieuwe informatiecategorieën actief openbaar gemaakt. In de eerste helft van 2026 wordt meer bekend over de inwerkingtreding van de informatiecategorie tranche 2. Binnen DOWR-verband is in 2025 gestart met een oriëntatie op de aanschaf van publicatiesoftware, gericht op het kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen van tranche 2, per 1 januari 2027. Dit onderzoek loopt door in 2026. De gemeente Olst-Wijhe voldoet aan de geldende termijnen van de Woo voor de reeds verplichte informatiecategorieën, zijnde 1e tranche van actieve openbaarmaking.

Anonimiseren – gebruik van Octobox

In 2025 is gebruikgemaakt van de anonimiseringssoftware Octobox voor de bescherming van persoonsgegevens en het aflakken van informatie die niet onder openbaarmaking valt in het kader van de Woo. Mede door de toename van het aantal en de complexiteit van de Woo-verzoeken is duidelijk geworden dat er binnen de organisatie een behoefte is ontstaan aan een herziene procesbeschrijving en aan verbreding van kennis betreffende het gebruik van Octobox.

JAARREKENING

BALANS EN TOELICHTING

BALANS GEMEENTE OLST-WIJHE per 31 december 2025			
ACTIVA	(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Vaste activa			
<i>Immateriële vaste activa</i>		172	142
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0		0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	172		142
<i>Materiële vaste activa</i>		41.691	41.984
Investerings met een economisch nut:	21.679		22.899
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.293		4.651
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	15.690		14.405
Gronden uitgegeven in erfpacht	29		29
<i>Financiële vaste activa</i>		10.832	0
Kapitaalverstrekkingen aan:			
- deelnemingen	74		74
Leningen aan:			
- openbare lichamen	0		0
- woningbouwcorporaties	0		144
- deelnemingen	196		196
- overige verbonden partijen	0		0
Overige langlopende leningen	10.562		8.475
Totaal vaste activa		52.695	51.015

Viottende activa			
Voorraden		993	751
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	701		751
Gereed product en handelsgoederen	292		0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		2.928	1.365
Vorderingen op openbare lichamen	530		825
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	1.039		0
Overige vorderingen	1.359		540
Liquide middelen		378	18
Kassaldi	7		10
Banksaldi	371		8
Overlopende activa		8.880	5.925
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:			
- Europese overheidslichamen	0		0
- Het Rijk	12		8
- Provincies	7		0
- Gemeenten	0		0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0		0
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.861		5.917
Totaal viottende activa		13.179	8.059
Totaal - generaal		65.874	59.074

Bedrag waarvan het recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting bestaat

118 235

BALANS GEMEENTE OLST-WIJHE per 31 december 2025

PASSIVA	(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Vaste passiva			
<i>Eigen vermogen</i>		19.890	19.029
Algemene reserve	15.067		13.406
Bestemmingsreserves	3.265		3.295
Gerealiseerd resultaat	1.558		2.328
<i>Voorzieningen</i>		6.952	6.097
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.417		2.106
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	3.535		3.991
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer</i>		16.460	18.471
Onderhandse leningen van:			
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	16.459		18.470
- waarborgsommen	1		1
Totaal vaste passiva		43.302	43.597

Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar</i>	11.447	6.593
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Overige kasgeldleningen	8.300	1.500
Banksaldi	0	135
Overige schulden	3.147	4.958
Overlopende passiva	11.125	8.884
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	4.889	4.430
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- Het Rijk	3.480	2.864
- Provincies	243	0
- Gemeenten	1.608	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	1.541
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	905	49
Totaal vlottende passiva	22.572	15.477
Totaal - generaal	65.874	59.074
<i>Gewaarborgde geldleningen</i>	38.909	41.179

Toelichting op de balans per 31 december 2025

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	€ -	€ -
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 172	€ 142
Totaal	€ 172	€ 142

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2025

	Boekwaarde 31-12-2024	Herrubricering	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 142	€ -	€ 43	€ -	€ 13	€ -	€ -	€ 172
Totaal	€ 142	€ -	€ 43	€ -	€ 13	€ -	€ -	€ 172

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2025 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag dat tot en met 2025 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2025	Cumulatief besteed t/m 2025	Afsluiten krediet? Ja/Nee
Vorbereidingskrediet Holsthoek	€ 100	€ 44	€ 44	Nee
Totaal	€ 100	€ 44	€ 44	

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Balanswaarde per 31-12-2025	Balanswaarde per 31-12-2024
Investerings met een economisch nut	€ 21.679	€ 22.899
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 4.293	€ 4.651
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	€ 15.690	€ 14.405
In erfpacht uitgegeven gronden	€ 29	€ 29
Totaal	€ 41.691	€ 41.984

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Balanswaarde per 31-12-2025	Balanswaarde per 31-12-2024
Gronden en terreinen	€ 6.487	€ 5.973
Woonruimten	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen	€ 13.244	€ 14.962
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ -	€ -
Vervoermiddelen	€ 247	€ 214
Machines, apparaten en installaties	€ 144	€ 155
Overige materiële vaste activa	€ 1.557	€ 1.595
Totaal	€ 21.679	€ 22.899

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2024	Stand voorziening per 31-12-2024	Balanswaarde 31-12-2024	Herrubricering	Investerings	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025	Stand voorziening per 31-12-2025	Balanswaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	€ 5.973	€ -	€ 5.973	€ -	€ 514	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 6.487	€ -	€ 6.487
Woonruimten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen	€ 14.962	€ -	€ 14.962	€ 1.146	€ 49	€ -	€ 609	€ 12	€ -	€ 13.244	€ -	€ 13.244
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vervoermiddelen	€ 214	€ -	€ 214	€ -	€ 59	€ -	€ 26	€ -	€ -	€ 247	€ -	€ 247
Machines, apparaten en installaties	€ 155	€ -	€ 155	€ -	€ 3	€ -	€ 14	€ -	€ -	€ 144	€ -	€ 144
Overige materiële vaste activa	€ 1.595	€ -	€ 1.595	€ -	€ 241	€ -	€ 279	€ -	€ -	€ 1.557	€ -	€ 1.557
Totaal	€ 22.899	€ -	€ 22.899	€ 1.146	€ 866	€ -	€ 928	€ 12	€ -	€ 21.679	€ -	€ 21.679

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat: het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2025 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaal bedrag dat tot en met 2025 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2025	Cumulatief besteed t/m 2025	Afsluiten krediet? Ja/Nee
Bouwwijp maken kindcentrum Wijhe	€ 659	€ 434	€ 434	Nee
Realisatie scholencluster Olst 2020 evj	€ -	€ 643-	€ -	Ja
Realisatie scholencluster Wijhe	€ -	€ 502-	€ -	Ja
Realisatie Gymzaal scholencluster Olst	€ -	€ 37	€ 37	Ja
Locatieontwikkeling Averbbergen scholencl	€ -	€ 154-	€ 154-	Ja
VW Transporter pu hiab kraan	€ -	€ 3	€ 24	Ja
Vervanging buitendienst (Iveco, Piaggio)	€ 54	€ 54	€ 54	Ja
Vervanging buitendienst (Strooier/trek)	€ 343	€ 3	€ 3	Nee
Wijhe Noord	€ 500	€ 170	€ 170	Nee
Wedstrijd veld 3 Overwetering 2021	€ 35	€ -	€ -	Ja
KG V Wijhe'92 vervanging topaag veld 1	€ 350	€ -	€ -	Nee
KG V Overwetering topaag	€ 390	€ -	€ -	Nee
KG V Overwetering onderlaag	€ 260	€ -	€ -	Nee
Inrichten umenmuur begraafplaats Wijhe	€ 26	€ 11	€ 11	Nee
Begraafplaats den Nul opknappen Aula	€ 70	€ -	€ -	Nee
Begraafplaats den Nul grafveld en entree	€ 18	€ -	€ -	Nee
Verkiezingen: aanschaf stembokjes	€ -	€ 14	€ 14	Ja
Nieuwe website	€ 165	€ 3	€ 3	Nee
Totaal	€ 2.870	€ 569-	€ 597	-

Toelichting (facultatief)

De kosten voor de realisatie van de kindcentra lopen via de stichting. Zij hebben een langlopende lening met de gemeente tijdens de bouw. Daarom zijn deze kredieten afgesloten en gehybriceerd naar financiële vaste activa. Met de kapitaallasten van de gymzaal is rekening gehouden in de begroting, maar in de beschikking van de investeringskredieten bij de 2e BERAP 2025 is geen rekening gehouden met een herverdeling van het totale kredietbedrag naar dit nummer.

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

	Boekwaarde 31-12-2024	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Overige materiële vaste activa	€ 4.651	€ 664	€ 458	€ 304	€ 260	€ -	€ 4.293

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering.

Onder des-investeringen zijn de bijdragen vanuit de voorziening riolering aan investeringskredieten opgenomen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat: het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2025 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaal bedrag dat tot en met 2025 ten laste van het krediet is gebracht.

Voor het inzicht is er alleen voor de investeringskredieten van riolering een nadere uitsplitsing gemaakt in baten en lasten en bijdragen vanuit de voorziening of bijdragen van derden.

	Beschikbaar gesteld krediet		Werkelijk besteed in 2025			Cumulatief besteed t/m 2025	Afsluiten krediet? Ja/Nee
	Lasten	Baten	Lasten	Voorziening	Subsidie		
Riolering Kerkplein Olst	€ 142	€ 133	€ 4	€ 1	€ 3	€ -	Nee
Rioleringsmaatregelen 2021	€ 290	€ 290	€ 34	€ 34	€ -	€ -	Ja
Riolering Bentinckstraat en Julianalaan	€ 227	€ 227	€ 11	€ -	€ 11	€ -	Ja
Riolering Kippenmarkt Wijhe	€ 65	€ 65	€ -	€ -	€ -	€ -	Nee
Riolering Broekslag 1e fase Wijhe	€ 1.074	€ 1.074	€ 526	€ 403	€ 124	€ -	Nee
Riolering Broekslag fase 2 Wijhe	€ 576	€ 10	€ 11	€ -	€ 91	€ 59-	Nee
Aanpassing riolering N337 Den Nul	€ 464	€ 464	€ 32	€ -	€ 32	€ -	Nee
Riolering Pluimstraat-Eendrachtstraat	€ 373	€ 10	€ 10	€ -	€ -	€ 19	Nee
Rioleringsmaatregelen 2024	€ 182	€ 182	€ 21	€ 21	€ -	€ -	Ja
Totaal	€ 3.391	€ 2.454	€ 648	€ 458	€ 260	€ 39-	

Toelichting (facultatief)

Niet alle voorziene rioleringsmaatregelen uit de investeringskredieten van 2021 en 2024 zijn uitgevoerd. Om ervoor te zorgen dat deze investeringskredieten niet onnodig open blijven staan, worden deze afgesloten en wordt het restantbudget opgenomen in een nieuw investeringskrediet voor 2026.

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
Gronden en terreinen	€ 706	€ 434
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 12.298	€ 11.191
Overige materiële vaste activa	€ 2.686	€ 2.780
Totaal	€ 15.690	€ 14.405

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2024	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
<i>Maatschappelijk nut vóór 2017</i>							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 4.643	€ -	€ -	€ 174	€ -	€ -	€ 4.469
Overige materiële vaste activa	€ 1.317	€ -	€ -	€ 92	€ -	€ -	€ 1.225
Subtotaal	€ 5.960	€ -	€ -	€ 266	€ -	€ -	€ 5.694
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>							
Gronden en terreinen	€ 434	€ 300	€ -	€ -	€ 28	€ -	€ 706
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 6.548	€ 1.623	€ -	€ 180	€ 162	€ -	€ 7.829
Overige materiële vaste activa	€ 1.463	€ 226	€ 9	€ 64	€ 155	€ -	€ 1.461
Subtotaal	€ 8.445	€ 2.149	€ 9	€ 244	€ 345	€ -	€ 9.996
Totaal	€ 14.405	€ 2.149	€ 9	€ 510	€ 345	€ -	€ 15.690

De volgende investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn in het boekjaar geactiveerd.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2025	Cumulatief besteed t/m 2025	Afsluiten krediet? Ja/Nee
Woonwagendplaatsen Hooiberglaan	€ 385	€ 272	€ 272	Nee
Reconstructie Kerkplein Olst	€ 411	€ 7	€ 538	Nee
Reconstructie Bertickstr en Julianalaan	€ 540	€ 4	€ 573	Ja
Reconstructie kerkstraat-marktplein	€ 777	€ 33	€ 33	Nee
Reconstructie Kortricklaan Olst	€ 355	€ 3	€ 364	Nee
Wortelopdruk verhardingen	€ 278	€ 40	€ 97	Nee
Reconstructie Broekslag 1e fase Wijhe	€ 1.177	€ 738	€ 894	Nee
Reconstructie Broekslag 2e fase Wijhe	€ 569	€ 18	€ 48	Nee
Reconstructie Pluimstraat-Eendrachtstraa	€ 422	€ 19	€ 45	Nee
Aanleg fietspad Overwetering	€ 229	€ 51	€ 253	Ja
SPOC fiets-infrastructuur Wijhe'92	€ 284	€ 121	€ 287	Ja
Vervangen beschoeiing park Wijhezicht	€ 224	€ 78	€ 146	Ja
SPV maatregel Wechterholt	€ 86	€ 84	€ 84	Nee
Aanpassing entree Langstraat	€ 23	€ 14	€ 29	Ja
de Omloop : Scheiding rijbanen	€ 71	€ 12	€ 12	Ja
de Omloop : geluidsreducerende deklaag	€ 208	€ 222	€ 222	Ja
Deklagen Boxbergerweg	€ 584	€ 18	€ 18	Nee
Ronde Wengelerhoek	€ 760	€ -	€ -	Nee
Beleidsplan Spelen 2024-2028	€ 63	€ 63	€ 63	Nee
Locatieontwikkeling Averbbergen Openbare	€ 521	€ 10	€ 350	Nee
Armaturen 2025-2027	€ 721	€ 71	€ 569	Ja
Versterken verbinding v IJsself n centr	€ 250	€ 47	€ 205	Nee
Locatieontwikkeling Kindcentrum Wijhe	€ 569	€ 10	€ 10	Nee
Revisie uurwerk Nicolaaskerk	€ 30	€ -	€ 10	Ja
Totaal	€ 9.538	€ 1.933	€ 5.121	

Toelichting (facultatief)

Het investeringskrediet Armaturen 2025-2027 heeft een looptijd tot en met 2027. Om ervoor te zorgen dat dit investeringskrediet niet onnodig open blijft staan, wordt dit investeringskrediet met de vervangen armaturen in 2025 afgesloten en wordt het restantbudget opgenomen in een nieuw krediet.

Financiële vaste activa

De post financiële vaste activa wordt onderscheiden in :

	Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	€ 74	€ 74
- gemeenschappelijke regelingen	€ -	€ -
- overige verbonden partijen	€ -	€ -
Totaal kapitaalverstrekkingen	€ 74	€ 74
Langlopende leningen aan:		
- openbare lichamen	€ -	€ -
- woningbouwcorporaties	€ -	€ 144
- deelnemingen	€ 196	€ 196
- overige verbonden partijen	€ -	€ -
Overige langlopende leningen	€ 10.562	€ 8.475
Totaal leningen	€ 10.758	€ 8.815
€ 10.832	€ 8.889	

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2025 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2024	Stand voorziening per 31-12-2024	Balanswaarde 31-12-2024	Herrubricering	Investerings	Des- investeringen	Afschrijvingen / aflossingen	Boekwaarde 31-12-2025	Stand voorziening per 31-12-2025	Balanswaarde 31-12-2025
Kapitaalverstrekingen aan:										
- deelnemingen	€ 74	€ -	€ 74	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 74	€ -	€ 74
- gemeenschappelijke regelingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- overige verbonden partijen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Langlopende leningen aan:										
- openbare lichamen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- woningbouwcorporaties	€ 144	€ -	€ 144	€ -	€ -	€ -	€ 144	€ -	€ -	€ -
- deelnemingen	€ 196	€ -	€ 196	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 196	€ -	€ 196
- overige verbonden partijen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige langlopende leningen (incl. SOZA)	€ 8.505	€ 30	€ 8.475	€ 1.146	€ 1.054	€ -	€ 110	€ 10.595	€ 33	€ 10.562
Totaal	€ 8.919	€ 30	€ 8.889	€ 1.146	€ 1.054	€ -	€ 254	€ 10.865	€ 33	€ 10.832

Toelichting (facultatief)

De langlopende leningen in verband met de bouw van de kindcentra zijn eerst onder materiële vaste activa geplaatst en zijn nu geherrubriceerd naar financiële vaste activa voor een bedrag van € 1.145.826,89
De investeringen hebben betrekking op vermeerdering op deze kredietfaciliteit en een storting in het startersfonds SVN.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Onderhanden werk: waaronder gronden in exploitatie	€ 1.761	€ 3.072
Gereed product en handelgoederen	€ 292	€ -
Totaal	€ 2.053	€ 3.072
Afgedekt door voorziening verwacht verlies		
- Onderhanden werk: gronden in exploitatie	€ 1.060	€ 2.321
- Gereed product en handelgoederen	€ -	€ -
Totaal verliesvoorziening	€ 1.060	€ 2.321
Totaal	€ 993	€ 751

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2025 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2024	Stand voorziening per 31-12-2024	Balanswaarde 31-12-2025	Herrubricering	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2025	Stand voorziening per 31-12-2025	Balanswaarde 31-12-2025	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale) waarde	Geraamd eindresultaat (contante) waarde
Olstergaard	€ 1.351	€ -	€ 1.351	€ -	€ 831	€ 1	€ 408	€ 113	€ -	€ 113	€ 1.481	€ 173	€ 1.195	€ 87
Wengelerhoek	€ 1.271	€ 967	€ 304	€ 1.090	€ -	€ 181	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
De Klimboom	€ 481	€ 188	€ 293	€ -	€ 118	€ 659	€ -	€ 60	€ 198	€ 258	€ 637	€ 920	€ 343	€ 187
Olst-Zuid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 13	€ -	€ -	€ 13	€ -	€ 13	€ -	€ -	€ -	€ -
Subtotaal woningbouw	€ 401	€ 1.155	€ 754	€ 1.090	€ 962	€ 841	€ 408	€ 160	€ 198	€ 358	€ 2.118	€ 1.094	€ 852	€ 100
Wesepe plandeel bedrijventerrein	€ 565	€ 233	€ 332	€ -	€ -	€ 565	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 67	€ 393	€ 326	€ 234
De Meente Noord	€ 2.106	€ 933	€ 1.173	€ -	€ 747	€ 932	€ -	€ 1.921	€ 862	€ 1.059	€ 1.145	€ 2.243	€ 823	€ 932
Subtotaal bedrijventerreinen	€ 2.671	€ 1.166	€ 1.505	€ -	€ 747	€ 1.497	€ -	€ 1.921	€ 862	€ 1.059	€ 1.212	€ 2.636	€ 497	€ 1.166
Totaal generaal	€ 3.072	€ 2.321	€ 751	€ 1.090	€ 1.709	€ 2.338	€ 408	€ 1.761	€ 1.060	€ 701	€ 3.331	€ 3.729	€ 1.349	€ 1.266

Toelichting

In de paragraaf Grondbeleid worden de grondexploitaties nader toegelicht.

Gereed product en handelsgoederen	Boekwaarde 31-12-2024	Stand Voorziening 31-12-2024	Balanswaarde 31-12-2024	Herrubricering	Investeringen	Opbrengsten	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025	Rente op voorzieningen	Mutaties voorzieningen	Stand voorz. 31-12-2025	Balanswaarde 31-12-2025
Wengelerhoek 2025	€ -	€ -	€ -	€ 292	€ -	€ -	€ -	€ 292	€ -	€ -	€ -	€ 292
Totaal	€ -	€ -	€ -	€ 292	€ -	€ -	€ -	€ 292	€ -	€ -	€ -	€ 292

Toelichting

In de paragraaf Grondbeleid wordt Wengelerhoek nader toegelicht.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Vorderingen op openbare lichamen
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
Overige vorderingen

Totaal

Boekwaarde 31-12-2025	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2025	Balanswaarde 31-12-2024
€ 530	€ -	€ 530	€ 825
€ 1.039	€ -	€ 1.039	€ -
€ 1.543	€ 184	€ 1.359	€ 540
€ 3.112	€ 184	€ 2.928	€ 1.365

Drempelbedrag Schatkistbankieren (SKB)

Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen
Drempelbedrag

Ruimten binnen limiet (+), overschrijding (-)

1e kwartaal 2025	2e kwartaal 2025	3e kwartaal 2025	4e kwartaal 2025
€ 170	€ 228	€ 285	€ 251
€ 1.270	€ 1.270	€ 1.270	€ 1.270
€ 1.100	€ 1.042	€ 985	€ 1.019

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Kassaldi
Banksaldi

Totaal

Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
€ 7	€ 10
€ 371	€ 8
€ 378	€ 18

De kredietfaciliteit die contractueel is afgesproken met de BNG bedraagt € 500.000.

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:

- Europese overheidslichamen
- Het Rijk
- Provincies
- Gemeenten
- Overige Overheidsinstellingen

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

Totaal

Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
€ -	€ -
€ 12	€ 8
€ 7	€ -
€ 8.861	€ 5.917
€ 8.880	€ 5.925

De in de balans opgenomen Rijksmiddelen als nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Rijksmiddelen SPUK's FIN BKZ SZW gedupeerden Kindertoeslag-affaire
Rijksmiddelen BBZ

Totaal

Saldo 31-12-2024	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2025
€ 7	€ 11	€ 7	€ 11
€ 1	€ -	€ -	€ 1
€ 8	€ 11	€ 7	€ 12

De in de balans opgenomen van Provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Provincie Overijssel; uitvoeringsprogramma klimaatsubsidie

Totaal

Saldo 31-12-2024	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2025
€ -	€ 7	€ -	€ 7
€ -	€ 7	€ -	€ 7

De in de balans opgenomen overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Belastingdienst (met name BCF)
Diverse planologische procedures
Vennootschapsbelasting
Rente, energie en subsidie muziekonderwijs SKOW
DOWR, diftar, toeristenbelasting
DOWR, doorbetaling belastingontvangsten Level
DOWR, afrekening dienstverlening
Verpact (v.h. Nedvang), Q3 en Q4 2023/Q4 2025
ROVA afrekening en rente geldlening
CAK eigen bijdrage WMO
Provincie Overijssel SPUK bodemreiniging den Nul
Voorschotnota Omgevingsdienst
Realisatiestimulans SISA 2025
Wengelerhoek fasciliterend
Correctie Crediteuren 2026
Diverse inbreidingslocaties
Zwembad De Welters afrekening energie
Vangnetregeling BUIG
Ministerie VWS SPUK Sport
Regionale bijdrage beschermd wonen
Algemene Uitkering 2025
Bijdrage derden te factureren
Diverse vooruitbetaalde bedragen Sociaal Domein waaronder GGD
Nationale Isolatie Programma
Overige posten
Subtotaal nog te ontvangen en vooruitontvangen bedragen

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

Totaal

Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
€ 4.549	€ 3.933
€ 8	€ 76
€ 92	€ 83
€ -	€ 85
€ 464	€ 423
€ 1.334	€ 43
€ -	€ 138
€ 55	€ 57
€ -	€ 4
€ -	€ 14
€ -	€ 890
€ 220	€ -
€ 210	€ -
€ 109	
€ 254	
€ 72	€ -
€ -	€ 11
€ 370	€ -
€ -	€ 53
€ 144	€ -
€ 87	€ -
€ 184	
€ 495	
€ 211	
	€ 47
€ 8.859	€ 5.859
€ 2	€ 58
€ 8.861	€ 5.917

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Algemene reserves:
Bestemmingsreserves:
Gerealiseerd resultaat

Totaal

Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
€ 15.067	€ 13.406
€ 3.265	€ 3.295
€ 1.558	€ 2.328
€ 19.890	€ 19.029

Het verloop in 2025 wordt in het hierna volgende overzicht per reserve weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2024 voor resultaat bestemming	Toevoegingen vanuit exploitatie	Onttrekkingen ten gunste van exploitatie	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene reserves:						
Algemene reserve	€ 3.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 3.000
Nader te bestemmen middelen	€ 9.335	€ 413	€ 1.230	€ 2.328	€ -	€ 10.846
Reserve grondexploitatie	€ 1.071	€ 522	€ 372	€ -	€ -	€ 1.221
Totaal algemene reserves	€ 13.406	€ 935	€ 1.602	€ 2.328	€ -	€ 15.067
Bestemmingsreserves:						
Investeringsreserve	€ 22	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 22
Decentralisatie huisvesting onderwijs	€ 1.740	€ 161	€ 203	€ -	€ -	€ 1.698
Bestemmingsres.kap.lasten gemeentehuis	€ 137	€ 5	€ -	€ -	€ 72	€ 70
Reclame sport	€ 28	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 28
Onderhoud gemeentehuis	€ 101	€ 73	€ 35	€ -	€ -	€ 139
Onderhoud huisvesting buitendienst	€ 16	€ 12	€ 5	€ -	€ -	€ 23
Onderhoud brandweergarages	€ 91	€ 16	€ 20	€ -	€ -	€ 87
Onderhoud welzijnsaccomodaties	€ 693	€ 164	€ 211	€ -	€ -	€ 646
Onderhoud kerktorens	€ 188	€ 41	€ 25	€ -	€ -	€ 204
Onderhoud gebouwen begraaftplaats	€ 51	€ 8	€ 20	€ -	€ -	€ 39
Onderhoud passantenhaven	€ 18	€ 3	€ -	€ -	€ -	€ 21
Omgevingsvergunning	€ 10	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 10
Wachtgeldverplichting huidige wethouders	€ 153	€ 78	€ -	€ -	€ -	€ 231
Reserve Sociaal Domein	€ 47	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 47
Totaal bestemmingsreserves	€ 3.295	€ 561	€ 519	€ -	€ 72	€ 3.265
Totaal reserves	€ 16.701	€ 1.496	€ 2.121	€ 2.328	€ 72	€ 18.332

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar.
Onder de afschrijvingen staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

Toelichting reserves

Hieronder blijkt de reden van instelling van iedere reserve afzonderlijk. Tevens worden de belangrijkste mutaties in 2025 genoemd:

Algemene reserve

Doel: Het dienen als buffer voor het opvangen van risico's / verplichtingen waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en voor dekking van onverwachte tekorten op de jaarrekening.

Reserve nader te bestemmen middelen

Doel: Dekking van toekomstige uitgaven die niet nader zijn gedefinieerd.
In 2025 is het resultaat van de jaarrekening 2024 ad € 2.327.554 aan deze reserve gedoteerd.
Daarnaast is € 413.302 toegevoegd vanuit de reserve grondexploitatie..

In 2025 werd aanvullend aan deze reserve voor in totaal € 1.105.945 onttrokken.

De majeure mutaties zijn:

- Diverse incidentele budgetten	€ 589.149
- Personeel team R&S	€ 178.100
- Ondersteuning VIC	€ 59.000
- Juridische kwaliteitszorg	€ 55.000
- Bijdrage BOH JR24 TB Participatie	€ 51.791
- Hoogwaterbeschermingsprogramma	€ 50.000
- Bijdrage BOH JR24 B Dienstverlening	€ 48.713
- Extra taakstelling statushouders	€ 22.598
- Gebiedsgerichte aanpak Boskamp	€ 15.000
- Restant rekenkamerbudget	€ 13.000
- Nieuwe website	€ 13.000
- Overige	€ 10.594
	<u>€ 1.105.945</u>

Reserve grondexploitatie

Doel: Egalisatie van de batige en nadelige saldi van de afzonderlijke complexen. De reserve is bedoeld als weerstandsvermogen om mogelijke financiële marktrisico's voortvloeiende uit de grondexploitaties op te kunnen vangen.
Zie voor een nadere toelichting de paragraaf grondexploitaties.

Investeringsreserve

Doel: Het sneller kunnen inspelen op investeringsbehoefte.

Reserve Decentralisatie huisvesting onderwijs

Doel: Opvang jaarlijkse fluctuaties in de uitgaven wegens de gemeentelijke taak te voorzien in de huisvesting van het onderwijs (Basis- en Voortgezet onderwijs) in 2025 is een bedrag van € 146.757 toegevoegd, dit was het overschot op de exploitatie van het kindcentra.
In 2025 is € 312.000 onttrokken in verband met kosten van voormalige schoollocaties.

Bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis

Doel: Vanuit de gerealiseerde boekwinst ad € 2,1 miljoen door verkoop van de gemeentekantoren van de voormalige gemeenten Olst en Wijhe is een bestemmingsreserve gevormd ter gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van het nieuwe gemeentekantoor.
In 2025 is een bedrag van € 5.462 aan bespaarde rente toegevoegd.

Reclame sport

Doel: Ondersteuning vaste gebruikers sporthal de Hooiberg bij het organiseren van activiteiten in deze sporthal.

Reserve Onderhoud gemeentehuis

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van het gemeentehuis.
In 2024 hebben naast een dotatie ad € 69.550 onttrekkingen ad € 169.114 aan gemaakte onderhouds- en beheerkosten plaatsgevonden.
Daarnaast heeft een afroning plaatsgevonden ad € 15.000 in het kader van de heroverweging.

Reserve Onderhoud huisvesting buitendienst

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de werf te Wijhe.
In 2025 is € 73.000 toegevoegd aan deze reserve, dit is conform de begroting 2025

Reserve Onderhoud brandweergarages

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de brandweergarages in Olst, Wesepe, Welsum en Wijhe.
In 2025 is € 16.584 toegevoegd aan de reserve.
Daarnaast heeft een afroning plaatsgevonden ad € 20.000 voor onderhoud.

Reserve Onderhoud welzijnsaccommodaties

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de verschillende welzijnsaccommodaties.
In 2025 is € 124.000 toegevoegd aan deze reserve.

Reserve Onderhoud kerktorens

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de kerktorens in Olst, Welsum en Wijhe.
In 2025 is naast de dotatie ad € 25.000 een bedrag van € 19.084 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten.
Daarnaast heeft een afroning plaatsgevonden ad € 5.000 in het kader van de heroverweging.

Reserve Onderhoud gebouwen begraafplaats

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud gebouwen begraafplaatsen in Olst en Wijhe.
In 2025 is € 7.000 aan de reserve toegevoegd.
Daarnaast heeft een afroning plaatsgevonden ad € 20.000 in het kader van de heroverweging.

Reserve Onderhoud passantenhaven

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor de periodiek noodzakelijke baggerwerkzaamheden.
In 2025 is € 3.000 toegevoegd aan deze reserve.

Reserve Omgevingsvergunning

Doel: Het op kunnen vangen van te maken kosten voor de implementatie van de omgevingsvergunning.
In 2025 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Wachtgeldverplichting huidige wethouders

Doel: Dekking van mogelijke toekomstige wachtgeldverplichtingen voor de huidige wethouders.
In 2025 is naast een rentetoevoeging van € 3.364 een bedrag van € 75.000 gedoteerd aan de reserve.

Reserve sociaal domein

Doel: Reserveren niet ingezette middelen sociaal domein tot en met 2018 voor toekomstige besteding binnen het sociaal domein.
Het saldo van de reserve SD wordt na 2018 ingezet voor incidentele trajecten binnen het sociaal domein.
In 2025 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 3.417	€ 2.106
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	€ 3.535	€ 3.991
Totaal	€ 6.952	€ 6.097

Het verloop van de voorzieningen 2025 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2024	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2025
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 2.106	€ 1.427	€ -	€ 116	€ 3.417
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	€ 3.991	€ 60	€ -	€ 516	€ 3.535
Totaal	€ 6.097	€ 1.487	€ -	€ 632	€ 6.952

	Boekwaarde 31-12-2024	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2025
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
Pensioenaanspraken wethouders	€ 1.555	€ 633	€ -	€ 81	€ 2.107
Afgesloten grondexploitatiecomplexen	€ 8	€ 267	€ -	€ 3	€ 272
Wachtgeldverplichtingen voormalig politieke ambtsdragers	€ 33	€ -	€ -	€ 32	€ 1
Voorziening spaarverlof en bovenwettelijke uren	€ 510	€ 110	€ -	€ -	€ 620
Bomenplan	€ -	€ 417	€ -	€ -	€ 417
Totaal Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 2.106	€ 1.427	€ -	€ 116	€ 3.417
<i>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>					
Voorziening ruimtelijke kwaliteit	€ 101	€ 28	€ -	€ -	€ 129
Voorziening riolering	€ 3.408	€ -	€ -	€ 516	€ 2.892
Voorziening afvalstoffenheffing	€ 482	€ 32	€ -	€ -	€ 514
Totaal voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	€ 3.991	€ 60	€ -	€ 516	€ 3.535
Totaal	€ 6.097	€ 1.487	€ -	€ 632	€ 6.952

Alle aanwendungen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Toelichting voorzieningen

Voorziening Pensioenaanspraken wethouders

Doel: Het kunnen voldoen aan de mogelijke gevolgen van pensioenverplichtingen aan wethouders en de waardeoverdracht van wethouderspensioenen. In de voorziening voor wethouderspensioenen is een toevoeging opgenomen van € 633.00 vanwege de voorgenomen overgang van Appa-pensioenen naar het nieuwe pensioenstelsel. Hiervoor zullen de pensioenen van politieke ambtsdragers per 1 januari 2028 worden overgedragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Om de overstap naar het ABP mogelijk te maken, is het verplicht om de voorziening voor wethouderspensioenen per 31-12-2025 op het benodigde niveau te brengen van deze toekomstige verplichting.

Bij de berekening hiervan zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- 1) De rekenrente bedraagt 2,954%.
- 2) Bij de berekening is uitgegaan van het aantal wethouders waarvan per 1 januari 2028 de pensioenen overgaan naar het ABP. Voor gemeente Olst-Wijhe gaat het hierbij om 16 wethouders.
- 3) De dekkingsgraad zoals gehanteerd door ABP. Gemeenten vormen altijd een voorziening tegen 100% van de verplichting. ABP heeft echter een wettelijke verplichting om een hogere dekkingsgraad aan te houden. De meest actuele inschatting van de dekkingsgraad is 122,2%, zijnde de dekkingsgraad per februari 2026.

Voorziening afgesloten grondexploitatiecomplexen

Doel: Het kunnen voldoen aan nog te maken kosten voor afgesloten grondexploitatiecomplexen. In 2025 is € 2.634 ten laste van deze voorziening gebracht en is € 31.360 toegevoegd in verband met het afsluiten van de grondexploitatie van het bedrijventerrein Wesepe.

Voorziening wachtgeldverplichtingen voormalig politieke ambtsdragers

Doel: Het kunnen voldoen aan toekomstige wachtgeldverplichtingen van (oud) burgemeester en -wethouders. In 2025 is € 32.850 ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening spaarverlof

Doel: Het kunnen voldoen aan toekomstige verlofverplichtingen niet van gelijke omvang. In 2025 is er € 110.000 extra aan deze voorziening toegevoegd.

Voorziening bomenplan

Doel: Ten behoeve van het achterstallig beheer zoals blijkt uit het Bomenbeheerplan 2023. In 2025 is € 300.000 toegevoegd aan deze voorziening.

Voorziening ruimtelijke kwaliteit

Doel: Het structureel middelen beschikbaar houden voor de uitvoering van projecten welke een bijdrage leveren aan het instand houden en verbeteren van het landschap. In 2025 is er een afdracht geweest en deze is toegevoegd aan de voorziening.

Voorziening riolering

Doel: Verantwoording van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden conform artikel 44 lid 1d BBV. In 2025 is een bedrag van € 513.791 onttrokken aan de voorziening.

Voorziening afvalstoffenheffing

Doel: Verantwoording van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden conform artikel 44 lid 2 BBV. Op grond van artikel 229b Gemeentewet mogen de baten van de afvalstoffenheffing niet uitgaan boven de lasten ter zake. In 2025 is een bedrag van € 34.491 gedoteerd wegens het voordelig resultaat 2025.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 16.459	€ 18.470
	€ 16.459	€ 18.470
Waarborgsommen	€ 1	€ 1
Totaal	€ 16.460	€ 18.471

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2025:

	Saldo 31-12-2024	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2025
Onderhandse leningen	€ 18.470	€ -	€ 2.011	€ 16.459
Waarborgsommen	€ 1	€ -	€ -	€ 1
Totaal	€ 18.471	€ -	€ 2.011	€ 16.460

De totale rentelast voor het jaar 2025 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 533.305 (2024 € 604.243).

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
Overlopende passiva

Totaal

Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
€ 11.447	€ 6.593
€ 11.125	€ 8.884
€ 22.572	€ 15.477

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de wet financiering decentrale overheden
Overige kasgeldleningen
Banksaldi
Overige schulden

Totaal

Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
€ -	€ -
€ 8.300	€ 1.500
€ -	€ 135
€ 3.147	€ 4.958
€ 11.447	€ 6.593

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:

- Europese overheidslichamen
- Het Rijk
- Provincies
- Gemeenten
- Overige Nederlandse overheidslichamen

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

Totaal

Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
€ 4.889	€ 4.430
€ -	€ -
€ 3.480	€ 2.864
€ 243	€ 388
€ 1.608	€ 1.153
€ -	€ -
€ 905	€ 49
€ 11.125	€ 8.884

De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van het Rijk, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2024	Herrubricering	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2025
Ministerie OCW Onderwijsachterstanden	€ 100	€ -	€ 155	€ 179	€ 76
Ministerie BZK bestrijding energiearmoede	€ 331	€ -	€ -	€ 29	€ 302
Ministerie BZK Huisvesting aandachtsgebieden	€ 200	€ -	€ -	€ 200	€ -
Ministerie OCW Nationaal programma Onderwijs	€ 115	€ -	€ -	€ 40	€ 75
Ministerie VROM Huisvesting aandachtsgebieden 2022	€ 245	€ -	€ -	€ 28	€ 217
Ministerie SZW Wet inburgering 2021	€ 307	€ -	€ 394	€ 308	€ 393
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland Nationaal isolatieprogramma	€ 1.240	€ -	€ 565	€ 42	€ 1.763
Ministerie VWS SPUK GALA	€ 44	€ -	€ -	€ 19	€ 25
Ministerie van Klimaat en Groene Groei tijdelijke regeling CDOKE 2024	€ 136	€ -	€ 213	€ 144	€ 205
Ministerie VWS Zorg Onderz. Ned.Med.Wetenschap Gezond Boskamp	€ 146	€ -	€ -	€ 146	€ -
Ministerie van Financien Gedupeerden Kindertoeslag	€ -	€ -	€ 33	€ -	€ 33
Ministerie van Asiel en Migratie Transitiekosten Ganzebrink	€ -	€ -	€ 540	€ 149	€ 391
Totaal	€ 2.864		€ 1.900	€ 1.284	€ 3.480

De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van Provincies, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2024	Herrubricering	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2025
Provincie Overijssel Cultuur aan de Basis	€ -	€ 9	€ 54	€ 39	€ 24
Provincie Overijssel klimaatregelen RIVUS 2022	€ -	€ 102	€ -	€ 102	€ -
Provincie Overijssel intensivering energietoezicht	€ -	€ 4	€ -	€ -	€ 4
Provincie Overijssel IJsseluitwaarden Olst	€ -	€ 135	€ -	€ -	€ 135
Provincie Overijssel Inkoopactie energiemaatregelen	€ -	€ 5	€ -	€ -	€ 5
Provincie Overijssel Flexpools Wengelerhoek en Tellegenschol	€ -	€ 33	€ -	€ 33	€ -
Provincie Overijssel Verkeersveiligheid Wechterholt	€ -	€ 75	€ -	€ -	€ 75
Provincie Overijssel subsidie cultuurmakelaar	€ -	€ 25	€ -	€ 25	€ -
Totaal	€ -	€ 388	€ 54	€ 199	€ 243

De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van Gemeenten, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2024	Herrubricering	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2025
Gemeenten uitvoeringsplan Klimaat	€ -	€ -	€ 273	€ -	€ 273
Gemeente Deventer transformatie gezondheid	€ -	€ 83	€ -	€ -	€ 83
Gemeente DOWR bijdrage serverruimte 2023	€ -	€ 12	€ -	€ -	€ 12
Gemeente Deventer Beschermd Wonen	€ -	€ 1.058	€ 418	€ 236	€ 1.240
Totaal	€ -	€ 1.153	€ 691	€ 236	€ 1.608

De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van Overige Overheden, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2024	Herrubricering	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2025
Provincie Overijssel Cultuur aan de Basis	€ 9	€ 9-	€ -	€ -	€ -
Gemeente Deventer Beschermd Wonen	€ 1.058	€ -1.058	€ -	€ -	€ -
Gemeente Deventer transformatie gezondheid	€ 83	€ -83	€ -	€ -	€ -
Provincie Overijssel klimaatregelen RIVUS 2022	€ 102	€ -102	€ -	€ -	€ -
Provincie Overijssel intensivering energietoezicht	€ 4	€ -4	€ -	€ -	€ -
Provincie Overijssel IJsseluitwaarden Olst	€ 135	€ -135	€ -	€ -	€ -
Provincie Overijssel Inkoopactie energemaatregelen	€ 5	€ -5	€ -	€ -	€ -
Provincie Overijssel Flexpools Wengelerhoek en Tellegenschol	€ 33	€ -33	€ -	€ -	€ -
Gemeente DOWR bijdrage serverruimte 2023	€ 12	€ -12	€ -	€ -	€ -
Provincie Overijssel Verkeersveiligheid Wechterholt	€ 75	€ -75	€ -	€ -	€ -
Provincie Overijssel subsidie cultuurmakelaar	€ 25	€ -25	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 1.541	€ 1.541-	€ -	€ -	€ -

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Woningbouw	€ 113.312	50%	35.351	€ 35.351
Monumenten	€ 545	100%	58	€ 58
Uitvaartzorg	€ 113	100%	9	€ 9
Cultuur	€ 4.700	100%	2.311	€ 2.311
Onderwijshuisvesting	€ 15.900	100%	3.450	€ 3.450
Totaal	€ 134.570		€ 41.179	€ 41.179

In 2025 is geen beroep gedaan op de gemeente Olst-Wijhe in het kader van de verleende borg en garantstellingen.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen.

Hierna volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen

De gemeente Olst-Wijhe heeft voor de uitvoering van de Wmo met diverse zorgaanbieders langdurige contracten afgesloten.

De contracten hebben onder meer betrekking op huishoudelijke verzorging, hulpmiddelen en collectief vraagafhankelijk vervoer.

Verder heeft de gemeente een meerjarig huurcontract voor de publieksbalie in het Holstohuis te Olst afgesloten.

Indirect geborgde leningen per ultimo 2025

Corporatie	Doel geldlening	Hoofdsom	Restant per 1-1	Restant per 31-12	Percentage dekking	Gewaarborgd
Stichting IJssellandschap	Monumenten	544.536	58.088	38.590	100%	38.590
Stichting Hof Wonen	Woningbouw	30.372.000	30.372.000	30.109.000	50%	15.055
Stichting Beheer Uitvaartvoorzieningen	Uitvaartvoorziening	113.445	9.074	4.356	100%	4.356
Stichting Hof Wonen	Woningbouw	22.390.283	22.390.283	22.390.000	50%	11.195
Stichting Hof Wonen	Woningbouw	16.082.000	-	10.582.000	50%	5.291
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.626.000	5.178.000	5.626.000	50%	905.786
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.000.000	2.156.052	1.933.069	50%	966.534
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	2.000.000	397.341	271.728	50%	135.864
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	2.000.000	397.784	272.048	50%	136.024
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	2.000.000	398.292	272.415	50%	136.207
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	3.000.000	1.356.197	1.232.000	50%	616.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	3.000.000	740.797	568.306	50%	284.153
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	1.988.000	913.384	830.238	50%	415.119
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	1.000.000	460.607	418.740	50%	209.370
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	2.500.000	1.226.889	1.127.731	50%	563.865
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.000.000	1.987.649	1.739.824	50%	869.912
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	2.500.000	625.000	500.000	50%	250.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	10.000.000	10.000.000	10.000.000	50%	5.000.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.000.000	5.000.000	5.000.000	50%	2.500.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.000.000	5.000.000	5.000.000	50%	2.500.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.000.000	5.000.000	5.000.000	50%	2.500.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.000.000	5.000.000	5.000.000	50%	2.500.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	10.100.000	10.100.000	10.100.000	50%	5.050.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	1.732.226	1.732.226	1.732.226	50%	278.888
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	10.000.000	10.000.000	10.000.000	50%	1.610.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.500.000	5.500.000	5.500.000	50%	885.500
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.000.000	5.000.000	5.000.000	50%	805.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.000.000	5.000.000	5.000.000	50%	805.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.000.000	5.000.000	5.000.000	50%	805.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	5.000.000	5.000.000	5.000.000	50%	805.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	10.000.000	10.000.000	10.000.000	50%	1.610.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	10.000.000	10.000.000	10.000.000	50%	1.610.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	10.000.000	-	10.000.000	50%	1.610.000
Woningstichting SallandWonen	Woningbouw	10.000.000	-	10.000.000	50%	1.610.000
Totaal		222.448.490	165.999.663	195.248.271		38.047.710

Direct geborgde leningen per ultimo 2025

	Doel geldlening	Hoofdsom	Restant per 1-1	Restant per 31-12	Percentage dekking	Gewaarborgd
Stichting Gebouwbeheer Kindcentra Olst-Wijhe	Onderwijshuisvesting	15.900.000	3.450.000	-	100%	-
Stichting Gebouwbeheer Kindcentra Olst-Wijhe	Onderwijshuisvesting	13.850.000	-	13.850.000	100%	13.850.000
Woningstichting SallandWonen	Cultuur	2.200.000	1.082.214	994.900	100%	994.900
Woningstichting SallandWonen	Cultuur	2.500.000	1.228.961	1.129.761	100%	1.129.761
		34.450.000	5.761.175	15.974.661		15.974.661

Per doeleinde	38.590
Monumenten	38.004.764
Woningbouw	4.356
Uitvaartvoorziening	2.124.661
Cultuur	13.850.000
Onderwijshuisvesting	
Totaal geborgde geldleningen	54.022.371

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

OVERZICHT BATEN EN LASTEN PROGRAMMA'S

Bedragen x € 1.000

Jaarrekening 2025	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Resultaat
Baten				
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	378	536	595	59
Leefomgeving	11.325	14.076	11.390	-2.686
Samenleving	5.451	10.670	10.773	103
Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	45.297	47.369	47.621	251
Totale Baten	62.450	72.651	70.378	-2.273
Lasten				
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	-4.262	-4.559	-5.223	-664
Leefomgeving	-17.827	-22.376	-17.757	4.619
Samenleving	-29.836	-35.937	-34.904	1.033
Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	-11.204	-12.711	-11.633	1.078
Totale Lasten	-63.130	-75.584	-69.518	6.066
Saldo voor reservemutaties	-680	-2.933	860	3.793
Onttrekking reserves	1.052	4.137	2.177	-1.960
Toevoeging reserves	-373	-1.206	-1.480	-274
Saldo reserves	680	2.932	697	-2.234
Saldo baten en lasten	0	-1	1.558	1.559

OVERZICHT BATEN EN LASTEN THEMA'S EN TAAKVELDEN

Bedragen x € 1.000

Thema's en taakvelden	Baten Begroting 2025	Baten realisatie 2025	Saldo baten 2025	Lasten begroting 2025	Lasten realisatie 2025	Saldo lasten 2025
Bestuur, participatie en communicatie						
Bestuur	0	2	2	-1.556	-2.257	-702
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	-23	-35	-12
Dienstverlening						
Burgerzaken	401	465	64	-698	-779	-81
Openbare orde & veiligheid						
Crisisbeheersing en Brandweer	119	114	-5	-1.917	-1.796	121
Openbare orde en Veiligheid	16	15	-2	-365	-355	10
Openbare ruimte						
Verkeer en vervoer	145	203	58	-2.303	-2.381	-78
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	3	3	-1.996	-2.049	-53
Riolering	2.177	2.112	-65	-1.621	-1.556	65
Begraafplaatsen en crematoria	61	69	8	-123	-120	3
Ruimtelijke ontwikkeling en omgeving						
Ruimtelijke ordening	250	517	267	-2.700	-2.068	633
Wonen, grondexploitatie & handhaving						
Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	5.469	2.462	-3.006	-5.492	-1.956	3.535
Wonen en bouwen	751	1.100	350	-1.197	-1.433	-236

Economische zaken en grondexploitatie

Economische ontwikkeling	5	15	10	-320	-354	-34
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	389	1.413	1.024	-413	-1.393	-980
Economische promotie	0	0	0	-32	-33	-1

Recreatie en toerisme

Recreatieve Havens	38	18	-20	-15	-6	10
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	0	-245	-186	59

Duurzaamheid

Afval	2.273	2.387	114	-1.888	-2.002	-114
Milieubeheer	2.518	1.090	-1.427	-4.030	-2.220	1.810

Onderwijs

Openbaar basisonderwijs	21	2	-19	-112	-106	6
Onderwijshuisvesting	33	33	0	-987	-1.002	-15
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	198	219	21	-1.521	-1.404	118

Sport

Sportbeleid en activering	123	124	1	-282	-285	-3
Sportaccommodaties	277	136	-141	-1.692	-1.735	-43

Kunst en Cultuur

Cultuurpresentatie, -productie, -partici	0	44	44	-198	-243	-45
Musea	0	0	0	-188	-69	119
Media	18	21	3	-549	-559	-10

Welzijn

Samenkracht en burgerparticipatie	5.633	5.086	-548	-7.930	-6.479	1.451
-----------------------------------	-------	-------	------	--------	--------	-------

Werk- en inkomensondersteuning

Inkomensregelingen	3.840	4.574	735	-5.906	-6.690	-784
Begeleide participatie	0	4	4	-2.348	-2.141	207
Arbeidsparticipatie	0	30	30	-756	-728	28

Maatschappelijke ondersteuning

Wijkteams	0	0	0	-151	0	151
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	38	31	-7	-421	-414	7
Toegang en eerstelijnsvoorz. Integraal	0	1	1	-344	-282	62
Hulpmiddelen en diensten (WMO)	3	9	6	-539	-565	-27
Huishoudelijke hulp (WMO)	153	158	6	-2.077	-2.051	26
Begeleiding (WMO)	0	0	0	-1.190	-1.155	35
Dagbesteding (WMO)	0	0	0	-474	-515	-41
PGB WMO	0	2	2	-232	-251	-19
Beschermd wonen (WMO)	231	166	-64	-231	-166	64
Coördinatie en beleid WMO	0	0	0	-253	-239	14

Jeugd

Toegang en eerstelijnsvoorz. Jeugd	0	0	0	-696	-699	-3
Jeugdhulp ambulant lokaal	0	2	2	-244	-152	92
Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0	-3.706	-3.738	-32
Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	-87	-5	82
Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	-146	0	146
Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	-907	-1.517	-610
Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	11	11	-3	-72	-69
PGB Jeugd	0	0	0	-175	-144	31
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Jeugdbescherming	0	0	0	-387	-337	50
Jeugdreclassering	0	0	0	-31	-21	10
Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	0	-146	-146	0

Volksgesondheid

Volksgesondheid	102	118	17	-1.028	-994	34
-----------------	-----	-----	----	--------	------	----

Overhead						
Ondersteuning organisatie	189	981	792	-11.213	-11.273	-60
Treasury						
Treasury	539	478	-61	-107	-26	81
Lokale heffingen						
OZB woningen	4.036	4.084	48	-176	-160	15
OZB niet-woningen	1.450	1.458	8	-138	-22	116
Belastingen Overig	53	46	-7	-44	-44	0
Economische promotie	231	236	6	-6	-122	-115
Algemene uitkeringen						
Algemene uitkering overige uitkeringen	40.146	40.338	192	0	0	0
Overige baten en lasten en onvoorzien						
Resultaat van de rekening baten lasten	0	0	0	0	-1.558	-1.558
Overige baten en lasten	727	0	-727	-1.028	14	1.042
Vennootschapsbelasting						
Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0	0	0	0	0
Reserves	4.137	2.177	-1.960	-1.206	-1.480	-274
Resultaat	76.788	72.555	-4.233	-76.789	-72.555	4.234

TOELICHTING VAN DE VERSCHILLEN PER PROGRAMMA

Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid

	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Baten	0	536	595	59
Lasten	0	-4.559	-5.223	-664
Saldo van baten en lasten	0	-4.023	-4.628	-605
Onttrekking reserves	0	77	25	-52
Toevoeging reserves	0	-75	-92	-17
Resultaat	0	-4.021	-4.695	-674

Bedragen x € 1.000

Thema's en taakvelden	Primaire Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Saldo 2025
Bestuur, participatie en communicatie				
Bestuur	0	-1.556	-2.256	-700
Beheer overige gebouwen en gronden	0	-23	-35	-12
Dienstverlening				
Burgerzaken	0	-297	-315	-17
Openbare orde & veiligheid				
Crisisbeheersing en Brandweer	0	-1.798	-1.682	116
Openbare orde en Veiligheid	0	-349	-341	8
Reserves	0	2	-67	-69
Resultaat		-4.021	-4.695	-674

Leefomgeving

	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Baten	0	14.076	11.390	-2.686
Lasten	0	-22.376	-17.757	4.619
Saldo van baten en lasten	0	-8.300	-6.367	1.933
Onttrekking reserves	0	1.676	706	-970
Toevoeging reserves	0	-13	-510	-498
Resultaat	0	-6.637	-6.172	465

Bedragen x € 1.000

Thema's en taakvelden	Primaire Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Saldo 2025
Openbare ruimte				
Verkeer en vervoer	0	-2.158	-2.178	-20
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	-1.996	-2.046	-50
Riolering	0	556	556	0
Begraafplaatsen en crematoria	0	-63	-52	11
Ruimtelijke ontw. en omgeving				
Ruimtelijke ordening	0	-2.450	-1.551	899
Wonen, grondexploitatie & handhaving				
Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	0	-23	506	529
Wonen en bouwen	0	-447	-333	114
Economische zaken en grondexploitatie				
Economische ontwikkeling	0	-314	-339	-24
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	-23	20	43
Economische promotie	0	-32	-33	-1
Recreatie en toerisme				
Recreatieve Havens	0	23	12	-11
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	-244	-185	59
Duurzaamheid				
Afval	0	386	386	0
Milieubeheer	0	-1.513	-1.130	383
Reserves	0	1.664	196	-1.468
Resultaat		-6.637	-6.172	465

Samenleving

	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Baten	0	10.670	10.773	103
Lasten	0	-35.937	-34.904	1.033
Saldo van baten en lasten	0	-25.267	-24.131	1.136
Onttrekking reserves	0	673	272	-401
Toevoeging reserves	0	-336	-348	-13
Resultaat	0	-24.930	-24.208	722

Bedragen x € 1.000

Thema's en taakvelden	Primaire Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Saldo 2025
Onderwijs				
Openbaar basisonderwijs	0	-91	-104	-13
Onderwijshuisvesting	0	-954	-969	-15
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	0	-1.323	-1.185	138
Sport				
Sportbeleid en activering	0	-159	-161	-2
Sportaccommodaties	0	-1.415	-1.599	-184
Kunst en Cultuur				
Cultuurpresentatie, -productie, -partici	0	-198	-199	-1
Musea	0	-188	-69	119
Media	0	-532	-538	-7
Welzijn				
Samenkracht en burgerparticipatie	0	-2.297	-1.393	904
Werk en Inkomensondersteuning				
Inkomensregelingen	0	-2.066	-2.115	-49
Begeleide participatie	0	-2.348	-2.137	212
Arbeidsparticipatie	0	-756	-698	58
Maatschappelijke ondersteuning				
Wijkteams	0	-151	0	151
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	-383	-383	0
Toegang en eerstelijnsvoorz. Integraal	0	-344	-281	63
Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	-535	-557	-21
Huishoudelijke hulp (WMO)	0	-1.924	-1.892	32
Begeleiding (WMO)	0	-1.190	-1.155	35
Dagbesteding (WMO)	0	-474	-515	-41
PGB WMO	0	-232	-249	-17
Coördinatie en beleid WMO	0	-253	-239	14
Jeugd				
Toegang en eerstelijnsvoorz. Jeugd	0	-696	-699	-3
Jeugdhulp ambulant lokaal	0	-244	-150	94
Jeugdhulp ambulant regionaal	0	-3.706	-3.738	-32
Jeugdhulp ambulant landelijk	0	-87	-5	82
Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	-146	0	146
Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	-907	-1.517	-610
Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	-3	-61	-58
PGB Jeugd	0	-175	-144	31
Jeugdbescherming	0	-387	-337	50
Jeugdreclassering	0	-31	-21	10
Coördinatie en beleid Jeugd	0	-146	-146	0
Volksgezondheid				
Volksgezondheid	0	-926	-876	50
Reserves	0	337	-76	-414
Resultaat		-24.930	-24.208	722

Algemene dekkingsmiddelen, Overhead en onvoorzien

	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 n.w.	Realisatie 2025	Saldo 2025
Baten	0	47.369	47.621	251
Lasten	0	-12.711	-11.633	1.078

Saldo van baten en lasten	0	34.658	35.987	1.329
Onttrekking reserves	0	1.711	1.174	-536
Toevoeging reserves	0	-782	-2.087	-1.305
Resultaat	0	35.586	35.074	-512

Bedragen x € 1.000

Thema's en taakvelden	Primaire Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Saldo 2025
Overhead				
Ondersteuning organisatie	0	-11.024	-10.292	732
Treasury				
Treasury	0	432	452	20
Lokale heffingen				
OZB woningen	0	3.860	3.924	63
OZB niet-woningen	0	1.312	1.436	123
Belastingen Overig	0	9	2	-7
Economische promotie	0	224	115	-110
Algemene uitkeringen				
Algemene uitkering overige uitkeringen	0	40.146	40.338	192
Overige baten en lasten en onvoorzien				
Overige baten en lasten	0	-301	14	315
Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0	0	0
Reserves	0	929	-913	-1.841
Resultaat		35.586	35.074	-512

WNT

Gegevens 2025			
bedragen x € 1	S. van den Berg	A.G. Holleman	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01-2025 t/m 31-12-2025	01-01-2025 t/m 31-12-2025	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 126.270	€ 101.065	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.497	€ 15.110	
Subtotaal	€ 146.767	€ 116.175	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000	€ 246.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 146.767	€ 116.175	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	

Gegevens 2024					
bedragen x € 1	D.L.W. Zielhuis	G.H.F. Grashof	S. van den Berg	J.T.J.J. van Zwam	A.G. Holleman
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Waarnemend gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01-2024 t/m 30-04-2024	01-05-2024 t/m 31-10-2024	01-11-2024 t/m 31-12-2024	01-01-2024 t/m 30-04-2024	01-05-2024 t/m 31-12-2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,1111	1	0,8889	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 46.591	€ 122.172 op jaarbasis	€ 20.468	€ 33.347	€ 84.459 op jaarbasis
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 6.296	€ 20.300	€ 3.429	€ 4.447	€ 10.795
Subtotaal	€ 52.887	€ 142.472	€ 23.897	€ 37.794	€ 95.254
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000	€ 233.000	€ 207.114	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 127.321	€ 142.472	€ 23.897	€ 37.794	€ 95.254
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

RECHTMATIGHEIDSVANTWOORDING

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 3 februari 2025 normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.390.360. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 1.759.084 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 1.390.360. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 929.243 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium		In €
1A.	Overschrijding lasten programma's	716.000
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	332.243
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties (p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden)	0
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld op grond van de spelregels in de financiële verantwoording	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		1.048.243
4.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	929.243
	De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht boven een bedrag van €150.000.	119.000
Voorwaardencriterium		
5.	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering)	710.841
M&O criterium		
6.	Bevindingen in het kader van het m&o criterium	0

Totaal Onrechtmatigheden	1.759.084
Waarvan acceptabel	929.243
Waarvan niet-acceptabel	829.841

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Incidentele Baten & Lasten

De genoemde bedragen zijn in duizenden euro's

Programma	Baten / Lasten	Incidentele baten en lasten begroting 2025 n.w.	Incidentele baten en lasten rekening 2025
1. Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	Baten	-	-
	Lasten	-	-
2. Leefomgeving	Baten	2.259	403
	Lasten	-3.473	-1.150
3. Samenleving	Baten	5.070	4.614
	Lasten	-5.509	-4.249
4. Algemene dekkingsmiddelen, Overhead en Onvoorzien	Baten	-580	-
	Lasten	-814	-221
Reserve mutaties	Onttrekkingen	4.137	2.177
	Toevoegingen	-1.206	-1.480
Resultaat		-115	94

Incidentele Baten & Lasten Grexen

Grondexploitaties	Baten / Lasten	Incidentele baten en lasten begroting 2025 n.w.	Incidentele baten en lasten rekening 2025
Grondexploitaties	Baten	5.283	3.639
Grondexploitaties	Lasten	-5.283	-3.210
Mutatie voorraad		-	429

Rentetoevoeging verliesvoorziening grondexploitatie	-46	-101
--	------------	-------------

Totaal incidenteel	-161	-6
---------------------------	-------------	-----------

Specificatie van de incidentele baten en lasten

bedragen x € 1.000	Baten		Lasten	
	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
Programma Leefomgeving	2.259	403	-3.473	-1.150
Aanpak Energiearmoede	331	29	-331	-29
Bodemonderzoek Den Nul	310	121	-310	-121
Bodemonderzoek Olst	0	0	-71	-33
Gebiedsgerichte aanpak Boskamp	146	97	-146	-96
Herontwikkeling Aloysius locatie	0	4	-196	-102
Herontwikkeling Jozef locatie	200	0	-234	-44
Hoogwaterbeschermingsprogramma	0	45	-574	-456
Nationaal IsolatieProgramma	1.272	42	-1.272	-42
Opstellen omgevingsvisie	0	0	-73	-38
Volkshuisvesting	0	64	-266	-189
Programma Samenleving	5.070	4.614	-5.509	-4.249
Integraal ZorgAkkoord	160	126	-160	-131
Kindcentra	0	0	-464	-504
Opvang Oekraïne	4.910	4.488	-4.835	-3.603
Vorbereiding binnensportvoorziening	0	0	-50	-10
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	-580	0	-814	-221
DOWR-i Uitvoeringsplannen	0	0	-313	-19
Korting Algemene uitkering	-580	0	0	0
Programma Digitale Transformatie	0	0	-339	-102
Toekomstbestendig Olst-Wijhe	0	0	-162	-101

SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA)

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07.01.2026							
Verstrekker	Indicatiecode	Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05
			2	5	Ja	Ja	Nee
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12
			€10.622	€10.871	€0	€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PivA's (jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaflaure	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het huishoudens van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02			
			€0	Nee			
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling
			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24
			€0	€12.000	€0	€0	€19.174
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling
			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24
			€0	€12.000	€0	€0	€19.174
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsnormen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05
			€143.802	€35.124	€0	€0	€99.212
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10	Aard controle R Indicator: D8/11
			1				
			2				
			100				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05
			€39.880	€0	€0	€0	€0
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11	Aard controle R Indicator: D14/12
			1				
			2				
			10				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling
IenW	E4B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E4B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E4B/02	Aard controle R Indicator: E4B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E4B/04	Aard controle R Indicator: E4B/05
			1	030004 Provincie Overijssel	€102.316	€105.825	€363.510
			2	IENW/BSK-2022/45079	€102.316	€105.825	€363.510
			20				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling
			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24
			€0	€12.000	€0	€0	€19.174
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling
			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24

			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09		
1			030004 Provincie Overijssel	ENW/BSK-2022/45079	Nee		
2							
20							
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13	
1			030004 Provincie Overijssel	ENW/BSK-2022/45079	Broekslag fase 1	Nee	
2							
20							
1enW	E120	Regeling specifieke uitkering stimulerende verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Totale besteding (Jaar T) Aard controle R Indicator: E120/01	Cumulative totale besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E120/02	Cumulative eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E120/03	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04	
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuk, maters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08	
1			Nee			nog geen begin gemaakt	
2							
50							
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05
			€ 3.679.253	€ 37.194	€ 169.994	€ 2.242	€ 44.635
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente 1.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11
			€ 52.967	€ 143	€ 0	€ 748.174	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14			
			€ 0	Ja			
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverzekering) gemeentedeel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05
			€ 0	€ 74	€ 3.036	€ 0	€ 0
			Bbz vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gemeente Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Bbz in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	Bbz vóór 2020 – kapitaalverzekering (exclusief ROR) Gemeente Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Bbz en achterstallige betalingen kapitaalverzekeringen Bbz in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	Bbz vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverzekeringen (ROR) Gemeente Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Bbz en achterstallige betalingen kapitaalverzekeringen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	Bbz vanaf 2020 – kapitaalverzekering Gemeente Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden kapitaalverzekeringen Bbz in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05
1			Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 11.311
2			Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 16.558
3			Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 8.514
4			Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5			Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 800	€ 0
6			Totaal	€ 0	€ 0	€ 800	€ 36.383
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aantal besluiten kapitaalverzekering (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10	
1			Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0		
2			Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja	
3			Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
4			Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
5			Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
6			Totaal	0	0	N.v.t.	

			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo n jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0		€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0		€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0		€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0		€ 0
			6 Totaal	0	0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 196.688	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03		
			€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2025	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
		Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 26.132	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten	Totale werkelijke berekende uitkering			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02			
			€ 205.981	€ 82.538			
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Overlopende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06	
			€ 53.209	€ 108	€ 29.221		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle R Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle R Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05
			€ 306.104	€ 25.521	€ 329.542	€ 933.569	Ja
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Erindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08			
			Ja	Nee			
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02			
			1 061773 Gemeente Olst-Wijhe	€ 126.389			
			2				
			3				

VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			Aard controle D1 Indicator: J17/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02	Aard controle D1 Indicator: J17/03			
1	2		30	105				
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
1	2		Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04	Aard controle R Indicator: J17/05	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07	Aard controle R Indicator: J17/08	
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeente kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeente kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeente kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeente kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			49	€ 13.492	€ 72.257	4	€ 987	€ 21.054
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis– heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeente kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeente kosten			In euro's Waarde in hale euro's invullen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			28	€ 14.599	€ 22.898	Het aantal grote(w)e elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
VRO	J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J56/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/02	Aard controle R Indicator: J56/03	Aard controle R Indicator: J56/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/06
			1	RHA2021-02377203	Flex wonen Wengelerhoek	€ 0	€ 817.781	50
			2					50
			10					
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (Ja/Nee)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J56/07	Aard controle R Indicator: J56/08	Aard controle R Indicator: J56/09	Aard controle R Indicator: J56/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/12
			1	Flex wonen Wengelerhoek	€ 0	€ 446.518	Ja	Ja
			2					
			10					
			Kopie Projectnaam	Endverantwoording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J56/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/15			
			1	Flex wonen Wengelerhoek	Ja	Ja		
			2					
			10					
VRO	J85	Stimuleringsregeling flex- en transitiewoningen	Projectnaam	Cumulatief aantal flex- of transitiewoningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor Ontheemden of vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J85/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/03	Aard controle R Indicator: J85/04	Aard controle R Indicator: J85/05	
			1	2022-0000048785 beschikking voor flexwonen algemeen	76	51	€ 912.000	€ 912.000
			2					
			20					
			Kopie projectnaam	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Endverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J85/06	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/08			

			1 2022-000048785 beschikking voor flexionen algemeen Ja	Ja				In euro's Waarde in hele euro's invullen	
			2						
			20						
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06	
			1 LA/23-03615342	€ 42.295	20	0	€ 0	€ 200	
			2						
			100	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09				
			1	€ 1.439	€ 40.656	Nee			
			2						
			100						
VRO	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/02	Aard controle R Indicator: J209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/04	Aard controle D2 Indicator: J209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/06	
			1 RH4/2022-0336500	4 Woonwagendplaatsen	€ 26.000	€ 299.711	€ 0	4	
			2						
			10	Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/09	Aard controle R Indicator: J209/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/11		
			1	4 Woonwagendplaatsen	4	Ja	Ja	Nee	
			2						
			10						
VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(codes) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Sisa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/01	Aard controle R Indicator: J210B/02	Aard controle R Indicator: J210B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/06
			1 030004 Provincie Overijssel	€ 65.000	€ 290.966	2	84	Ja	
			2 030004 Provincie Overijssel	€ 65.000	€ 129.329	2	135	Ja	
			3						
			4						
			5						
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) - salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T) - kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T) - overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Selecteer ja/nee
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06	
			€ 529.802	€ 38.196	€ 0	€ 1.110.518	€ 43.889	€ 132.121	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Nee						
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07						
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t/m de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)	
			Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 4.109.292			€ 149.185	€ 0	€ 182.303	
			Totaal bedrag vorderingen (/- onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd		
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Aard controle D2 Indicator: M16/11		
			€ 0	€ 3.456	€ 186.564	1-1-2025	1-10-2025		
			Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)					
			Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 vermindert met 09						
			Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13					
			€ 4.257.672	€ 16.008.039					

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn bij ons geen gebeurtenissen na balansdatum bekend die mogelijk impact hebben op de jaarrekening 2025.

OVERIGE GEGEVENS

ACCOUNTANTSVERKLARING

Aan de gemeenteraad van
Gemeente Olst-Wijhe

Baker Tilly (Netherlands) B.V.
Burgemeester Roelenweg 14-18
Postbus 508
8000 AM Zwolle

T: +31 (0)38 425 86 00

zwolle@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Olst-Wijhe te Wijhe gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeente Olst-Wijhe op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2025;
- 2 de balans per 31 december 2025;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
- 5 de sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- 6 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol gemeente Olst-Wijhe 2023-2026 dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 9 februari 2026 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Olst-Wijhe zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.390.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 150.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, sisa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de gemeente en haar interne beheersingsomgeving. Wij hebben een frauderisicoanalyse uitgevoerd met als doelstelling het identificeren en inschatten van mogelijke risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Wij hebben onze frauderisicoanalyse besproken met het college en de rekeningcommissie.

Op basis van onze frauderisicoanalyse hebben wij geen frauderisico onderkend ten aanzien van de opbrengstverantwoording. Dit vloeit voort uit het feit dat een deel van de opbrengststromen bestaat uit een voor gedefinieerd bedrag op basis van een beschikking waarop de gemeente geen invloed heeft (zoals de rijksbijdrage en specifieke uitkeringen vanuit het rijk). De andere opbrengststromen zijn niet complex en routinematig van aard en bij deze opbrengststromen is weinig tot geen sprake van schattingselementen. Daarnaast zijn in de opbrengsten geen frauderisicofactoren aanwezig zoals beloningsstructuur van het management, prestatie-indicatoren en andere factoren die aanleiding geven tot het bewust foutief manipuleren van de opbrengsten.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij de volgende frauderisico's geïdentificeerd en geëvalueerd in het kader van onze controle.

Risico op een afwijking van materieel belang als gevolg van doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management

Het college of management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Een motief van het college of management zou hierbij kunnen zijn om op die wijze een betere financiële situatie of prestatie te presenteren. Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Analyseren en beoordelen van op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;
- Analyse van aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;

- Beoordelen van belangrijke schattingen en de schattingsprocessen van het college of management zoals de waardering van de grondexploitaties, vorderingen en het toereikend zijn van voorzieningen. Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college bij deze posten. Wij hebben onder meer de volgende werkzaamheden verricht:
 - Met betrekking tot de grondexploitatie hebben wij de plausibiliteit van de uitgangspunten op projectniveau gecontroleerd aan de hand van de economische inputparameters alsook backtestingwerkzaamheden. Daarnaast hebben we de toereikendheid van de verliesvoorzieningen en de nauwkeurigheid en volledigheid van de tussentijdse winstneming gecontroleerd;
 - Met betrekking tot vorderingen hebben wij de inschatting van het college van de inbaarheid van de vordering en diens gevolgde de omvang van de voorziening dubieuze debiteuren gecontroleerd;
 - Met betrekking tot de voorzieningen hebben we vastgesteld dat de uitgangspunten voor de voorziening plausibel zijn.
- Beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening om en transacties met verbonden partijen; en
- Doornemen van notulen van vergaderingen van het management, college en de raad.

Naast bovenstaande hebben wij, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd en het bestaan vastgesteld van de beheersingsmaatregelen op organisatieniveau zoals het integriteitsbeleid en de klokkenluidersregeling, alsmede de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten, het maken van schattingen en het bewaken van projecten. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken. Tevens hebben wij integriteits- en klokkenluidersmeldingen nader in onze controle betrokken.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Het risico dat inkoopfacturen inzake bedrijfskosten niet nauwkeurig zijn verantwoord doordat de inkoopfactuur niet in overeenstemming is met de geleverde prestatie

Wij hebben vastgesteld dat binnen het proces inkopen de prestatie-akkoordverklaarder akkoord geeft voor de geleverde prestatie, waarna de budgethouder autoriseert conform de budgethoudersregeling. Op dit moment is er niet altijd sprake van een prestatie-akkoordverklaarder, omdat dit volgens de budgethoudersregeling niet verplicht is en technisch (geautomatiseerd) niet wordt afgedwongen. Daarnaast is onvoldoende structureel herleidbaar op welke basis de budgethouder de factuur autoriseert. Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd in de vorm van een risicogerichte kritische deelwaarneming waarbij op basis van onderliggende stukken is gecontroleerd of de prestatie (zowel de prijs component als de hoeveelheid component) onderbouwd is.

Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij een detailcontrole uitgevoerd op de inkopen waarbij op basis van de onderliggende documentatie is vastgesteld dat de prestatie (zowel de prijs component als de hoeveelheid component) is onderbouwd.

Hierbij hebben wij een fout geconstateerd van € 297.176.

Het corruptierisico dat Europese aanbestedingsrichtlijnen om gunning aan een bevriende partij mogelijk te maken niet zijn nageleefd bij de totstandkoming van de contracten met leveranciers daar waar contracten zijn afgesloten met een contractwaarde groter dan EUR 2,7 miljoen en sprake is van een inkooprelatie

Om dit risico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Kennis genomen van de door de verbijzonderde interne controle van de gemeente Olst-Wijhe uitgevoerde controle op de EU-aanbestedingsrichtlijnen;

- Controleren van de aanbestedingsdossiers voor 1 leverancier waar sprake is van een inkooprelatie en een ingekocht bedrag over de afgelopen 4 jaar groter dan EUR 2,7 miljoen op naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen;
- Controleren hoe is omgegaan met meerwerk (in relatie tot de contractwaarde);
- Vastgesteld of de organisatie waarmee de gemeente de inkooptransactie is aangegaan geen organisatie betreft waar een collegelid of lid van het management een nevenfunctie heeft.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college heeft in de paragraaf 'weerstandsvormogen en risicobeheersing' een beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de gemeente om de door haar geïdentificeerde risico's op te vangen en haar bedrijfsvoering voort te zetten voor tenminste 12 maanden na het opstellen van de jaarrekening. De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Als onderdeel van onze controle hebben wij deze veronderstelling met het college geëvalueerd aan de hand van de tot het moment van het verstrekken van deze controleverklaring beschikbare informatie waaronder de begroting en de financiële kengetallen inclusief de weerstandratio. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente voor boekjaar 2026 een sluitende begroting heeft.

Wij hebben, op basis van de verkregen controle-informatie, overwogen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Eventuele relevante gebeurtenissen na balansdatum die haar effect kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente zijn toereikend toegelicht in de toelichting op de balans.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij hebben een risicoanalyse uitgevoerd gericht op het risico dat er gereede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder;
- Wij hebben kennisgenomen van de analyse in de paragraaf weerstandsvormogen en risicobeheersing van het college en overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Wij hebben met het college de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten besproken;
- Wij hebben kennisgenomen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden;
- Wij hebben kennisgenomen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder;
- Wij hebben vastgesteld dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen;
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering;
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.

Op basis van onze kennis en ons begrip van de organisatie, verkregen tijdens onze jaarrekeningcontrole, en de financiële positie van de gemeente, zoals deze blijkt uit de jaarrekening, vinden wij het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar. Onze bevindingen zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente niet langer in staat is om de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de sisa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling informatieverstrekking sisa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling informatieverstrekking sisa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering sisa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling informatieverstrekking sisa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- Het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede het getrouw weergeven van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

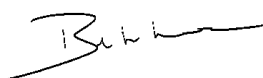
Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 9 februari 2026, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 26 juni 2026

Baker Tilly (Netherlands) B.V.

M.C.J.M. Bekker RA

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 - OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

Overzicht reserves en voorzieningen rekening 2025

Naam reserve/voorziening	WBS nrs	Saldo aan het begin van 2025	Vermeerderingen dotatie rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen	Saldo aan het einde van 2025
A. Algemene reserve:						
Algemene reserve	U1.4100.00	3.000.000				3.000.000
Nader te bestemmen middelen	U1.4105.00	9.335.241		413.302	1.230.396	8.518.147
Reserve grondexploitatie	U1.4110.00	1.071.149	23.565	498.236	371.968	1.220.982
Totaal algemene reserves		13.406.390	23.565	911.538	1.602.364	12.739.129
B. Nog te bestemmen resultaat jaarrekening						
Exploitatieresultaat 2024		2.327.554				2.327.554
Totaal algemene reserves		15.733.944				15.066.683
C. Bestemmingsreserves:						
Investeringsreserve, algemeen	U1.4200.00	22.192				22.192
Decentralisatie huisvesting onderwijs	U1.4202.00	1.741.818		161.321	204.423	1.698.716
Bestemmingsreserve algemeen	U1.4205.00					
Reserve recreatieve functies nabij IJssel Olst	U1.4210.00					
Bestemmingsreserve extra afschrijvingen	U1.4212.00					
Bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis	U1.4213.00	136.558	5.462		72.000	70.020
Bestemmingsreserve privatisering groen	U1.4215.00					
Reclame sport	U1.4222.00	28.109				28.109
Onderhoud gemeentehuis	U1.4240.00	100.556		73.000	35.016	138.540
Onderhoud huisvesting buitendienst	U1.4241.00	15.360		11.000	4.687	21.673
21.673Onderhoud brandweergarages	U1.4242.00	90.454		16.584	20.000	87.039
Onderhoud welzijnsaccommodaties	U1.4243.00	692.526		164.000	210.833	645.693
645.693Onderhoud kerktorens	U1.4244.00	187.535		41.450	24.084	204.901
Onderhoud gebouwen begraafplaats	U1.4245.00	52.154		-13.000		39.154
Onderhoud passantenhaven	U1.4246.00	18.000		3.000		21.000
Omgevingsvergunning	U1.4247.00	9.835				9.835
Duurzaamheid	U1.4248.00					
Laanbeplanting Raalterweg Wesepe	U1.4249.00					
Wachtgeldverplichting huidige wethouders	U1.4250.00	152.925	3.364	75.000		231.289
Sociaal Domein	U1.4255.00	47.323				47.323
Ontheemden	U1.4260.00					
Totaal bestemmingsreserves		3.295.345	8.827	552.355	591.043	3.265.483
D. Voorzieningen						
Egalisatievoorziening afvalstoffen	U2.8305.00	481.783		32.410		514.193
Vervanging riolering	U2.8316.00	3.407.511			515.142	2.892.370
Ruimtelijke kwaliteit	U2.8330.00	101.267		27.300		128.567

Pensioenaanspraken wethouders	U2.8340.00	1.555.338	36.162	596.672	81.148	2.107.024
Afgesloten grondexploitatiecomplex Zonnekamp Oost	U2.8350.26	6.569			1.625	4.944
Afgesloten grondexploitatiecomplex Wesepe WB	U2.8350.40	1.009			1.009	0
Afgesloten grondexploitatiecomplex Wesebe BT	U2.8350.41	0		31.360		31.360
Wachtgeldverplichtingen vm ambtsdragers	U2.8364.00	33.084			32.850	235
Voorziening Bomenlan	U2.8360	0		417.361		417.361
Voorz. spaarverlof en bovenw. Uren alg	U2.8366.00	510.000		110.000		620.000
Totaal voorzieningen		6.096.562	36.162	1.215.103	631.774	6.716.054
Verwachte verliezen grondexploitatie	U2.8300.00	2.320.810	46.416	54.226	1.126.190	1.295.262
Voorziening dubieuze debiteuren soza	U2.8301.00	201.736		4.697		206.433
Voorziening dubieuze debiteuren algemeen	U2.8313.00	24.617		-13.736		10.881
Voorzieningen in mindering op activa		2.547.163	46.416	45.187	1.126.191	1.512.576

BIJLAGE 2 - OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN

Overzicht langlopende schulden rekening 2025

Num mer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum en nummer besluit : O/W	lening- nummer	O.S of R	Jaar van laatste aflossing	Rente- percentage	Bedrag der annuïteit	Restantbedrag van de geldlening begin dienstjaar	Bedrag opgenomen in loop dienstjaar	Rente	Aflossing	Restantbedrag geldlening einde dienstjaar
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Leningen vaste schuld :

11	2.268.901	4-12-2001	40.0093835	S	2026	5,120		181.512		8.906	90.756	90.756	
12	1.134.451	13-12-2001	10021720	S	2026	5,210	82.195	152.380		7.939	74.256	78.124	
13	2.000.000	19-4-2002	40.0094524	S	2027	5,514		240.000		10.109	80.000	160.000	
15	2.500.000	25-9-2001	40.0099965	S	2030	3,988		600.000		20.106	100.000	500.000	
19	2.500.000	15-6-2010	40.104952	S	2030	3,860		750.000		24.621	125.000	625.000	
20	5.000.000	15-6-2010	40.105140	S	2030	3,880		1.500.000		50.386	250.000	1.250.000	
21	4.000.000	15-6-2010	40.105406	S	2040	3,850		2.133.333		78.996	133.333	2.000.000	
22	5.000.000	19-4-2011	40.106500	S	2031	4,490		1.750.000		69.408	250.000	1.500.000	
23	2.500.000	27-9-2011	40.106839	S	2036	3,990		1.200.000		46.528	100.000	1.100.000	
24	5.000.000	12-6-2012	10027626	S	2037	3,190		2.600.000		78.917	200.000	2.400.000	
27	3.000.000		40.109285	S	2029	1,700		1.000.000		15.744	200.000	800.000	
28	4.000.000		40.109681	S	2035	0,870		2.200.000		17.816	200.000	2.000.000	
	4.142.000		40.115799	S	2062	2,555	166.534	4.019.038		102.686	63.847	3.955.191	
	43.045.352							248.728	18.326.263	0	532.162	1.867.192	16.459.071

Leningen verstrekt t.b.v. woningbouw :

Wb 1	326.318	25-2-1988	W/164	40.0072059	S	2025	0,900	13.801	143.924	1.295	143.924	0	
	326.318							13.801	143.924	1.295	143.924	0	
	43.371.669,52							262.529	18.470.187	0	533.458	2.011.116	16.459.071

BIJLAGE 3 - WETTELIJKE INDICATOREN

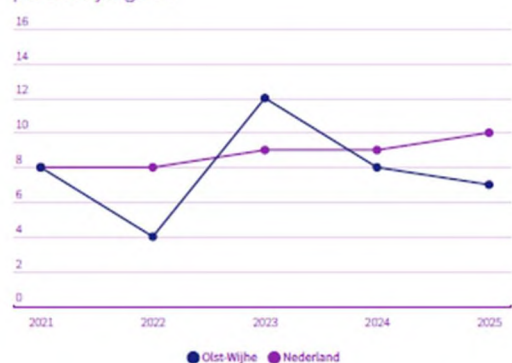

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Veiligheid

Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

Halt | 2021 - 2025

Economie

Funciemenging

47,3%
Olst-Wijhe

54,5%
Nederland

Meerdere bronnen | 2024

Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inw.15 t/m 64jr

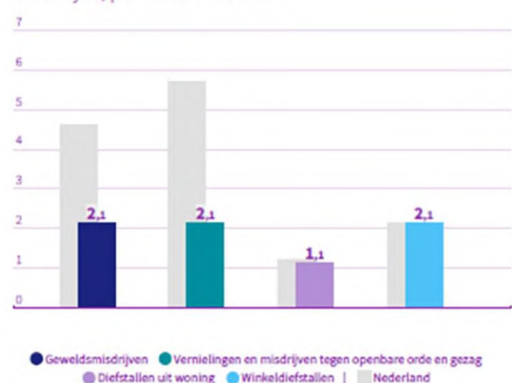
182,0
Olst-Wijhe

191,4
Nederland

LISA | 2024

Onderwijs

Misdrijven Olst-Wijhe, per 1.000 inwoners

CBS | 2025

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen

11,3
Olst-Wij...

6,7
Nederl...

DUO/Ingrado | 2024

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

14
Olst-Wij...

28
Nederl...

DUO/Ingrado | 2024

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

2,4%
Olst-Wijhe

2,3%
Nederland

DUO/Ingrado | 2024

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

43,7%
Olst-Wijhe

42,5%
Nederland

Gezondheidsmonitor | 2024

Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

627,5
Olst-Wijhe

850,2
Nederland

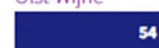
Meerdere bronnen | 2024

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval

kg per inwoner

Olst-Wijhe

Nederland

148

CBS | 2024

Jongeren met een delict voor de rechter

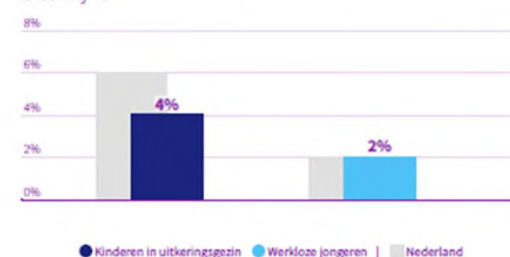
1%
Olst-Wijhe

1%
Nederland

CBS | 2023

Achterstand onder jeugd

Olst-Wijhe

CBS | 2024

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

35,1%
Olst-Wijhe

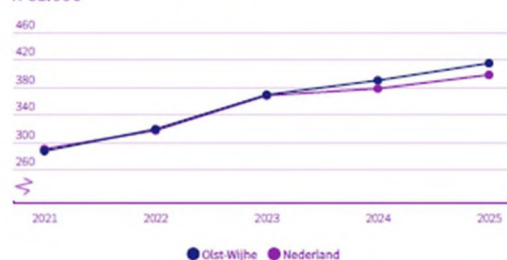
40,0%
Nederland

Klimaatmonitor | 2023

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde

x €1.000

CBS | 2021 - 2025

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

Olst-Wijhe

Nederland

281,1

CBS | 2025

Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

17,0

Olst-Wijhe

8,4

Nederland

BAG/ABF | 2024

Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

214,6

Olst-Wijhe

203,1

Nederland

CBS | 2024

Demografische druk

Olst-Wijhe

78,1%

Nederland

70,7%

CBS - ABF | 2025

Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar

Olst-Wijhe

12,4

Nederland

13,7

CBS | 2025

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 1.068

Olst-Wijhe

€ 957

Nederland

COELO | 2025

Jongeren met jeugdbescherming

1,0%

Olst-Wijhe

1,0%

Nederland

CBS | 2025

**Gemeentelijke woonlasten
meerpersoonshuishouden**

€ 1.091

Olst-Wijhe

€ 1.050

Nederland

COELO | 2025

Jongeren met jeugdreclassering

X

Olst-Wijhe

0,4%

Nederland

CBS | 2025

Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo
per 10.000 inwoners

650

Olst-Wijhe

660

Nederland

CBS GMSD Wmo | 2025

Totaalbeeld Interbestuurlijk Toezicht Olst-Wijhe 2026

Totaalbeeld 2026: Groen					
Financiën	Omgevingsrecht VTH	Ruimtelijke ordening	Informatie- en archiefbeheer	Huisvesting statushouders	Erfgoed
Oranje	Groen	Groen	Groen	Groen	Groen

Motivering totaalbeeld

Algemeen

De provincie heeft de wettelijke taak om toezicht te houden op de uitvoering van gemeentelijke medebewindstaken. In Overijssel doen we dat vanuit het uitgangspunt van **partnerschap**, zoals vastgelegd in de herziene Overijsselse Bestuursvereenkomst IBT (2022). Provincie en gemeenten werken samen aan een sterke kwaliteit van het openbaar bestuur, ieder vanuit de eigen rol, verantwoordelijkheid en bevoegdheden.

Beoordelingskader IBT

De beoordeling is gebaseerd op het geactualiseerde IBT-beoordelingskader dat, na afstemming met de gemeenten, in december 2025 door Gedeputeerde Staten is vastgesteld. Het interbestuurlijk toezicht in Overijssel omvat de domeinen: Financiën, Omgevingsrecht VTH, Ruimtelijke Ordening (voorheen Wro), Informatie- en archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Erfgoed.

Voor Financiën betreft het toezicht op de begroting; voor de overige domeinen gaat het om toezicht op de uitvoering van gemeentelijke medebewindstaken. Voor de oranje en rode domeinen voert de provincie het inhoudelijke gesprek met de gemeente over de gesignaleerde risico's en mogelijke verbeteringen.

Vanaf 2026 gaan we met gemeenten in gesprek om samen het interbestuurlijk toezicht op Erfgoed verder te verdiepen, waarbij de kwaliteit van gemeentelijke erfgoedzorg in de praktijk meer aandacht zal krijgen.

Totaalbeeld gemeente Olst-Wijhe: **Groen**

De bevindingen op de afzonderlijke domeinen vormen samen het integrale totaalbeeld. Dit totaalbeeld is het gewogen gemiddelde van de zes domeinen. Voor 2026 kleurt het totaalbeeld groen, waar het beeld in 2025 oranje was.

De kleur heeft een signaalfunctie. Een oranje of rode kleur betekent dat de provincie risico's ziet die aandacht vragen. Conform de Bestuursvereenkomst IBT en het beoordelingskader gaat de provincie hierover in gesprek met de gemeente.

Beelden op de afzonderlijke domeinen

- De domeinen **Omgevingsrecht VTH**, **Ruimtelijke Ordening**, **Informatie-Archiefbeheer**, **Huisvesting Statushouders** en **Erfgoed** kleuren groen. De gemeente voldoet op deze domeinen aan de criteria uit het beoordelingskader.

Voor het domein **VTH** is in 2025 is reality check uitgevoerd naar de actualiteit van omgevingsvergunningen. De uitkomsten laten zien dat het inzicht in de actualiteit en de opvolging van (wettelijk) benodigde actualisaties beperkt is. Dit is meegenomen in het beeld voor Omgevingsrecht VTH en opgenomen als verbeterpunt voor 2026.

- Het domein **Financiën** kleurt oranje.

Financiën: De IBT-kleur voor het jaar 2025 voor Olst-Wijhe was oranje. De begroting 2026 sluit met een positief saldo. Ook de meerjarenraming 2027-2029 sloot in eerste instantie met een positief saldo. De gemeente had taakstellingen in de meerjarenraming opgenomen die onvoldoende onderbouwd waren. Een deel hiervan is bij amendement uit de raming gehaald. Deze correcties hebben ertoe geleid dat 2029 niet sluitend is. De verwachting is dat de jaarrekening 2025 sluit met een positief saldo. De gemeente Olst-Wijhe heeft voldoende weerstandscapaciteit.

Totaalbeeld IBT

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
Financiën	Beoordeling Uw gemeente blijft onder het repressieve toezicht (reguliere toezicht) vallen. U kunt uw begroting 2026 zonder onze goedkeuring uitvoeren. Uw begroting 2026 is structureel en reëel in evenwicht. De structurele baten in uw begroting zijn voldoende om de structurele lasten te dekken. Daarnaast vinden wij dat uw raming voldoende realistisch is. U voldoet hiermee aan de wettelijke criteria. Dit evenwicht blijft in de meerjarenraming echter niet bestaan. In de meerjarenraming zijn de structurele baten lager dan de structurele lasten. Er ontstaat daardoor een structureel tekort. Dit heeft geen gevolgen voor de toezichtvorm. Context De IBT-kleur voor het jaar 2025 voor Olst-Wijhe was oranje. De begroting 2026 sluit met een positief saldo. Ook de meerjarenraming 2027-2029 sloot in eerste instantie met een positief saldo. De gemeente had taakstellingen in de meerjarenraming opgenomen die onvoldoende onderbouwd waren. Een deel hiervan is bij amendement uit de raming gehaald. Deze correcties hebben ertoe geleid dat 2029 niet sluitend is. De jaarrekening 2024 sluit positief. Na een gepresenteerd nadeel in de 1^e bestuursrapportage 2025 laat de 2^e bestuursrapportage van dit jaar een licht voordelig saldo zien. De verwachting is dat de jaarrekening 2025 sluit met een positief saldo. De gemeente Olst-Wijhe heeft voldoende weerstandscapaciteit. Toelichting beoordeling Wij hebben geconstateerd dat uw gemeente in de raming van uw begroting taakstellingen opneemt. Alleen voldoende onderbouwde taakstellingen accepteren wij als structureel dekkingsmiddel. Niet alle taakstellingen in uw begroting zijn voldoende onderbouwd. Wij verwachten van u dat u uiterlijk bij de begroting 2027 deze taakstellingen voldoende onderbouwt.	Oranje	- De geraamde uitgaven en inkomsten zijn structureel en reëel in evenwicht. Uit meerjarenbegroting is nog niet aannemelijk dat dit evenwicht behouden blijft, of, - De geraamde structurele uitgaven en inkomsten zijn niet in evenwicht. Uit de meerjarenbegroting is aannemelijk dat dit evenwicht wordt hersteld, en/of, - Er is sprake van één of meer bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden. Hierbij kan gedacht worden aan de jaarrekening, het weerstandsvermogen, de grondexploitatie of andere onderwerpen. <i>Intensiteit toezicht: gemiddeld</i> - Begroting vergt geen goedkeuring. - Verdiepingsvragen rondom meerjarige financiële problematiek. - Intensivering ambtelijk en bestuurlijk contact (2-5 x per jaar). - Monitoren van herstelmaatregelen/begrotingswijzigingen. - Het zijn van sparringpartner. - Themaonderzoeken. - Onderzoek programmarekening met accountantsverslag. - Opvragen nota's deelonderwerpen financiële positie.
Omgevingsrecht VTH	Beoordeling 2026 Op basis van de uitgevoerde toetsing van IBT op het domein Omgevingsrecht VTH, de onderlinge samenhang van de documenten en de voortgangsgesprekken, is het kleurbeeld voor de gemeente Olst-Wijhe groen. Verbeterpunten vorig jaar De gemeente is met de verbeterpunten uit het beeld 2025 aan de slag gegaan. Dit heeft geresulteerd in aanpassingen en verbeteringen. Beleidskader De gemeente Olst-Wijhe heeft in december 2025 VTH-beleid voor de thuishaken vastgesteld. Dit VTH-beleid bevat onder andere een probleemanalyse, strategieën en meer jaren doelstellingen. Daarnaast bevat dit beleid ook uitvoeringsbeleid voor Wet Kwaliteit borging voor het bouwen (Wkb) en een verwijzing naar de risicoanalyse voor de taken ten aanzien van bouw en	Groen	Inzicht in uitvoering en handhaving Sluitende beleids- en uitvoeringscyclus, die voldoet aan de beoordelingscriteria. Alle stappen van de cyclus zijn ingevuld. <i>Intensiteit toezicht: laag</i> - Ambtelijk gesprek bevindingen beoordeling uitvoering en handhaving: 1 à 2 keer per jaar. - Dossieronderzoek: indien specifieke omstandigheden daar aanleiding toe geven (steekproef)

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	ruimtelijke ordening in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Het uniforme regionale VTH-beleid voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland is in 2024 door Olst-Wijhe vastgesteld. In dit beleidsplan zijn onder andere een probleem analyse, strategieën en doelen opgenomen. Voor een aantal doelen is nog nadere uitwerking nodig. Voor de toezichttaken wordt (gedeeltelijk) gewerkt met het dynamisch risico prioriteringsinstrument (RPI). De toepassing van het RPI is in ontwikkeling, maar nog niet volledig inzichtelijk in de wijze waarop risico-inschattingen leiden tot prioriteiten in de toezichtplanning. Uitvoeringsprogramma Het uitvoeringsprogramma 2026 voor de thuishaken is tijdig vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma is aangegeven welke activiteiten uitgevoerd gaan worden en hoe wordt gewerkt aan de gestelde doelstellingen uit het VTH-beleid. Olst-Wijhe kent enkele capaciteitstekorten binnen de VTH-formatie voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma 2026 voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland is tijdig vastgesteld en beschrijft de activiteiten die voor Olst-Wijhe worden uitgevoerd. De doelstellingen uit het regionale VTH-beleid zijn grotendeels overgenomen en uitgewerkt in activiteiten. Uit het uitvoeringsprogramma blijkt dat voor Olst-Wijhe uren zijn opgenomen voor actualisatietoetsen of actualisaties van vergunningen door Omgevingsdienst IJsselland. Rapportage en evaluatie Het jaarverslag 2024 voor de thuishaken is gelijktijdig vastgesteld met het uitvoeringsprogramma 2025. In het jaarverslag geeft de gemeente inzicht in de uitgevoerde activiteiten. Daarnaast is duidelijk inzicht gegeven in de mate waarin de gestelde doelen zijn gerealiseerd. Tot slot is er inzichtelijk gemaakt hoe Olst-Wijhe voldoet aan de kritieke massa zoals deze is opgenomen in de kwaliteitscriteria. Het jaarverslag 2024 over de taken die bij de Omgevingsdienst IJsselland zijn belegd, is tijdig vastgesteld. Het verslag geeft inzicht in de uitgevoerde activiteiten. Inzicht in de realisatie van de voorgenomen doelen ontbreekt. Verder wordt in het jaarverslag inzicht gegeven in het voldoen aan de kwaliteitscriteria voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland. Hieruit blijkt dat er niet volledig wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria. Tot slot is in het jaarverslag aangegeven dat er geen opdracht en middelen waren voor actualisatietoetsen of actualisaties van vergunningen. In 2025 heeft het IBT een reality check uitgevoerd naar de actualisatie van vergunningen. Hieruit blijkt dat een groot deel van de relevante vergunningen in de afgelopen jaren niet is geactualiseerd en dat bovendien niet inzichtelijk is welke vergunningen moeten worden geactualiseerd. Verbeterpunten Voor 2026 heeft de gemeente Olst-Wijhe de volgende verbeterpunten: 1. Zorg voor voldoende capaciteit om de geplande werkzaamheden, met name voor toezicht en handhaving, in het uitvoeringsprogramma uit te voeren.		

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	2. Werk aan de verdere ontwikkeling van indicatoren en streefwaarden voor de gestelde doelen in het uniforme regionale VTH-beleid en maak de realisatie hiervan inzichtelijk in het jaarverslag 2025. 3. Zet in 2026 vervolgstappen om de inzet van het regionale dynamisch risico prioriteringsinstrument (RPI) verder te concretiseren en te implementeren, zodat inzichtelijk wordt hoe RPI-uitkomsten de toezichtplanning sturen. 4. Zorg voor inzicht in de actualiteit van de relevante vergunningen die bij de Omgevingsdienst zijn bevestigd en actualiseer deze, waar nodig, volgens de wettelijk vastgestelde termijnen.		
Ruimtelijke Ordening (voorheen Wro)	Op 13 mei 2025 heeft de gemeenteraad van Olst-Wijhe haar Omgevingsvisie unaniem vastgesteld. Gemeente gaat in 2026 bezig met uitwerking van de programma's. Voor het omgevingsplan geldt dat de gemeentelijke pilot met Deventer en Raalte bijna is afgerond. Deze samenwerking heeft ertoe geleid dat gemeente Olst-Wijhe voor de zomer haar eerste wijziging ter inzage willen leggen voor dorps Wijhe. Hierin gaat het om een beleidsruwe omzetting van de oude ruimtelijke regels in het nieuwe deel van het omgevingsplan. Tegelijkertijd maken ze een transitiestrategie voor de rest van de gemeente die we dit jaar willen laten vaststellen.	Groen	<i>Intensiteit toezicht: laag</i> - Ambtelijk contact: 1 à 2 keer per jaar. - Kennisgevingsbrief van GS: situatie is conform de eisen. - Steekproef eens per 3 à 4 jaar.
Informatie- en archiefbeheer	Algemeen Het beeld van de gemeente Olst-Wijhe is gebaseerd op het door B&W op 20-01-'26 goedgekeurde Verantwoordingsverslag Informatiehuishouding 2025 Olst-Wijhe (20-01-26) en het op 09-10-'25 afgelegde verificatie bezoek. Hiermee voldoet Olst-Wijhe aan de informatie-afspraken in het kader van IBT. Oordeel Het informatie- en archiefbeheer is op orde. Op basis van het toetsingskader leidt dit tot het oordeel groen. Digitaal werken Uit het verslag blijkt dat gericht en gestructureerd is gewerkt aan aandachtspunten en aanbevelingen. Ook is oog voor zaken die minder goed gaan en aandacht nodig hebben. Samen met Dimpact en de DOWR-partnergemeenten is verder gewerkt aan het modulair opbouwen van componenten vanuit Common Ground architectuur (PodiumD), dit ter voorbereiding op de vervanging van het huidige zaakstelsel e-Suite in 2027. Duurzame toegankelijkheidsprincipes als een metadata schema en processenoverzicht worden hierin meegenomen. DOWR-breed is daarnaast ook verder gewerkt aan de inrichting van een M365/SharePoint omgeving die voldoet aan de eisen van de Archiefwet. Wel is de beslissing genomen om de inrichting per deelnemende gemeente in te gaan vullen. Olst-Wijhe heeft besloten dat SharePoint geen archiefomgeving wordt. Uitgangspunt is 'koppelen met de e-Suite tenzij...' De gemeente heeft in 2025 gericht gewerkt aan vernietiging binnen vak applicaties. Binnen het pakket IJVI (Omgevingsdienst) is vernietiging vormgegeven en voor 2026 staat vernietiging in applicaties voor het sociaal domein op het programma.	Groen	Zorg voor en beheer van archief op orde <i>Intensiteit toezicht: laag</i> Frequentie algemeen inspectie bezoek: eens per 3 jaar. Jaarlijks door zorgdrager vastgestelde horizontale verslaglegging via KPI's of vergelijkbaar, ontvangen door gedeputeerde staten. Een groene score is uitgesloten als vastgestelde verslagen niet door gedeputeerde staten zijn ontvangen.

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	Per 1 januari 2025 is (geautomatiseerde) e-mailarchivering via de capstone-methodiek geïmplementeerd. In aanloop naar de nieuwe Archiefwet (1-1-2027) zijn aanpassingen van de archiefverordening, het besluit informatiebeheer en de aanwijzing van een archivaris in voorbereiding. Kwaliteitscontrole van digitaal informatiebeheer binnen het zaakstelsel vindt gestructureerd plaats. Een mooi initiatief was de wegwerkwijk in november, waarbij medewerkers zijn ondersteund in het opruimen van hun analoge en digitale archief. Wij vragen aandacht voor het alsnog formeel door B&W laten vastleggen van afwijkingen van de selectie lijst. Wanneer dit niet gebeurt zijn de afwijkingen onrechtmatig en dienen de archief bescheiden overeenkomstig de vernietigingslijst vernietigd te worden. Archiefbewaarplaats/e-depot Het oud-archief van de voormalige gemeenten Olst en Wijhe bevindt zich in de archief bewaar plaats van Collectie Overijssel, door wie het ook wordt beheerd. Deze bewaarplaats voldoet aan de gestelde eisen. Inmiddels wordt de gemeente ieder kwartaal geïnformeerd over het uitgevoerde beheer door Collectie Overijssel. De ontwikkeling van een e-depot is nog opgeschort. Wel wordt nu geëxperimenteerd met een apart digitaal depot (pre-depot) waarin voorbereidende werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd in de aanloop naar overbrenging naar een e-depot. De eerste overbrenging wordt verwacht rond 2030. Toegang tot de eigen archiefruimte wordt dankzij enkele genomen maatregelen nu beter beheerst, zodat onbevoegden niet ongeautoriseerd in de ruimte kunnen komen. Aandachtspunten voor 2026 - Formele vastlegging van besluiten om af te wijken van de selectielijst - Actualisatie calamiteiten/veiligheidsplan		
Huisvesting statushouders	Gemeenten krijgen per 1 januari en 1 juli een taakstelling voor het huisvesten van statushouders. De jaarlijkse IBT-beoordeling toetst of deze taakstellingen over het gehele jaar zijn gerealiseerd, inclusief eventuele voor- of achterstanden uit voorgaande jaar. De beoordeling is gebaseerd op gegevens uit het COA-taakvolgsysteem, afgestemd en waar nodig aangevuld met door de gemeente verstrekte informatie. Beoordeling: Gemeente Olst-Wijhe heeft de taakstelling voor 2025 inclusief achterstand uit voorgaande jaar volledig gerealiseerd en sluit het IBT-jaar af met een voorsprong van 7. Op basis hiervan is het kleurbeeld IBT 2026 vastgesteld op groen. Het behalen van beide halfjaarlijkse taakstellingen, het volledig inlopen van de achterstand en het huisvesten van 7 extra persoon is een resultaat dat, samen met de geleverde inspanningen, complimenten en waardering verdient.	Groen	Voldaan aan de wettelijke taakstelling, inclusief het wegwerken van een eventuele achterstand uit vorige periode(n) <u>Intensiteit toezicht: laag</u> - Maandelijks monitoren voortgang. - Jaarlijks ambtelijk overleg provincie-gemeente. - Bij signalering dat de taakstelling mogelijk niet wordt gehaald, plant de provincie een (extra) ambtelijk overleg in om informatie op te vragen en te beoordelen welke acties nodig zijn om alsnog aan de taakstelling te voldoen.